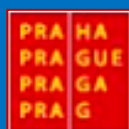

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA Vinohradská 54,
Praha 2

Obsah

SPOLEČNÁ ČÁST	6
1 Identifikační údaje	6
1.1 Název vzdělávacího programu	6
1.2 Předkladatel	6
1.3 Zřizovatel	6
1.4 Platnost dokumentu	6
2 Charakteristika školy	6
2.1 Úplnost a velikost školy	7
2.2 Vybavení školy	8
2.3 Pedagogický sbor	9
2.4 Žáci	9
2.5 Mimoškolní aktivity, soutěže	9
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	9
DÍL I. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	10
3 Charakteristika ŠVP	10
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3 Vzdělávání žáků s vícečetným postižením	10
4 Klíčové kompetence	11
5 Průřezová témata	13
5.1 Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat	13
5.2 Propojení průřezových témat se vzdělávacím obsahem jednotlivých vyučovacích předmětů ŠVP	16
5.2.1 Osobnostní a sociální výchova	16
5.2.1.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka	16
5.2.1.2 Tematické okruhy průřezového tématu	16
5.2.2 Výchova demokratického občana	18
5.2.2.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka	18
5.2.2.2 Tematické okruhy průřezového tématu	18
5.2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	19
5.2.3.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka	19
5.2.3.2 Tematické okruhy průřezového tématu	19
5.2.4 Multikulturní výchova	20
5.2.4.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka	20
5.2.4.2 Tematické okruhy průřezového tématu	20
5.2.5 Environmentální výchova	21
5.2.5.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka	21
5.2.5.2 Tematické okruhy průřezového tématu	21
5.2.6 Mediální výchova	23
5.2.6.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka	23
5.2.6.2 Tematické okruhy průřezového tématu	23
6 Učební plán ZŠ	24
I. stupeň	24
II. stupeň	25
7 Učební osnovy	26
7.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	26
Charakteristika vzdělávací oblasti	26
7.1.1 Vyučovací předmět: Čtení	26
I. stupeň	26
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	26
B. Obsah vyučovacího předmětu	28
II. stupeň	29
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	29
B. Obsah vyučovacího předmětu	31

7.1.2 Vyučovací předmět: Psaní	32
I. stupeň	32
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	32
B. Obsah vyučovacího předmětu	34
II. stupeň	35
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	35
B. Obsah vyučovacího předmětu	37
7.1.3 Vyučovací předmět: Řečová výchova	38
I. stupeň	38
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	38
B. Obsah vyučovacího předmětu	41
II. stupeň	43
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	43
B. Obsah vyučovacího předmětu	45
7.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	46
Charakteristika vzdělávací oblasti	46
7.2.1 Vyučovací předmět: Matematika	46
I. stupeň	46
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	46
B. Obsah vyučovacího předmětu	48
II. stupeň	50
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	50
B. Obsah vyučovacího předmětu	52
7.3 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	53
Charakteristika vzdělávací oblasti	53
7.3.1 Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie	53
I. stupeň	53
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	53
B. Obsah vyučovacího předmětu	55
II. stupeň	56
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	56
B. Obsah vyučovacího předmětu	58
7.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	59
Charakteristika vzdělávací oblasti	59
7.4.1 Vyučovací předmět: Prvouka	59
I. stupeň	59
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	59
B. Obsah vyučovacího předmětu	62
7.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	67
Charakteristika vzdělávací oblasti	67
7.5.1 Vyučovací předmět: Vlastivěda	67
II. stupeň	67
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	67
B. Obsah vyučovacího předmětu	69
7.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	73
Charakteristika vzdělávací oblasti	73
7.6.1 Vyučovací předmět: Přírodověda	73
II. stupeň	73
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	73
B. Obsah vyučovacího předmětu	76
7.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	85
Charakteristika vzdělávací oblasti	85
7.7.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova	85
I. stupeň	85
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	85
B. Obsah vyučovacího předmětu	88
II. stupeň	90
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	90
B. Obsah vyučovacího předmětu	92

7.7.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	93
I. stupeň	93
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	93
B. Obsah vyučovacího předmětu	95
II. stupeň	97
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	97
B. Obsah vyučovacího předmětu	99
7.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	101
Charakteristika vzdělávací oblasti	101
7.8.1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví	101
II. stupeň	101
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	101
B. Obsah vyučovacího předmětu	103
7.8.2 Vyučovací předmět: Tělesná výchova	105
I. stupeň	105
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	105
B. Obsah vyučovacího předmětu	107
II. stupeň	109
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	109
B. Obsah vyučovacího předmětu	111
7.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	112
Charakteristika vzdělávací oblasti	112
7.9.1 Vyučovací předmět: Pracovní vyučování	112
I. stupeň	112
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	112
B. Obsah vyučovacího předmětu	115
II. stupeň	119
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	119
B. Obsah vyučovacího předmětu	121
Díl II. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	123
3 Charakteristika ŠVP	123
3.1 Zaměření školy	123
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	123
3.3 Vzdělávání žáků s vícečetným postižením	123
4 Klíčové kompetence	124
5 Učební plán ZŠS	125
6 Učební osnovy	126
6.1 Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace	126
Charakteristika vzdělávací oblasti	126
6.1.1 Vyučovací předmět: Rozumová výchova	126
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	126
B. Obsah vyučovacího předmětu	128
6.1.2 Vyučovací předmět: ŘEČOVÁ VÝCHOVA	131
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	131
B. Obsah vyučovacího předmětu	133
6.2 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	135
Charakteristika vzdělávací oblasti	135
6.2.1 Vyučovací předmět: Smyslová výchova	135
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	135
B. Obsah vyučovacího předmětu	137
6.3 Vzdělávací oblast: Umění a kultura	141
Charakteristika vzdělávací oblasti	141
6.3.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova	141
A. Charakteristika vyučovacího předmětu	141
B. Obsah vyučovacího předmětu	143

6.3.2	Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	146
	A. Charakteristika vyučovacího předmětu	146
	B. Obsah vyučovacího předmětu	149
6.4	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	151
	Charakteristika vzdělávací oblasti	151
6.4.1	Vyučovací předmět: Pohybová výchova	151
	A. Charakteristika vyučovacího předmětu	151
	B. Obsah vyučovacího předmětu	153
6.4.2	Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova	156
	A. Charakteristika vyučovacího předmětu	156
	B. Obsah vyučovacího předmětu	158
6.5	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	160
	Charakteristika vzdělávací oblasti	160
6.5.1	Vyučovací předmět: Pracovní výchova	160
	A. Charakteristika vyučovacího předmětu	160
	B. Obsah vyučovacího předmětu	162
7	Vzdělávání žáků s kombinací postižení	166
	SPOLEČNÁ ČÁST	167
8	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	167
8.1	Hodnocení a klasifikace žáků	167
8.1.1	Kritéria hodnocení žáka	167
8.1.2	Pravidla pro hodnocení	167
8.1.2.1	Chování žáka	167
8.1.2.2	Klasifikace	167
8.1.2.3	Slovní hodnocení	168
8.1.2.4	Kombinované hodnocení	168
8.1.2.5	Celkové hodnocení žáka	168
8.1.2.6	Hodnocení v náhradním termínu	169
8.1.3	Způsoby hodnocení	169
8.2	Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost	169
8.2.1	Oblasti autoevaluace	169
8.2.1.1	Oblast systému	169
8.2.1.2	Oblast lidé	170
8.2.1.3	Oblast finance	170
8.2.2	Cíle a kritéria autoevaluace	170
8.2.3	Nástroje autoevaluace	170
8.2.4	Časové rozvržení evaluačních činností	173

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO OBOR VZDĚLÁNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ

SPOLEČNÁ ČÁST

1 Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, základní škola speciální, Základní škola a Střední škola, Vinohradská 54, Praha 2.

1.2 Předkladatel

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA, Praha 2, Vinohradská 54			
identifikátor právnické osoby	600 020 789	IČO	613889447
právní forma:	příspěvková organizace		
adresa:	Vinohradská 54/920 120 00 Praha 2		
ŘEDITELKA ŠKOLY			
Mgr. et Mgr. Simona Hruška Jetmarová tel: 224 254 257 telefon: 602 315 044 e-mail: skola@skolavinohradska.cz			

1.3 Zřizovatel

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA			
právní forma	kraj	IČO	00064581
adresa	Mariánské náměstí 2 110 01 Praha 1		

1.4 Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, základní škola speciální, Základní škola a Střední škola, Vinohradská 54, Praha 2, vstupuje v platnost dnem

- 1. 9. 2024 č. j. 78/2024 ZŠ a SŠ.

razítko školy

Mgr. et Mgr. Simona Hruška Jetmarová
ředitelka školy

2 Charakteristika školy

Základní škola speciální poskytuje vzdělávání žákům s takovou úrovní rozumových schopností, která jim neumožňuje zvládat požadavky obsažené v RVP ZV s úpravou očekávaných výstupů a s úpravou vzdělávacího obsahu. Umožňuje jim však, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky.

Realizuje základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupeň základy vzdělání.

Základní škola speciální obsahuje dva díly, které jsou zpracovány podle stupně mentálního postižení žáků a jsou navzájem plně přístupné.

Díl I. – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením.

Díl II. – vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

2.1 Úplnost a velikost školy

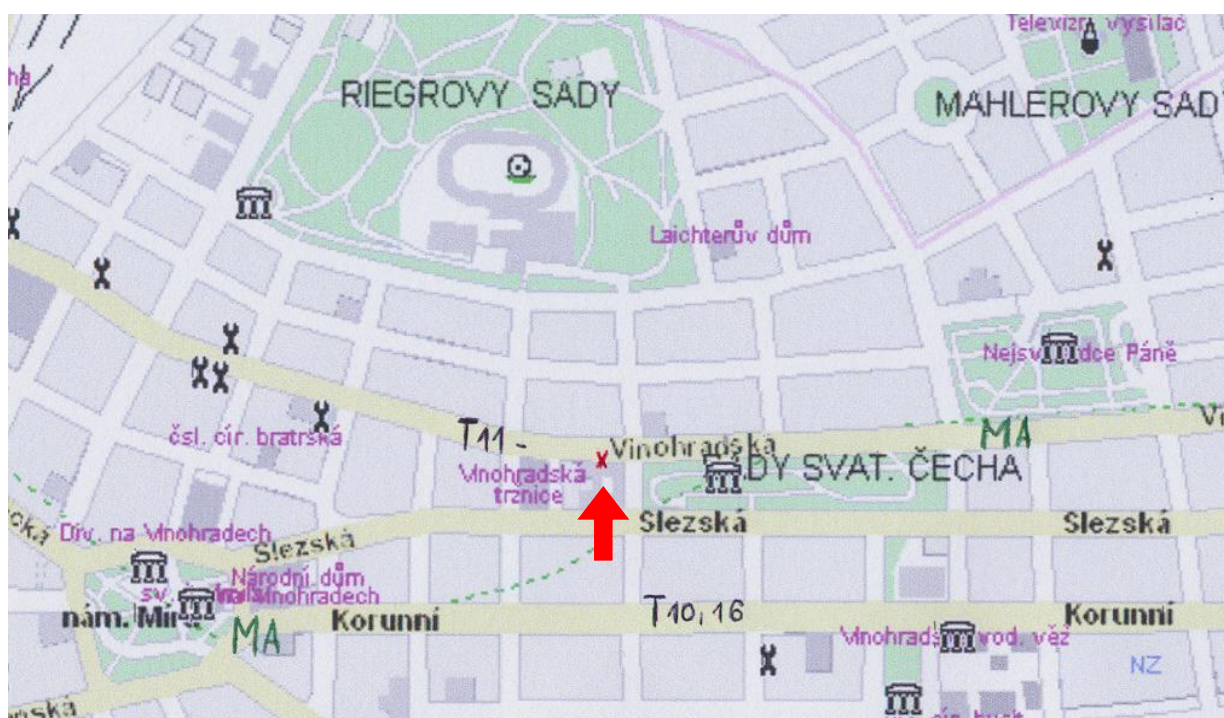
Jsmo úplnou školou s 1. až 10. postupným ročníkem základní školy speciální.

Subjekt zahrnuje několik součástí, kterými jsou:

- **Základní škola** – poskytuje základní vzdělávání podle ŠVP Základní škola, zpracovaného podle RVP ZV.
- **Základní škola speciální** – poskytuje základy vzdělávání podle ŠVP Základní škola speciální, zpracovaného podle RVP ZŠS.
- **Praktická škola dvouletá** – poskytuje střední vzdělání ukončené závěrečnou zkouškou.
- **Speciálně pedagogické centrum** – poskytuje poradenské služby dětem, žákům, studentům a rodičům, ale i jiným školám a školským zařízením.
- **Školní družina** – poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy
- **Školní jídelna** – poskytuje stravovací služby pro žáky a studenty školy, závodní stravování pro zaměstnance.

Třída, oddělení a studijní skupina má nejméně 4 a nejvíce 6 žáků.

Sídlem školy je budova v centru města na Vinohradské ulici. Optimální dopravní obslužnost zajišťuje především trasa A metra – stanice Jiřího z Poděbrad a Náměstí Míru. Tramvajová doprava – zastávka Vinohradská tržnice.

2.2 Vybavení školy

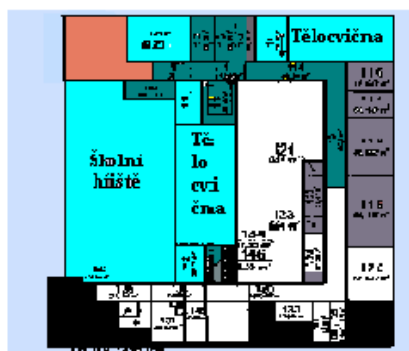
V budově školy je 13 tříd a 10 odborných pracoven, 2 počítačové učebny, cvičný byt, knihovna, posilovna, horolezecká stěna, 2 tělocvičny a školní hřiště.

Na 1. stupni jsou třídy s hracím koutkem, je zde rovněž realizováno bezrozvrhové vyučování.

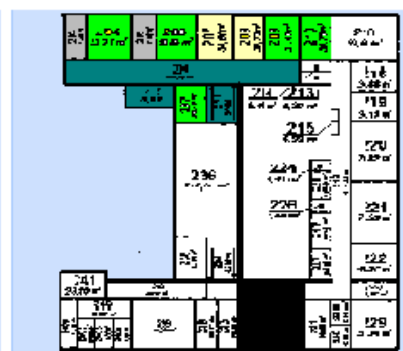
Na 2. stupni jsou kmenové třídy a samostatné pracovny na výtvarnou výchovu, hudební výchovu, dílny kovo-dřevo, textilní dílna, cvičné kuchyně, keramická dílna, počítačová učebna a učebny vybavené prezentační technikou – interaktivní tabule.

V době přestávek žáci využívají prostory školy po dohodě s vyučujícími. K dispozici je nápojový automat.

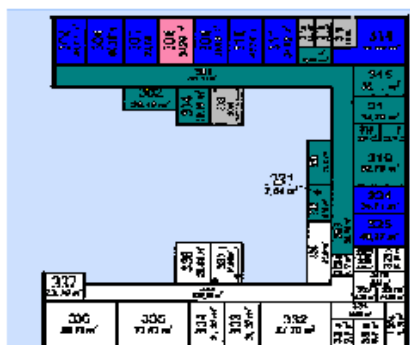
Základní škola
a
Střední škola
Vinohradská 54
Praha 2

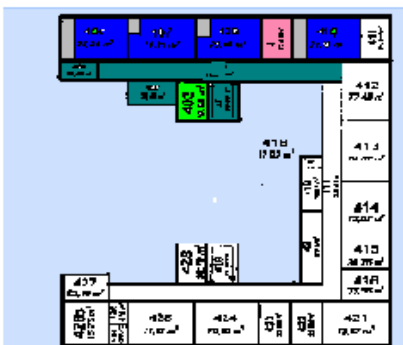
Prizemi - Vinohradská

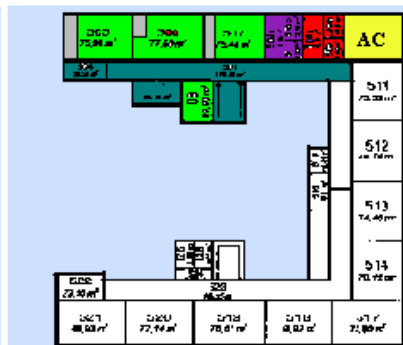
1. patro - Vinohradská

2. patro - Vinohradská

3. patro - Vinohradská

4. patro - Vinohradská

Tělesná výchova	Školní jídelna	Odborné pracovny
Technické prostory	ŠD, ŠK	Cvičný byt
SPC	Aktivační centrum (AC)	Knihovna
Kmenové třídy	Počítačové učebny	Kabinet

2.3 *Pedagogický sbor*

Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizovaný a plně erudovaný v oboru speciální pedagogiky. Ve škole pracují výchovný poradce a školní metodik prevence. Práci pedagogů doplňuje činnost pracovníků SPC – speciálních pedagogů, psychologa, logopeda a sociální pracovnice.

2.4 *Žáci*

Škola vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zřizuje třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona. Umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákům, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, zajišťuje dosahování cílů základního vzdělávání zohledňováním potřeb a možností každého žáka.

Převážná většina žáků je z MČ Praha 2 a Praha 3 a přilehlých pražských obvodů. Do školy dojíždějí i žáci mimopražští.

2.5 *Mimoškolní aktivity, soutěže*

Škola pořádá v průběhu školního roku sportovní a kulturně výchovné akce pro žáky. Jsou organizovány zájmové útvary – kroužky: cykloturistický, turistický, přípravy pokrmů, modelářský, sportovní, taneční, hudební a výtvarný.

Ve sportovní oblasti se žáci školy účastní soutěží speciálních škol Prahy i mistrovství republiky. Pro žáky školy jsou pořádány lyžařské kurzy, jednodenní lyžařské zájezdy, cykloturistické kurzy, turistické kurzy a turistické pochody. Škola pořádá vlastní olympijský den.

V oblasti výtvarných aktivit se žáci zúčastňují akcí v mezinárodním dětském hnutí „Stonožka“.

Tradiční školní akademie, spojená se dnem „otevřených dveří“ pro rodiče a veřejnost, se koná v předvánočním období.

Každoroční pravidelný výjezd do zahraničí žáků školy je uskutečňován v závěru školního roku.

2.6 *Spolupráce s rodiči a jinými subjekty*

Sídlo ve škole má Spolek přátel školy v Praze 2, Vinohradská 54, které sdružuje převážně rodiče a zákonné zástupce žáků školy.

Od roku 2005 je při škole ustanovena rada školy.

Ve škole pracuje SK Impuls. Sportovní klub rozvíjí aktivity žáků, orientuje zájmy dětí a mládeže ve volném čase na pravidelné sportování.

Ve spolupráci s Rytmus – od klienta k občanovi, z.ú. se škola účastní projektu – Tranzitní program „ze školy do práce“.

Škola se podílí na přípravě budoucích pedagogů. Aktivně spolupracuje s Pedagogickou fakultou a Fakultou tělesné výchovy a sportu UK v Praze.

DÍL I. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

3 Charakteristika ŠVP

ŠVP je uskutečňován s pomocí podpůrných opatření, jimiž jsou: využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, nižší počet žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

3.1 Zaměření školy

Vzdělávání v základní škole speciální je přizpůsobeno žákům se sníženou úrovní rozumových schopností, psychických zvláštností, zejména nedostatečnou úrovní koncentrace pozornosti a nízkou úrovní rozvoje volných vlastností. Vzhledem k těmto nedostatkům žáci nemohou zvládat požadavky základního vzdělání, ale jsou schopni osvojit si základy vzdělání.

Ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči si žáci osvojují základní vědomosti a dovednosti, vytvářejí si návyky potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby a jednoduchých pracovních činností. Rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků je založené na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností.

Základní škola speciální je desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. až 6. ročník, druhý stupeň, který tvoří 7. až 10. ročník.

Učivo je redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vzdělávacích oborech, prakticky zaměřených činností a pracovních dovedností.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V souladu s cíli RVP ZŠS vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a umožní jim efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích. Maximálním rozvojem individuálních schopností každého žáka vytvořit základ pro celoživotní učení.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků je kladen důraz především na klíčové kompetence pracovní, sociální a personální a komunikativní. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Školní aktivity a činnosti jsou zaměřeny především na rozvíjení přátelské atmosféry a takového pracovního klimatu, aby žáci školu rádi navštěvovali, na pomoc při vhodné orientaci ve volnočasových aktivitách žáků, na zvyšování kvality osobního života a na předprofesní orientaci.

3.3 Vzdělávání žáků s vícečetným postižením

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, žáků s více vadami a žáků s autismem probíhá v rámci školy formou skupinové integrace, v případech hodných zvláštního zřetele formou individuální integrace. V případě potřeby je stanoven individuální vzdělávací plán především pro individuálně integrovaného žáka.

4 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn předpokládaných dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a další uplatnění jedince, jeho maximální možné zapojení do společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý proces, který pokračuje v průběhu celého života. Získané klíčové kompetence umožňují žákům využívání a rozvíjení získaných znalostí a dovedností. Přispívají k jejich vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí směřuje veškerý vzdělávací obsah, metody a formy vzdělávání, dále i všechny činnosti, které ve škole probíhají

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány:

kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Výstupní osobnostní kompetence žáka ZŠS – profil absolventa

Kompetence k učení	Používá jednoduché pojmy, znaky, symboly Ovládá základy čtení, psaní a počítání	Snaží se vhodně používat zvolené pomůcky (sešity, učebnice, učební materiály)	Dodržuje naučené stereotypy učení, dodržuje postupy od jednoduchého ke složitějšímu, snaží se o koncentraci při vyučování. Nabyté dovednosti a zkušenosti uplatňuje v praktických činnostech	Rozlišuje základní piktogramy, znaky a symboly ke komunikaci v souvislosti s konkrétní situací, přiřazuje jednoduchá slova nebo písmena k obrázkům	Snaží se zvládat jednoduché způsoby práce s počítačem, využívá počítač při výuce
Kompetence k řešení problémů	Seznamuje se s vnějším prostředím, snaží se překonávat problémy s ohledem na své možnosti	Opakováním fixuje naučené dovednosti, řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	Plní jednoduché pokyny na základě stereotypu a řeší je na základě naučených postupů a získaných zkušeností	Nenechá se odradit nezdarem a neúspěchem, snaží se o co nejlepší výsledky Se spolužáky vytváří příjemnou atmosféru	Ví, na koho se obrátit o pomoc v případě potíží a při řešení problémů
Kompetence komunikační	Komunikuje s okolím a známými lidmi přiměřeně podle svých schopností Umí pozdravit známé osoby a vhodně reaguje na pozdrav	Vhodně reaguje na své jméno, rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně podle svých možností	Přiměřeným způsobem umí vyjádřit souhlas a nesouhlas Zvládne vyjádřit své základní potřeby, pocity a nálady, názory a postoje Vhodnou formou obhajuje svůj názor	Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace, používá piktogramy, znaky a symboly Chápe běžně užívané obrazové materiály, záznamy, jednoduché texty	Využívá svoje získané komunikační znalosti a dovednosti k vytváření sociálních vztahů a společenské integraci

<p>Kompetence sociální a personální</p>	<p>Orientuje se v prostředí, ve kterém se běžně pohybuje</p> <p>Má základní představu o vztazích mezi lidmi</p>	<p>Používá základní návyky společenského chování</p> <p>Snaží se o navazování sociálních vztahů</p>	<p>Spolupracuje ve třídě s ostatními spolužáky i vyučujícími i ostatními vrstevníky, respektuje je</p> <p>Podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách</p>	<p>Rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s možnými důsledky</p> <p>Uvědomuje si nebezpečí možného fyzického i psychického zneužití vlastní osoby</p>	<p>Projevuje získanou sebedůvěru při orientaci v neznámém prostředí</p> <p>Je obezřetný vůči cizím lidem</p>
<p>Kompetence občanské</p>	<p>Dodržuje základní pravidla, normy chování a pravidla soužití ve společnosti</p>	<p>Dodržuje a využívá osvojené návyky, dovednosti a znalosti k zapojení do společnosti</p>	<p>Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů, snaží se je uplatňovat</p>	<p>Dbá o své zdraví, dodržuje dle naučených stereotypů a návyků zdravý životní styl, předchází nemocem a úrazům vhodným chováním, dodržuje zásady ochrany životního prostředí</p>	<p>V krizových situacích a v situacích ohrožujících život, jedná podle pokynů kompetentních osob, respektuje jejich příkazy</p>
<p>Kompetence pracovní</p>	<p>Osvojuje si základní sebeobslužné postupy, dovednosti a návyky podle svých možností a schopností</p>	<p>Při jednoduchých pracovních činnostech zvládá naučené základní pracovní dovednosti, operace a postupy</p>	<p>Při práci používá naučený pracovní postup, plní úkoly podle zadaných instrukcí</p> <p>Respektuje posouzení výsledků své práce</p>	<p>Respektuje pravidla týmové práce, soustředí se na práci</p> <p>Svémi pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce</p>	<p>Při pracovních činnostech postupuje podle naučených stereotypů, dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí</p>

Uvedené výstupy jsou optimální. U každého žáka je třeba zohlednit jeho specifické možnosti a schopnosti.

5 Průřezová témata

Průřezová témata představují okruhy aktuálních problémů v současném světě a zároveň vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků. Napomáhají rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, přispívají ke vzájemné spolupráci. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích okruhů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření rozvíjení a upevňování klíčových kompetencí žáka.

5.1 Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova**
 - Formy: S – součást vyučovací hodiny
J – jiná forma (exkurze, výstava, vycházka...)
B – blok
- **Výchova demokratického občana**
 - Formy: S, J
P – projekt
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
 - Formy: S, J, P
- **Multikulturní výchova**
 - Formy: S, J, B
- **Environmentální výchova**
 - Formy: S, J, P, B
- **Mediální výchova**
 - Formy: S, J

Vysvětlivky:

S – součást vyučovací hodiny

J – jiná forma (vycházka, exkurze, beseda...)

P – projekt

B – blok

Tabulka – Realizace průřezových témat ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů

Učební plán		1. stupeň						2. stupeň			
Vzdělávací oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Psaní	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Řečová výchova	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Matematika a její aplikace	Matematika	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie					*	*	*	*	*	*
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	*	*	*	*	*	*				
Člověk a společnost	Člověk a společnost							*	*	*	*
Člověk a příroda	Člověk a příroda							*	*	*	*
Umění a kultura	Hudební výchova	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Výtvarná výchova	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví							*	*	*	*
	Tělesná výchova	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Tabulka – Formy realizace průřezových témat na I. a II. stupni

Vzdělávací oblasti	Předměty	I. stupeň	II. stupeň
		Formy	Formy
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	S,J,P S,J	S,J S,J S,J
	Psaní	S,J,P S,J	S,J S,J
	Řečová výchova	S S,J	S S,J
Matematika a její aplikace	Matematika	S,J	S
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	S S S	S S S S S,J
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	S,J S,J S,J	
Člověk a společnost	Člověk a společnost		S,B S,J,P S,J S,J S,J S,J
Člověk a příroda	Člověk a příroda		S S,J S,J S,J S,J,P
Umění a kultura	Hudební výchova	S,J S,J S,J	S,J S,J S,J
	Výtvarná výchova	S S,J S,J S,J,P	S S,J S,P,B S,J
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		S,J S,J S,J S,J
	Tělesná výchova	S,J S,J S,P	S,J S,J S,J
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	S,J S,J S,J	S,J S,J S,J

5.2 *Propojení průřezových témat se vzdělávacím obsahem jednotlivých vyučovacích předmětů ŠVP*

5.2.1 **Osobnostní a sociální výchova**

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova formuje osobnost každého žáka v jeho individualitě, má každodenní využití v běžném životě. Téma je prakticky zaměřené, smyslem je pomáhat každému žákovi v praktických životních dovednostech a hledat vlastní cestu k osobní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i dalším lidem. Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ji, rozvíjí vzájemnou spolupráci mezi žáky i mezi vyučujícími. Osobnostní a sociální výchova se uskutečňuje v rámci všech vzdělávacích oblastí.

5.2.1.1 **Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- napomáhá zvládnutí vlastní chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo třídu
- rozvíjí základní komunikační dovednosti
- utváří a rozvíjí dovednosti potřebné pro vzájemnou spolupráci a kooperaci
- napomáhá získat sociální dovednost potřebné pro řešení různých situací
- přispívá k porozumění k druhým lidem i sobě samému

V oblasti postojů a hodnot:

- přispívá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a druhým lidem
- napomáhá k toleranci různých typů lidí, jejich názorů, k vstřícnému přístupu v řešení problémů
- vede k uvědomování si vlastní hodnoty
- příznivě ovlivňuje primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování

5.2.1.2 **Tematické okruhy průřezového tématu**

Osobnostní rozvoj

A. Rozvoj schopnosti poznávání

- procvičování smyslového vnímání, pozornosti a soustředění,
- uvědomění si problémů a hledání jejich řešení

B. Sebepoznání a sebepojetí

- vztah ke své osobě
- moje vztahy k druhým lidem
- vztah druhých jako zdroj informací o mé osobě

C. Seberegulace a sebeorganizace

- uspořádání a organizace vlastního času
- nácvik sebeovládání

D. Psychohygienu

- dobrý vztah k sobě samému
- zvládnutí stresových situací
- nalézání pomoci při obtížích

Sociální rozvoj**A. Rozvoj poznávacích schopností**

- poznávání osob ve svém okolí

B. Mezilidské vztahy

- chování podporující dobré vztahy
- respekt, podpora, pomoc
- péče o dobré vztahy mezi spolužáky

C. Komunikace

- komunikace v různých situacích
- pozdrav, prosba, omluva
- informování, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.

D. Spolupráce a soutěživost

- rozvoj sociálních dovedností potřebných pro spolupráci
- řešení konfliktů
- podřízení se

Morální rozvoj**A. Řešení problémů a rozhodovací dovednost**

- dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích
- rozhodování při problémech

B. Hodnoty, postoje, praktická etika

- povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti a respektování
- řešení situací všedního dne

5.2.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana představuje spojení hodnot, zejména spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, dále pak rozvoj kritického myšlení, vědomí o svých právech a povinnostech, demokratické řešení konfliktů a problémů. Průřezové téma vybavuje žáka základní úrovní občanské gramotnosti s ohledem na zájem celku, s respektem k druhým lidem, s vědomím svých práv a povinností, zásad slušné komunikace. Napomáhá celkovému klimatu školy, k dialogu, vytváří demokratickou atmosféru třídy s uplatňováním svých názorů při dodržování pravidel.

5.2.2.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- vede k pozitivnímu postoji při dodržování lidských práv a svobod
- rozvíjí komunikační dovednosti
- napomáhá k pochopení pravidel a zákonů pro fungování společnosti

V oblasti postojů a hodnot:

- učí sebedůvěře, sebeúctě a vede k samostatnosti
- rozvíjí ohleduplnost, ochotu pomáhat ostatním
- vede k úctě k zákonu
- napomáhá k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- rozvíjí utváření hodnot jako je spravedlnost, solidarita, tolerance a odpovědnost

5.2.2.2 Tematické okruhy průřezového tématu

Občanská společnost a škola

- způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy
- otevřené partnerství
- spolupráce školy s orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát

- práva a povinnosti občana
- Listina základních práv a svobod
- úloha občana v demokratické společnosti
- zásady soužití s minoritními skupinami

Formy participace občanů v politickém životě

- demokratické volby
- obec jako základní jednotka samosprávy státu

5.2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech podporuje výchovu budoucích evropských občanů, v dospělém věku schopných flexibility a mobility v osobním životě, občanské i pracovní sféře. Napomáhá při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků, s důrazem na ochranu prostředí, zejména v dané lokalitě, seznamuje žáky s globálními problémy v souvislosti se zdravím člověka. Umožňuje žákům uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v různých vzdělávacích oborech, vyzdvihuje význam vzájemného porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

5.2.3.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- vede k porozumění mezi sociálními a kulturními odlišnostmi mezi národy
- napomáhá k dovednostem potřebným pro orientaci v evropském prostředí
- obohacuje o život a díla významných Evropanů

V oblasti postojů a hodnot:

- napomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- podporuje utvářet postoje k Evropě a ke světu
- učí pozitivním postojům k evropským hodnotám
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky

5.2.3.2 Tematické okruhy průřezového tématu

Evropa a svět nás zajímá

- zážitky, zkušenosti z Evropy a světa
- rodinné příběhy, místa a události v blízkém okolí
- lidová slovesnost, zvyky a tradice Evropanů
- život dětí v jiných zemích

Objevujeme Evropu a svět

- naše vlast jako součást Evropy
- mezinárodní setkávání
- státní a evropské symboly

Jsme Evropané

- Evropská unie

5.2.4 Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova žákům umožňuje seznamovat se s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, napomáhá k chápání a respektování sociokulturních rozmanitostí. Seznamuje žáky s menšinovými etniky, poznávání jejich kultur, napomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se dotýká mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi spolužáky, mezi žáky a učiteli, mezi školou a rodinou, místní komunitou. Škola jako prostředí pro žáky z různých kulturních i sociálních prostředí zabezpečuje příznivé klima s důrazem na rovnoprávnost, toleranci, odstraňování předsudků a nepřátelství.

5.2.4.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s osobami odlišných sociokulturních skupin
- poskytuje žákům základní znalosti o odlišných kulturních a etnických skupinách žijící v naší společnosti
- napomáhá poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, náboženských, etnických a jiných sociálních skupin, spolupracovat s nimi
- učí respektovat rovnoprávnost jedinců

V oblasti postojů a hodnot:

- učí žáky vnímat odlišnosti jako zdroj obohacení, nikoli konfliktu
- napomáhá vytvářet postoje k toleranci a respektu ostatním sociokulturním skupinám
- vede ke spolupodílení se na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

5.2.4.2 Tematické okruhy průřezového tématu

Kulturní rozdíly

- individuální zvláštnosti a jedinečnost každého jedince
- respektování odlišných etnik

Lidské vztahy

- tolerance a vztahy mezi lidmi s ohledem na jejich kulturní, náboženskou, sociální, generační či zájmovou odlišnost
- právo všech lidí žít společně
- uplatňování morálních norem
- osobní zapojení žáků z odlišného prostředí do kolektivu třídy

Etnický původ

- rovnocennost všech etnických skupin a jejich kultur
- tolerance různého způsobu života

5.2.5 Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova rozvíjí vztahy mezi člověkem a prostředím, vede k podílení se na ochraně a utváření okolního prostředí, ovlivňuje hodnotovou orientaci žáků a jejich životní styl. Environmentální výchova poskytuje ucelený pohled na okolní přírodu a prostředí, učí žáky citlivě vnímat důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování základních dovedností a návyků v přístupu k životnímu prostředí během každodenního života. Dotýká se problematiky vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí. Vede k příležitostem zamýšlet se nad kvalitou životního prostředí, prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit vede žáky k ochraně tohoto prostředí. Umožňuje zároveň i poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

5.2.5.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- napomáhá uvědomování si podmínek života
- rozvíjí porozumění vztahů mezi lidmi a prostředím
- poskytuje znalosti, dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní jednání lidí vůči prostředí
- ukazuje důsledky lidských činností na prostředí
- napomáhá spolupráci v péči o životní prostředí
- ukazuje žádoucí a nežádoucí jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje

V oblasti postojů a hodnot:

- vede k odpovědnosti za ochranu přírody a přírodních zdrojů
- napomáhá k uvědomování si života jako nevyšší hodnoty
- pozitivně přispívá k utváření zdravého životního stylu
- rozvíjí citlivý přístup k přírodě a přírodnímu kulturnímu dědictví

5.2.5.2 Tematické okruhy průřezového tématu

Ekosystémy

- les, význam lesa, pole a způsoby hospodaření na nich
- vodní zdroje, jejich důležitost pro krajinnou ekologii
- lidská sídla, kulturní krajina

Základní podmínky života

- voda, význam vody, ochrana čistoty
- ovzduší, čistota, význam pro život na Zemi
- půda, zdroj výživy, ohrožení
- ochrana biologických druhů
- ekosystémy, energie, přírodní zdroje energie
- ukládání a využívání zdrojů v okolí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zemědělství a životní prostředí, ekologie
- doprava a životní prostředí
- průmysl a životní prostředí
- hospodaření s odpady
- ochrana přírody a kulturních památek
- změny v krajině, krajina dříve a dnes

Vztah člověka a prostředí

- naše obec, přírodní zdroje, způsoby využívání
- příroda a kultura obce, její ochrana
- náš životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady
- prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví

5.2.6 Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova poskytuje základní poznatky a dovednosti v mediální komunikaci. Média se stávají důležitým faktorem, který má významný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu osob ve společnosti a na kvalitu jejich života. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je nezbytné využívat podněty přicházející z okolního světa prostřednictvím médií s ohledem na nestejnorodý charakter sdělení. Proto má mediální výchova vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti, zejména o schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb, od získávání informací až po naplňování volného času. Mediální výchova zahrnuje vnímání mluveného a psaného projevu, dále i využívání tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací a jejich kombinaci, a to nejen jazyka, ale i obrazu a zvuku.

5.2.6.1 Přínos průřezového tématu k rozvoji a osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností:

- rozvíjí komunikační schopnosti žáků
- přispívá k využití vlastních schopností ve skupinové práci
- využívá média jako zdroje informací, zábavy i naplnění volného času

V oblasti postojů a hodnot:

- učí toleranci a citlivosti vůči předsudkům
- napomáhá uvědomování si hodnoty vlastního života

5.2.6.2 Tematické okruhy průřezového tématu

Vnímání mediálních sdělení

- hledání rozdílů mezi sdělením informativním a reklamním
- výběr vhodného média

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- rozlišování typů sdělení a jejich funkce
- rozdíl mezi reklamou a zprávou

Fungování a vliv médií ve společnosti

- úloha médií v každodenním životě
- vliv médií na uspořádání dne
- vliv médií na každodenní život
- vliv médií na kulturu

6 Učební plán ZŠS

I. stupeň

<i>I. stupeň ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ – Díl I</i>								
VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	PŘEDMĚTY	I. období			II. období			ČASOVÁ DOTACE
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3	3	3	16+2
	Psaní	3	3	3	2	2	2	10+5
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	3	3	3	12+3
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie					1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	3	3	4	16
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	6
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	12
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	3	3	3	4	4	4	21
<i>Hodinová dotace</i>		21	21	21	23	24	25	135
<i>Disponibilní časová dotace</i>		10						

II. stupeň

<i>II. stupeň ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ – Díl I</i>						
VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	PŘEDMĚTY	Třída				ČASOVÁ DOTACE
		7.	8.	9.	10.	
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	4	4	4	4	12+4
	Psaní	2	2	2	1	7
	Řečová výchova	1	1	1	1	4
Matematika a její aplikace	Matematika	3	3	3	3	12
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Vlastivěda	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Přírodověda	3	3	3	4	12+1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	4+4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	1	2+2
	Tělesná výchova	3	3	3	3	12
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	5	5	6	6	22
<i>Hodinová dotace</i>		28	28	29	29	114
<i>Disponibilní časová dotace</i>		11				

7 Učební osnovy

7.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“ rozvíjí u žáků osvojení a používání ústní i písemné podoby českého jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností a čtení s porozuměním, práci s textem a psaní.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je realizován ve vyučovacích předmětech:

- **Čtení**
- **Psaní**
- **Řečová výchova**

Učivo je zaměřeno také na rozvoj smyslového a citového vnímání. Snaží se vypěstovat kladný vztah k mateřskému jazyku, zájem o literaturu, divadlo a film.

7.1.1 Vyučovací předmět: Čtení

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení Vyučovací předmět Čtení je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a má stěžejní postavení v celém výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí a upřesňuje zrakové a sluchové vnímání.

Obsahem je postupné osvojování jednotlivých písmen, slov a vět, které vedou k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného textu s porozuměním.

Cílem předmětu je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností zvládl přečíst všechna tiskací a psací písmena a krátký jednoduchý text, uměl reprodukovat krátký text a orientoval se ve čteném textu a jednoduchých návodech s doprovodem obrázků.

Výuka je realizována v kmenových třídách a v multimediální učebně s interaktivní tabulí. Je doplňována netradičními výukovými lekci (exkurze do knihovny nebo muzea, návštěva divadelního představení...).

Vyučující respektují individuální schopnosti žáků.

Vyučovací předmět Čtení je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. období - 1. - 3. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 2. období - 4. - 6. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova**
 - rozvoj schopností poznávání
 - sebepoznání a sebepojetí
 - seberegulace a sebeorganizace
 - psychohygienu
 - komunikace

- **Mediální výchova**
 - vnímání mediálních sdělení
 - práce s textem

Výchovné a vzdělávací strategie

V závislosti na individuálních možnostech a věkové kategorii žáků jsou ve výuce využívány aktivizující metody a formy práce, zejména didaktické hry, soutěže, práce ve skupinách, problémové úlohy a praktický nácvik. Výuka je dle možností doplňována vycházkami, besedou v městské knihovně, návštěvami divadelních představení. Je využívána též školní knihovna, výpočetní a audiovizuální technika – výukové programy na PC, nahrávky literárních ukázek. Pro upevnění učiva slouží pracovní listy, doplňovačky, křížovky. Výuka je dostatečně podpořena názornými pomůckami, přičemž pomůcky určené pro nejnižší ročníky mají výrazně činnostní charakter a umožňují manipulaci a vícesmyslové vnímání.

Klíčové kompetence

kompetence k učení

žák

- zvládá základy čtení a dokáže je použít v běžném životě
- čtením získá novou informaci a dále ji může použít v praktickém životě

kompetence k řešení problémů

žák

- získá nové zkušenosti a poznatky
- rozvíjí úroveň rozumových schopností

kompetence komunikativní

žák

- pomocí různých forem verbální i neverbální komunikace zjednodušeně interpretuje obsah čteného druhé osobě
- odpovídá na návodné otázky týkající se čteného textu

kompetence sociální a personální

žák

- při skupinové práci se umí zapojit do skupiny a respektuje pravidla pro práci v ní
- naslouchá čtenému textu, vnímá potřeby druhých osob a nechává ostatním dostatečný prostor při čtení

kompetence občanské

žák

- respektuje pravidla soužití
- dokáže v praxi uplatnit osvojené dovednosti a postupy

kompetence pracovní

žák

- je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- má konkrétní představy o pracovních činnostech běžných profesí

B. Obsah vyučovacího předmětu

Jazyk a jazyková komunikace			
Čtení 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik - tvořit věty podle obrázků - orientovat se na stránce a řádku 	<p>Čtení – analyticko-syntetické činnosti</p> <p>Alternativní způsoby čtení</p> <p>Vyvozování hlásek a písmen</p> <p>Dělení a skládání slov</p> <p>Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání</p> <p>Čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět</p> <p>Tvoření jednoduchých vět</p>	Čtení	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem 	<p>Naslouchání – koncentrační cvičení</p> <p>poslech pohádek, veršů a říkadel</p>	Naslouchání	

Jazyk a jazyková komunikace			
Čtení 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen - umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek - orientovat se ve větě - číst s porozuměním jednoduché věty 	<p>Čtení – analyticko-syntetické činnosti</p> <p>Alternativní způsoby čtení</p> <p>Vyvozování hlásek a písmen</p> <p>Dělení a skládání slov</p> <p>Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání</p> <p>Čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět</p> <p>Tvoření jednoduchých vět</p>	Čtení	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit stejně znějící slova - přednášet krátké říkanky a básničky 	<p>Naslouchání – cvičení zaměřená na zlepšení pozornosti a soustředění</p> <p>Poslech krátkých a jednoduchých textů pohádek, básniček, říkanek</p> <p>Porozumění krátkým jednoduchým textům</p>	Naslouchání	

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení: Vyučovací předmět Čtení je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a má stěžejní postavení v celém výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí a upřesňuje zrakové a sluchové vnímání.

Obsahem je postupné osvojování jednotlivých písmen, slov a vět, které vedou k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného textu s porozuměním.

Cílem předmětu je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností zvládl přečíst všechna tiskací a psací písmena a krátký jednoduchý text, uměl reprodukovat krátký text a orientoval se ve čteném textu a jednoduchých návodech podle obrázků.

Výuka je realizována v kmenových třídách, multimediální učebně s interaktivní tabulí ve školní knihovně. Je doplňována netradičními výukovými lekcemi (exkurze do knihovny nebo muzea, návštěva divadelního představení...).

Vyučující respektují individuální schopnosti žáků.

Vyučovací předmět Čtení je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 10. ročník 4 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova**
 - rozvoj schopností poznávání
 - sebepoznání a sebepojetí
 - seberegulace a sebeorganizace
 - psychohygienu
 - komunikace
- **Multikulturní výchova**
 - vlastní identita
 - reflexe sociokulturního zázemí
 - utváření tolerance k odlišnosti
- **Mediální výchova**
 - vnímání mediálních sdělení
 - práce s textem

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- zvládá základy čtení a dokáže je použít v běžném životě
- čtením získá novou informaci a dále ji může použít v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

žák

- získá nové zkušenosti a poznatky
- rozvíjí úroveň rozumových schopností

Kompetence komunikativní

žák

- pomocí různých forem verbální i neverbální komunikace zjednodušeně interpretuje obsah čteného druhé osobě
- odpovídá na návodné otázky týkající se čteného textu

Kompetence sociální a personální

žák

- při skupinové práci se umět zapojit do skupiny a respektovat pravidla pro práci v ní
- naslouchá čtenému textu, vnímá potřeby druhých osob a nechává ostatním dostatečný prostor při čtení

Kompetence občanské

žák

- respektuje pravidla soužití
- dokáže v praxi uplatnit osvojené dovednosti a postup

Kompetence pracovní

žák

- je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení.
- posoudí výsledek své práce i práce ostatních.
- má konkrétní představy o pracovních činnostech běžných profesí

B. Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Čtení 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst všechna tiskací i psací písmena - zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázku 	<p>Tiché čtení s porozuměním</p> <p>Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností se zpětnou vazbou na obsah textu odpovídání na jednoduché otázky.</p> <p>Obrázkové knihy, noviny, časopisy.</p> <p>Návody s obrázky k použití výrobků a ke známým činnostem</p>	Čtení	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se ve čteném textu - zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text 	<p>Poslech a reprodukce – poslech jednoduchých příběhů, pohádek.</p> <p>Práce s básničkou, rytmižace, vyhledání rýmů, vytleskávání slabik a rozpoznání shody.</p> <p>Reprodukce přečteného, recitace s nápodobou intonace.</p> <p>Dramatizace pohádky, bajky, skupinová práce.</p> <p>Využití PC</p>	Naslouchání	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednášet říkanky a básničky - získat pozitivní vztah k literatuře 	<p>Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností</p> <p>Literární druhy – literatura pro děti a mládež</p> <p>Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec</p> <p>sociální čtení</p>	Práce s textem	

7.1.2 Vyučovací předmět: Psaní

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení Vyučovací předmět Psaní je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Psaní rozvíjí jemnou motoriku a grafomotoriku a podporuje myšlení žáka. Žáci si osvojují základní grafické dovednosti umožňující jednoduchou písemnou komunikaci.

Cílem předmětu je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností zvládl psaní hůlkového nebo psacího písma, opsal nebo přepsal krátký jednoduchý text, adresu, přání, podepsal se psacím písmem.

Výuka je realizována v kmenových třídách a v multimediální učebně s interaktivní tabulí. Je doplňována netradičními výukovými lekcemi (exkurze do knihovny nebo muzea, návštěva divadelního představení...). Vyučující respektují individuální schopnosti žáků.

Vyučovací předmět Psaní je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. období - 1. - 3. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 2. období - 4. - 6. ročník - 2 vyučovací hodiny

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova**
 - rozvoj schopností poznávání
 - sebepoznání a sebepojetí
 - seberegulace a sebeorganizace
 - psychohygiena
 - komunikace
- **Mediální výchova**
 - vnímání mediálních sdělení
 - práce s textem

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- využívá naučené metody, strategie učení
- používá základní pojmy
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

žák

- získává nové zkušenosti a poznatky
- rozvíjí úroveň rozumových schopností

Kompetence komunikativní

žák

- je schopen komunikace, využívá různé komunikační techniky
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- využívá pro komunikaci všechny složky totální komunikace

Kompetence sociální a personální

žák

- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky
- posiluje sociální chování a sebeovládání

Kompetence občanské

žák

- respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- respektuje pravidla soužití

Kompetence pracovní

žák

- je schopen pracovní výdrže
- je schopen se koncentrovat na pracovní výkon a jeho dokončení
- posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- je schopen přijmout kladné i záporné hodnocení
- je samostatný při plnění jednoduchých úkolů dle svých možností a schopností
- má konkrétní představy o pracovních činnostech běžných profesí

B. Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Psaní 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním - dodržovat správné držení psacího náčiní 	<p>Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace; uvolňovací cvičení; alternativní nácvik psaní</p> <p>Základní hygienické návyky při psaní</p>	Rozvoj grafomotoriky	<ul style="list-style-type: none"> ● Osobnostní a sociální výchova ● Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvodit písmena podle obrázků - odlišovat délku samohlásek - psát velká hůlková písmena - psát a spojovat písmena a tvořit slabiky - napsat hůlkovým písmem své jméno 	<p>Směrová orientace; orientace na řádku a na stránce</p> <p>Rozeznávání hlásek a písmen</p> <p>Psaní hůlkového a psacího písma, slabiky, slova i podle nápovědy, opis a přepis, psaní krátkých slovních spojení</p> <p>Psaní číslic</p>	Psaní	<ul style="list-style-type: none"> ● Osobnostní a sociální výchova ● Mediální výchova

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Psaní 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát písmena, která umí číst - opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova 	<p>Cvičení, která pomáhají rozvíjet jemnou motoriku a koordinaci pohybů pro správné psaní a manipulaci s nástroji</p> <p>Základní správné návyky při psaní, pozice těla, úchop, držení hlavy</p>	Rozvoj grafomotoriky	<ul style="list-style-type: none"> ● Osobnostní a sociální výchova ● Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládat psaní hůlkového písma - psát písmena a slabiky podle diktátu - opsat číslice 	<p>Rozvoj schopnosti sledovat směr psaní řádku a orientovat se na stránce</p> <p>Rozpoznávání jednotlivých hlásek a písmen.</p> <p>Zdokonalování čitelného psaní hůlkovým a psacím písmem, psaní slabik, slov, práce s nápovědou, opis a přepis krátkých textů, psaní podle diktátu krátkých slovních spojení</p> <p>Zdokonalování psaní číslic</p>	Psaní	<ul style="list-style-type: none"> ● Osobnostní a sociální výchova ● Mediální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a organizační vymezení: Vyučovací předmět Psaní je zařazen do vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Psaní rozvíjí jemnou motoriku a grafomotoriku a podporuje myšlení žáka. Žáci si osvojují základní grafické dovednosti umožňující jednoduchou písemnou komunikaci.

Cílem předmětu je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností zvládl psaní hůlkového nebo psacího písma, opsal nebo přepsal krátký jednoduchý text, adresu, přání, podepsal se psacím písmem.

Výuka je realizována v kmenových třídách, multimediální učebně s interaktivní tabulí. Je doplňována netradičními výukovými lekcemi (exkurze do knihovny nebo muzea, návštěva divadelního představení...). Vyučující respektují individuální schopnosti žáků.

Vyučovací předmět Psaní je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 10. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Realizace průřezových témat

• Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjí schopnosti poznávání sebe a svého okolí. Sebepoznání a sebepojetí navazuje na seberegulaci a osvojení si techniky sebeorganizace
- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu
- komunikace

• Mediální výchova

- vnímání mediálních sdělení
- práce s textem

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- využívá naučené metody, strategie učení
- používá základní pojmy
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

žák

- získává nové zkušenosti a poznatky
- rozvíjí úroveň rozumových schopností

Kompetence komunikativní

žák

- je schopen komunikace, využívá různé komunikační techniky
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- využívá pro komunikaci všechny složky totální komunikace

Kompetence sociální a personální

žák

- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky
- posiluje sociální chování a sebeovládání

Kompetence občanské

žák

- respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- respektuje pravidla soužití

Kompetence pracovní

žák

- je schopen pracovní výdrže
- je schopen koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- je schopen přijmout kladné i záporné hodnocení
- je samostatnosti při plnění jednoduchých úkolů dle možností a schopností žáků
- má konkrétní představy o pracovních činnostech běžných profesí

B. Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Psaní 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na čitelný písemný projev - psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu - opsat slova a jednoduché věty - napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy - přepsat krátký jednoduchý text - podepsat se psacím písmem - napsat nebo opsat podle vzoru běžné písemnosti – adresu, přání, dopis - psaní číslic i podle nápovědy 	<p>Psaní psacích písmen</p> <p>Opis a přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby; přepisování slov, vět a jednoduchých textů, psaní na PC</p> <p>Nácvik podpisu a psaní podle vzoru.</p> <p>Psaní jednoduchého přání nebo dopisu podle vzoru.</p> <p>Diktát slov a krátkých vět.</p> <p>Úprava psaného textu.</p> <p>Psaní adresy a krátké korespondence.</p> <p>Psaní číslic</p>	Psaní	<ul style="list-style-type: none"> ● Osobnostní a sociální výchova ● Mediální výchova

7.1.3 Vyučovací předmět: Řečová výchova

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Řečová výchova prolíná celým vyučovacím procesem. Jeho pojetí vychází z komunikačních specifík žáků s postižením, které se obsah předmětu snaží kompenzovat. Cílem předmětu je rozvoj řečových dovedností v plné šíři a ve všech rovinách – po stránce porozumění řeči (rozvoj základních komunikačních dovedností, pasivní i aktivní slovní zásoby), gramatické stránce (rozvoj správné výslovnosti) i sociální stránce řeči (navazování sociálních kontaktů pomocí komunikace). Předmět je důležitou činností žáků v cestě za poznáním, velmi úzce spolu souvisí se psaním, čtením a vzájemně se podmiňují. Významnou složkou předmětu je alternativní a augmentativní komunikace, která různými formami podporuje komunikační schopnosti žáků. Výuku předmětu chápeme jako prostředek k rozvoji dorozumívání, komunikace s okolním světem.

Prostřednictvím Řečové výchovy si žák rozvíjí a upevňuje slovní zásobu a zároveň se učí základům dorozumívání. Žákům s těžce narušenou komunikační schopností, kteří nejsou schopni se funkčně domluvit mluvenou řečí, otvírá se možnost domluvit se s okolím používáním symbolů, piktogramů, znaků apod.

Na I. stupni je naší prioritou vytvořit žákům vzdělávací nástroje, přitom klademe důraz na rozvoj řečových dovedností v plné šíři a ve všech rovinách – porozumění řeči, správné výslovnosti, rozvoji pasivní i aktivní slovní zásoby a gramatické stránce.

Vyučovací předmět Řečová výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. období - 1. - 3. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 2. období - 4. - 6. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – vede žáky k porozumění sobě samému a druhým. Napomáhá zvládnutí vlastního chování – pozitivního postoje k sobě samému a k druhým ve třídě i mimo ni. Rozvíjí základní dovednosti komunikace a rozhodování v běžných i mimořádných situacích, pomáhá osvojení sociálních dovedností, navazování kontaktů, vedení dialogu, asertivní komunikace.
- **Mediální výchova** – média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušenosti, prožitků a poznatků a mají vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Především se jedná o schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Vede k využívání médií jako zdroje informací, zvukové podoby jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Podle skladby žáků má učitel možnost volit různé metody a formy výuky a rozvoje komunikačních schopností s ohledem na věkové kategorie a individuální schopnosti žáků. Využíváme jak metodu analyticko-syntetickou, tak i genetickou, globální, splývavé čtení, sfumato, sociální čtení. Vzhledem k žákům s narušenou komunikační schopností těžšího stupně, případně žákům nemluvicím, využíváme metody alternativní a augmentativní komunikace (AAK). Ve výuce využíváme také didaktické hry, skupinovou a individuální práci a praktický nácvik. Významnou součástí jsou také prostředky ICT především práce s dotykovými tablety, komunikátory a interaktivními tabulemi. Výuka je doplňována návštěvami divadelních představení a jiných kulturních akcí.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

žák

- zvládá základy čtení, používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- používá a rozumí jednoduchým termínům, znakům a symbolům a používá je ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem

Kompetence k řešení problémů

žák

- zvládat řešit známe a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností, či opakování
- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při překonávání pocitu strachu z nových činností, předmětů, situací a samotné práci ve skupině

Kompetence komunikativní

žák

- komunikuje s druhými lidmi a dorozumívá se s nimi alternativními a augmentativními způsoby komunikace přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností, všímá si nonverbálních signálů a přispívá k otevřené komunikaci atmosférou důvěry
- vyjadřuje své pocity, prožitky, nálady a používá nejvhodnější komunikační kanál verbální i nonverbální komunikace, žák s narušenou komunikační schopností těžšího charakteru využívá náhradní komunikační prostředky
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

žák

- má základní představu o vztazích mezi lidmi
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije, znát členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- uplatňuje základní návyky společenského chování
- navazuje a udržuje přátelských vztahů s vrstevníky, druhými osobami, respektuje a dorozumívá se adekvátním způsobem podle svých možností
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky

Kompetence občanské

žák

- má povědomí o základních právech a povinnostech občanů, uplatňuje nejenom svá práva, ale plnit své povinnosti
- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití, zvládá vstřícní přístup k ostatním, respektuje individuální rozdíly mezi žáky
- rozvíjí smysl pro spravedlnost a odmítavý postoj k násilí včetně mimořádných událostí
- respektuje a dodržuje základní pravidla

Kompetence pracovní

žák

- má osvojeny hygienické návyky, zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny podle svých možností, pozná a používá předměty denní potřeby
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a potupy při jednoduchých pracovních činnostech, využívat jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- přijímá posouzení výsledků své práce, vnímá důležitost hodnocení práce, její prezentaci, úspěch a pochvalu

B. Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Řečová výchova 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat jednoduché říkanky a básničky (verbálně či formou AAK) 	<p>Dechová, hlasová a artikulační cvičení</p> <p>Výslovnost, intonace, rytmizace</p> <p>Edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu</p> <p>Rytmizace a vytleskávání 1- 3 slabičných slov</p>	Zážitkové čtení s naslouchání	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídat na otázky slovem, větou 	<p>Rozvoj komunikace jako prostředků orientace v sociálních situacích</p> <p>Alternativní a augmentativní způsoby komunikace</p> <p>Aktivní používání všech druhů slov</p> <p>Tvoření otázek – správná intonace tázací věty</p>	Slovní zásoba a tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se koncentrovat na poslech pohádky a krátkých příběhů - popsat jednoduché obrázky 	<p>Přednes, vyprávění, říkanky, básničky, jednoduché příběhy</p> <p>Poslech předčítaného textu</p> <p>Popisy obrázků, vypravování podle obrázků, důraz na výslovnost</p> <p>Rozvoj souvislého vyjadřování</p>	Mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat krátký text podle otázek 	<p>Reprodukce a dramtizace, říkanky, básničky, jednoduché příběhy</p> <p>Slovní hry podle textu z obrázků</p> <p>Pochopení významu slov</p>	Dramatická výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Řečová výchova 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy 	<p>Edukace a reedukace řeči, rozvoj aktivní slovní zásoby se zrakovou podporou</p> <p>Zlepšení dechové techniky, hlasového projevu a výslovnosti</p> <p>Srozumitelná komunikace nácvikem správné výslovnosti, intonace a rytmu</p>	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávět zhlédnutý film nebo divadelní příběh podle návodných otázek - vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku 	<p>Rozvoj řeči, rozpoznávání a správná výslovnost jednotlivých hlásek</p> <p>Kromě tradiční komunikace zapojení alternativního a augmentativního způsobu komunikace</p> <p>Vyprávění krátkého příběhu, přednes básničky nebo říkanky, popis obrázku</p> <p>Naslouchání a porozumění předčítaného textu</p> <p>Reprodukce a dramatizace krátkých textů jako jsou říkanky, básničky, jednoduché příběhy</p>	<p>Verbální zdokonalování</p> <p>Dramatizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek 	<p>Popis osoby (popis postav ze známých pohádek), popis předmětu podle vyobrazení</p>	<p>Sociálně komunikační dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování 	<p>Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, nácvik vhodného a adekvátního chování ve společenském kontaktu (modelové situace, dramatizace)</p>	<p>Mezilidské vztahy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká 	<p>Reprodukce a dramatizace krátkých textů jako jsou říkanky, básničky, jednoduché příběhy</p>	<p>Porozumění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Na druhém stupni školní docházky se v předmětu Řečová výchova procvičují zejména základní dovednosti jako důležité prostředky pro další učení, získávání informací a maximální rozvoj komunikačních dovedností slovní zásoby. U žáků, kteří mají narušené komunikační schopnosti se otvírá možnost komunikace s okolím prostřednictvím symbolů, znaků, piktogramů.

Vyučovací předmět Řečová výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 10. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – je založena na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá zvládnutí vlastního chování – pozitivního postoje k sobě samému a k druhým ve třídě i mimo ni. Rozvíjí základní dovednosti komunikace a rozhodování v běžných i mimořádných situacích.
- **Mediální výchova** – nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a na kvalitu života vůbec. Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vhodnou volbou metod a organizačních forem výuky, které důsledně respektují individuální zvláštnosti, možnosti i osobní vlastnosti žáků, vedeme žáky k samostatnému jazykovému kultivovanému projevu, který jim na základě jejich možností a schopností umožní vyjádření.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- ovládá základy čtení a využívá je ke svému vzdělávání
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení
- používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky, termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem

Kompetence k řešení problému

žák

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechá se při řešení problému odradit

Kompetence komunikativní

žák

- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

žák

- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

Kompetence občanské

žák

- chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Kompetence pracovní

žák

- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- přijímá posouzení výsledků své práce

B. Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Řečová výchova 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby - snažit se o zřetelnou výslovnost 	<p>Rozšiřování slovní zásoby</p> <p>Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace, další rozvíjení řeči; rozvíjení funkce sluchu v rozlišování jednotlivých hlásek, které mohou měnit významy slov</p>	<p>Slovní zásoba, tvoření slov a vět</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobností a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat věty se správnými gramatickými strukturami 	<p>Základní komunikační pravidla</p> <p>Tvorba otázek a odpovědí</p>	<p>Sociálně komunikační dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobností a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbát na kulturu mluveného projevu - komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládnout základní pravidla komunikace - popsat děje, jevy a osoby na obrazcích 	<p>Edukace a reedukace řeči</p> <p>Rozvoj fonemického sluchu</p> <p>Konverzační cvičení, alternativní způsoby komunikace</p>	<p>Etika řečového projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobností a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity 	<p>Základní komunikační pravidla, tvorba otázek, formulace odpovědí, vyprávění vlastního zážitku, popsání svých pocitů</p>	<p>Sociálně komunikační dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobností a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení 	<p>Mimozajazykové prostředky řeči – mimika, gesta</p> <p>Rozvíjení fonemického sluchu a vystižení podstatných dějových momentů a zvrátů</p>	<p>Verbální a neverbální dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobností a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - drammatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku 	<p>Alternativní způsob komunikace a volná reprodukce textu. Podle možností drammatizace pohádky nebo jednoduchého příběhu.</p>	<p>Reprodukce, drammatizace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobností a sociální výchova • Mediální výchova

7.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Matematika a její aplikace je vzdělávací oblast, která rozvíjí praktické dovednosti a logické myšlení žáků, které potřebují v běžném životě. Žáci se učí základním matematickým pojmům, symbolům, postupům a pravidlům, které uplatňují při řešení problémových situací a úloh z praxe, např. s penězi, časem, množstvím. Žáci se také seznamují s geometrií, poznávají základní tvary a tělesa, měří a rýsují. rozvíjí samostatnost, koncentraci, paměť a prostorovou představivost žáků. Žáci používají matematické pomůcky včetně kalkulátoru a výukových programů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

- Řazení a třídění předmětů (pouze na I. stupni)
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

7.2.1 Vyučovací předmět: Matematika

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je maximální uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě. Vyučovací předmět umožňuje žákům rozvoj paměti, logického myšlení a v maximální míře i rozvíjení koncentrace a samostatnosti při práci. Žáci se v hodinách snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života, např. manipulace s penězi, určování času, určování množství.

Vyučovací předmět Matematika je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. období - 1. - 3. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 2. období - 4. - 6. ročník - 3 vyučovací hodiny

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – průřezové téma prolíná celým učivem vzdělávací oblasti, jak už v podpoře osobnostního rozvoje žáků (rozvoj poznávání, sebepojetí a sebepoznání, seberegulace a sebeorganizace, kreativity i psychohygieny), v rozvoji sociálním (spolupráce, komunikace, kooperace, etického zvládnání soutěživosti a konkurence), tak v rozvoji morálním (řešení problémů a rozhodovacích dovedností i vytváření hodnot, postojů a aplikace praktické etiky).

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě. Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- ovládá základní matematické operace, pojmy a symboly
- používá učební materiály a učební pomůcky (kalkulátor)
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- rozvíjí své matematické dovednosti po celou dobu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

žák

- řeší nové početní situace naučenými způsoby
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

žák

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí matematickým symbolům a zápisu matematické operace
- spolupracuje s ostatními na zadaném úkolu

Kompetence sociální a personální

žák

- plní své povinnosti
- respektuje druhé lidi
- spolupracuje na řešení úloh se svými spolužáky

Kompetence občanské

žák

- s respektem a úctou přistupuje k druhým, je empatický, odmítá násilí
- řídí se zákony a společenskými normami

Kompetence pracovní

žák

- samostatně pracuje dle svých možností
- se snaží zadaný úkol dokončit
- střídá práci a odpočinek, dodržuje pravidla bezpečnosti při práci

B. Obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký - orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole - řadit předměty zleva doprava - třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu 	<p>Porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, drahý – levný, všichni – nikdo)</p> <p>Používání bankovek</p> <p>Určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy</p> <p>Manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý)</p> <p>Číselné řady</p> <p>Orientace na ploše</p>	Řazení a třídění předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 - orientovat se v číselné řadě 1 až 10 - sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 - znát matematické pojmy +, –, = a umět je zapsat - umět rozklad čísel v oboru do 5 - psát číslice 1–5 i podle diktátu 	<p>Obor přirozených čísel do 10</p> <p>Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa, početní operace s nulou</p> <p>Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p> <p>Sčítání, odčítání</p> <p>Diktát čísel a jednoduchých příkladů</p> <p>Jednoduché slovní úlohy z praktického života</p> <p>Seznámení se s kalkulátorem</p>	Čísla a početní operace	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	<p>Úlohy na orientaci v prostoru a čase</p> <p>Jednotky hmotnosti, délky a času (měření, vážení, práce s hodinami)</p> <p>Peníze (bankovky, mince)</p> <p>Jednoduché tabulky</p>	Závislosti, vztahy a práce s daty	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) - rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech - porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší 	<p>Základní geometrické tvary, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník</p> <p>Křivé a přímé čáry; přímky</p> <p>Používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel</p> <p>Porovnávání délky předmětů</p>	Základy geometrie	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší - rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed - orientovat se na ploše - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - třídit předměty podle pořadí ve skupinách - přiřazovat předměty podle číselné řady 	<p>Porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, drahý – levný, všichni – nikdo)</p> <p>Používání bankovek</p> <p>Určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy</p> <p>Manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý)</p> <p>Číselné řady</p> <p>Orientace na ploše</p>	Řazení a třídění předmětů	• Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100 - umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku - psát čísla do 100 - zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku - zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - umět použít kalkulačtor 	<p>Obor přirozených čísel do 100</p> <p>Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa, početní operace s nulou</p> <p>Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak</p> <p>Sčítání, odčítání</p> <p>Diktát čísel a jednoduchých příkladů</p> <p>Jednoduché slovní úlohy z praktického života</p> <p>Práce s kalkulačtorem</p>	Čísla a početní operace	• Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - používat výrazy vpravo – vlevo - rozlišovat pojmy rok, měsíc, den - určit čas s přesností na celé hodiny - znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<p>Úlohy na orientaci v prostoru a čase</p> <p>Jednotky hmotnosti, délky a času (měření, vážení, práce s hodinami)</p> <p>Peníze (bankovky, mince)</p> <p>Jednoduché tabulky</p>	Závislosti, vztahy a práce s daty	• Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslit křivé a přímé čáry - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - používat pravítko při rýsování přímek - změřit délku předmětu 	<p>Základní geometrické tvary, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník</p> <p>Křivé a přímé čáry; přímky</p> <p>Používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel</p> <p>Porovnávání délky předmětů</p>	Základy geometrie	• Osobnostní a sociální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je maximální uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě. Vyučovací předmět umožňuje žákům rozvoj paměti, logického myšlení a v maximální míře i rozvíjení koncentrace a samostatnosti při práci. Žáci se v hodinách snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života, např. manipulace s penězi, určování času, určování množství.

Předmět Matematika je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 10. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobností a sociální výchova** – průřezové téma prolíná celým učivem vzdělávací oblasti, jak už v podpoře osobnostního rozvoje žáků (rozvoj poznávání, sebepojetí a sebepoznání, seberegulace a sebeorganizace, kreativity i psychohygieny), v rozvoji sociálním (spolupráce, komunikace, kooperace, etického zvládnání soutěživosti a konkurence), tak v rozvoji morálním (řešení problémů a rozhodovacích dovedností i vytváření hodnot, postojů a aplikace praktické etiky).

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulátoru. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě. Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- ovládá základní matematické operace, pojmy a symboly
- používá učební materiály a učební pomůcky (kalkulátor)
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- rozvíjí své matematické dovednosti po celou dobu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

žák

- řeší nové početní situace naučenými způsoby
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence komunikativní

žák

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí matematickým symbolům a zápisu matematické operace
- spolupracuje s ostatními na zadaném úkolu

Kompetence sociální a personální

žák

- plní své povinnosti
- respektuje druhé lidi
- spolupracuje na řešení úloh se svými spolužáky

Kompetence občanské

žák

- s respektem a úctou přistupuje k druhým, je empatický, odmítá násilí
- řídí se zákony a společenskými normami

Kompetence pracovní

žák

- samostatně pracuje dle svých možností
- se snaží zadaný úkol dokončit
- střídá práci a odpočinek, dodržuje pravidla bezpečnosti při práci

B. Obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100 - orientovat se na číselné ose - sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru - používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky - umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - pracovat s kalkulátorem 	<p>Celá čísla – obor přirozených čísel do 1000, číselná řada, číselná osa</p> <p>Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100</p> <p>Násobení čísel 2, 5, 10</p> <p>Porovnávání čísel do 1000 (např. na bankovkách)</p> <p>Jednoduché slovní úlohy</p> <p>Práce s kalkulátorem</p>	Čísla a početní operace	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - zvládat početní úkony s penězi - orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny - doplňovat údaje v jednoduché tabulce 	<p>Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, praktické využití</p> <p>Tabulky</p> <p>Manipulace s penězi</p> <p>Seznámení se s digitálním zápisem času</p>	Závislosti, vztahy a práce s daty	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami - používat základní geometrické pojmy - znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary - rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit - měřit a porovnávat délku úsečky - poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa 	<p>Rovinné útvary; přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník</p> <p>Prostorové útvary; krychle, koule, válec</p>	Základy geometrie	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

7.3 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem. Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

7.3.1 Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pomáhá žákům, prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit, objevovat informatické aspekty okolního světa a vytvořit si první představy o způsobech zaznamenávání dat a informací. Důraz je kladen na postupný rozvoj schopnosti žáků popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení.

Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů.

Vyučovací předmět Informatika je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 5. - 6. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá v počítačové učebně.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – využívání moderních digitálních technologií vede k rozvoji dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci.
- **Výchova demokratického občana** – respektováním práv duševního vlastnictví a vlastním kultivovaným projevem na internetu se získávají dovednosti, znalosti i návyky nezbytné pro žádoucí jednání občana.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – porovnání informačních systémů se společenskými se zaměřením na překonávání stereotypů a předsudků a na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života.
- **Mediální výchova** – využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času; rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu i ve zpracování mediálního sdělení

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka je realizována v počítačových učebnách, kde je každému žákovi k dispozici jeden počítač. Nové učivo je demonstrováno pomocí dataprojektoru, žáci si nové poznatky bezprostředně ověřují na svých počítačích. Učivo je procvičováno a upevňováno formou zadávání individuálních úkolů.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- uplatňuje znalosti z IKT k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- používá základní pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií
- dokáže vyhledat informace a využívat je v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

žák

- rozpozná problém a hledat způsob jeho řešení pomocí internetu
- při řešení běžných problémů využívá online pomoci
- si je vědom, že rozhodnutí ve „virtuálním“ světě mají dopad do běžného života

Kompetence komunikativní

žák

- rozvíjí své komunikační dovednosti pomocí komunikačních technologií
- rozumí obsahu sdělení druhých a adekvátně na ně reaguje
- vhodnou formou vyjadřuje své názory a postoje
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- při vytváření vztahů prostřednictvím sociálních sítí dbá na ochranu svého soukromí

Kompetence sociální a personální

žák

- dbá na základní mravní hodnoty a základní pravidla společenského chování i při pohybu ve „virtuálním světě“
- uvědomuje si skrytá nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby související s elektronickou komunikací
- respektuje práva a povinnosti svá i ostatních s ohledem na autorská práva
- umět vyhledat potřebné informace v krizových situacích i v situacích ohrožujících život.

Kompetence občanské

žák

- respektuje základní práva a povinnosti ostatních s přihlédnutím k ochraně jejich soukromí
- chrání své zdraví i zdraví druhých lidí při použití informačních a komunikačních technologií
- se úsporným a odpovědným zacházením s technologiemi podílí na ochraně životního prostředí
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

žák

- má osvojeny základní dovednosti, návyky a postupy při běžné práci s informačními a komunikačními technologiemi
- plní stanovené povinnosti, spolupracuje se spolužáky, respektuje práci svou i druhých
- při práci s počítačem se řídí zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví a hygienickými zásadami

B. Obsah vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie			
Informační a komunikační technologie 5. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák by měl - zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší	Monitor, klávesnice, myš Základy obsluhy počítače	Hardware	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
Žák by měl - pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu - zvládat psaní známých písmen na klávesnici	Software počítače (textový editor, herní a zábavné výukové programy)	Software	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Žák by měl - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Bezpečnostní zásady práce na PC	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v počítačových učebnách. Učivo předmětu poskytuje praktickou výuku v oblasti využití počítačů a jejich sítí k získávání, zpracovávání a prezentaci informací, ke vzájemné komunikaci s okolím a k seberealizaci při zájmových činnostech.

Vyučovací předmět Informatika je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. – 10. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá v počítačové učebně.

V rámci vyučovacího předmětu jsou začleněny prvky etické výchovy.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – využívání moderních digitálních technologií vede k rozvoji dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci.
- **Výchova demokratického občana** – respektováním práv duševního vlastnictví a vlastním kultivovaným projevem na internetu se získávají dovednosti, znalosti i návyky nezbytné pro žádoucí jednání občana.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – porovnání informačních systémů se společenskými se zaměřením na překonávání stereotypů a předsudků a na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života.
- **Mediální výchova** – využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času; rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu i ve zpracování mediálního sdělení

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka je realizována v počítačových učebnách, kde je každému žákovi k dispozici jeden počítač. Nové učivo je demonstrováno pomocí dataprojektoru, žáci si nové poznatky bezprostředně ověřují na svých počítačích. Učivo je procvičováno a upevňováno formou zadávání individuálních úkolů.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- uplatňuje znalosti z IKT k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- používá základní pojmy z oblasti informačních a komunikačních technologií
- dokáže vyhledat informace a využívat je v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

žák

- rozpozná problém a hledat způsob jeho řešení pomocí internetu
- při řešení běžných problémů využívá online pomoci
- si je vědom, že rozhodnutí ve „virtuálním“ světě mají dopad do běžného života

Kompetence komunikativní

žák

- rozvíjí své komunikační dovednosti pomocí komunikačních technologií
- rozumí obsahu sdělení druhých a adekvátně na ně reaguje
- vhodnou formou vyjadřuje své názory a postoje
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- při vytváření vztahů prostřednictvím sociálních sítí dbá na ochranu svého soukromí

Kompetence sociální a personální

žák

- dbá na základní mravní hodnoty a základní pravidla společenského chování i při pohybu ve „virtuálním světě“
- si uvědomuje skrytá nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby související s elektronickou komunikací
- respektuje práva a povinnosti svá i ostatních s ohledem na autorská práva
- umí vyhledat potřebné informace v krizových situacích i v situacích ohrožujících život.

Kompetence občanské

žák

- respektuje základní práva a povinnosti ostatních s přihlédnutím k ochraně jejich soukromí
- chrání své zdraví i zdraví druhých lidí při použití informačních a komunikačních technologií
- se úsporným a odpovědným zacházením s technologiemi podílí na ochraně životního prostředí
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

žák

- má osvojeny základní dovednosti, návyky a postupy při běžné práci s informačními a komunikačními technologiemi
- plní stanovené povinnosti, spolupracuje se spolužáky, respektuje práci svou i druhých
- při práci s počítačem se řídí zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví a hygienickými zásadami

B. Obsah vyučovacího předmětu

Informační a komunikační technologie			
Informační a komunikační technologie 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák by měl - zvládat základní obsluhu počítače a jeho periferií	Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha tiskárny	Hardware	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Mediální výchova
Žák by měl - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace - zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	Základní funkce textového a grafického editoru Výukové a herní programy	Software	
Žák by měl - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	Bezpečnostní zásady práce na PC	
Žák by měl - vyhledávat informace na internetu podle pokynů	Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu	Internet – zdroj informací	
Žák by měl - zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS	základní způsoby elektronické komunikace; mobilní telefon, e-mail	Elektronická komunikace	

7.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** se vyučuje ve všech ročnících prvního stupně v předmětu Prvouka.

Cílem vzdělávací oblasti je:

- napomáhat žákům poznávat nejbližší okolí
- znát členy své rodiny, vztahy v rodině
- vytvářet si citový vztah k blízkému okolí
- učit se nové poznatky uplatňovat v běžném životě
- utvářet si pozitivní vztah k živé a neživé přírodě
- uplatňovat zásady zdravého životního stylu
- získat dovednosti, jak se samostatně orientovat v okolním prostředí
- získat dovednost, jak si počínat při řešení různých situací

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do těchto tematických okruhů:

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*
- *Rozmanitost přírody*
- *Člověk a jeho zdraví*

7.4.1 Vyučovací předmět: Prvouka

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. období 1. – 3. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně
- 2. období 4. – 5. ročník – 3 vyučovací hodiny týdně
- 6. ročník – 4 vyučovací hodiny týdně

Vyučovací předmět Prvouka seznamuje žáky s jednotlivými tematickými okruhy. Napomáhá žákům s orientací v okolním prostředí, pohybovat se v mezilidských vztazích, seznamovat se s odlišnostmi života v minulosti a současnosti, všimnout si změn v přírodě a rozvíjet znalosti a dovednosti v péči o své zdraví. Žáci se učí vzájemné spolupráci, toleranci a empatii, obohacují se o nové sociální role. Všechny tyto poznatky jsou ověřovány v běžném životě a dávány do souvislosti s jejich dovednostmi.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – pomocí pracovních návyků a stereotypů je žák obohacován o nové sociální role. Učí se komunikovat s lidmi ze svého okolí, navazovat kontakty s ostatními lidmi, vycházet s nimi, respektovat je.
- **Výchova demokratického občana** – žák si osvojuje základní práva a povinnosti občanů. Osvojuje si pravidla chování nejen v rodině a ve škole, ale v celé společnosti. Učí se respektovat osoby postižené, věkově i jinak odlišné.
- **Multikulturní výchova** – žák je seznámen s odlišnostmi mezi lidmi, umí je respektovat.
- **Environmentální výchova** – žák je seznámen s přírodními i lidskými výtvoři, respektuje přírodu a její zákonitosti, formou vhodných postojů se angažuje v ochraně přírody.

- **Mediální výchova** – žák má povědomí o demokratických principech. Informace se snaží získávat z různých mediálních zdrojů

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se obsahem zaměřuje na domov a jeho okolí, školu, rodinu, společnost, vzájemné vztahy, zdraví člověka a ochranu přírody s pohledem do minulosti i současnosti. Učí žáky chápat svět kolem sebe a propojovat jejich znalosti a dovednosti s praktickými činnostmi v komplexním měřítku. Využívá a rozvíjí klíčové kompetence žáků a vhodnými postupy je uplatňuje ve výchovně vzdělávacím procesu i při činnostech mimo výuku.

Klíčové kompetence

kompetence k učení

žák

- umí používat učební pomůcky a materiály
- dodržuje návykové stereotypy učení
- osvojuje si metody ke zvyšování koncentrace
- pracuje s obrazovými materiály
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- orientuje se v časové a místní rovině
- získané dovednosti umí používat

kompetence k řešení problémů

žák

- řeší známé situace na základě nápodoby a stereotypu
- ví, na koho se obrátit při řešení problému
- sám řeší úkoly přiměřené jeho možnostem
- učí se správnému jednání v případě jeho ohrožení
- uvědomuje si odpovědnost za své činy

kompetence komunikativní

žák

- rozumí jednoduchým sdělením a reaguje na ně
- naslouchá učiteli a reaguje na jeho pokyny
- samostatně komunikuje v běžných situacích
- rozvíjí slovní zásobu pomocí obrázků, názorných materiálů
- udržuje přátelské vztahy s vrstevníky
- umí vyjádřit svoje pocity, nálady
- učí se komunikovat s novými lidmi

kompetence sociální a personální

žák

- spolupracuje se spolužáky, učí se týmové práci
- chová se tolerantně na základě vytvořených a přijatých pravidel
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- respektuje druhé lidi, je tolerantní k odlišnostem
- učí se spolupracovat s novými osobami

kompetence občanské

žák

- zapojuje se do společnosti pomocí osvojených návyků a dovedností
- osvojuje si návyky a dovednosti spojené s praktickými činnostmi (nakupování, cestování MHD, návštěva divadla)
- osvojuje si principy uchování zdraví, prevence
- zná pravidla bezpečnosti, situace ohrožující zdraví
- ohleduplně přistupuje k přírodě a kulturním výtvorům

kompetence pracovní

žák

- tvoří si jednoduché pracovní návyky
- učí se týmové práci a kooperace s ostatními spolužáky
- objevuje a poznává nové pracovní zkušenosti
- zajímá se o to, v čem by mohl v budoucnu uspět

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. stupeň – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát svoji školu, třídu, adresu bydliště - poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – doma, ve třídě, ve škole - osvojit si pravidla chování ve škole - orientovat se v okolí školy a v místě svého bydliště - chovat se bezpečně ve škole i během cestě do školy 	<p>Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> Škola, třída, chování ve škole a ve třídě - pravidla chování ve škole a ve třídě - okolí školy, orientace ve škole - orientace v okolí školy - pojmenování základních předmětů a činností ve škole <p>Cesta do školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost po cestě do školy - adresa bydliště <p>Náš byt</p> <ul style="list-style-type: none"> - místnosti v bytě, zařízení bytu - předměty denní potřeby 	Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát své jméno - znát jména členů rodiny a rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) - osvojit si funkce jednotlivých členů rodiny - znát blízké příbuzenské vztahy - umět pozdravit, poděkovat, poprosit - znát jméno svého učitele a svých spolužáků - vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi 	<p>Rodina a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - jména členů rodiny (rodiče, prarodiče, sourozenci, nejbližší příbuzní) - vztahy v rodině (otec, matka, dědeček, babička, děti, sourozenci, teta, strýc) - funkce jednotlivých členů rodiny - oslovování členů rodiny - pozdrav, prosba, poděkování - fungování rodiny, rozdělení prací, vzájemná pomoc v rodině - povolání rodičů - osoby ve škole - spolužáci, kamarádi, učitelé - jména osob ve škole - funkce osob ve škole (učitel, žák) 	Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Multikulturní výchova

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. stupeň – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat dny v týdnu - rozlišovat části dne (ráno, poledne, večer) - orientovat se v časovém rozložení denních činností - rozlišovat roční období podle charakteristických znaků 	<p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> - dny v týdnu - části dne (ráno, poledne, večer, noc) - rozvržení denních činností - rok, roční období <p>rozlišení ročních období podle charakteristických znaků</p>	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat roční období podle obrázků - rozeznávat podle obrázků druhy počasí - určovat základní rostliny a živočichy - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - pojmenovat základní domácí zvířata a jejich mláďata podle obrázků 	<p>Příroda a počasí</p> <ul style="list-style-type: none"> - co to je příroda - roční období (pojmenování déšť, sníh, slunce, bouřka, vítr, zamračeno) - poznávání počasí podle obrázků - počasí podle ročního období (zima, teplo) - změny v přírodě v různých ročních obdobích - rozlišování ročního období podle obrázků - rostliny a živočichové v jednotlivém ročním období <p>Ovoce a zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenování základních druhů ovoce a zeleniny <p>Domácí zvířata</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenování základních domácích zvířat - mláďata zvířat 	Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázat a vyjmenovat základní části svého těla - uplatňovat hygienické návyky a péči o svoje tělo - umět upozornit na bolest a zdravotní obtíže - vědět, na koho se obrátit v případě zdravotních potíží - znát zásady bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání 	<p>Části lidského těla, hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenování základních částí svého těla - čistota a hygiena - péče o zevnějšek - převlékání, udržování čistoty <p>Zdraví a nemoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení zdraví a nemoci - upozornění na bolest - žádost o pomoc v případě bolesti - práce, odpočinek, zábava <p>Bezpečné chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti při výletech, hrách, koupání - vědět, na koho se obrátit o pomoc při zranění 	Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. stupeň – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojit si bezpečné chování při cestě z domova do školy a zpět - popsat cestu do školy podle návodných otázek - seznámit se s důležitými body v okolí školy a bydliště - podle obrázků určit rozdíly mezi městem a vesnicí - spolupracovat při plánování výletu - vědět, co si sbalit na výlet do batohu - za pomoci návodných otázek vypravovat o výletu a sdělovat své dojmy - dodržovat zásady bezpečnosti při pohybu ve škole a při aktivitách během výuky 	<p>Cesta do školy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při cestě do školy - způsob dopravy do školy - důležitá místa v okolí školy <p>Bydliště</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa bydliště - doprava v okolí bydliště - důležitá místa v okolí bydliště - město, vesnice - rozdíly v životě ve městě a na vesnici <p>Výlet</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na výlet, plánování - vybavení, vhodné oblečení - co s sebou do batůžku - vypravování o výletě - sdělování dojmů <p>Zásady bezpečnosti ve škole</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování bezpečnosti při pohybu ve škole - bezpečné chování při hrách ve škole a mimo školu, na vycházce, na výletě 	<p>Místo, kde žijeme</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoci návodných otázek umět hovořit o vztazích a zvycích v rodině - dodržovat pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování - vědět, na koho se obrátit v případě ohrožení vlastní osoby - pojmenovat nejběžnější pracovní předměty a činnosti - mít povědomí o povolání svých rodičů - reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla chování v rodině - vztahy v rodině - rodinné oslavy, zvyky, tradice - společenské chování - pracovní činnosti <p>Pracovní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejběžnější pracovní činnosti, pojmenování - povolání, co kdo dělá - povolání rodičů, členů rodiny <p>Mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - navazování vztahů - chování mezi kamarády - tolerance mezi lidmi - nevhodné chování mezi dospělými a vrstevníky - osobní bezpečí - chování v krizových situacích - sociálně patologické jevy a jejich prevence - protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) <p>Situace hromadného ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování při požáru, při vyhlášení poplachu - chování v krizových situacích a v případě nebezpečí - důležitá telefonní čísla 	<p>Lidé kolem nás</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. stupeň – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat, kolik je hodin (celé hodiny) - znát roční období a měsíce - mít povědomí o časových jednotkách - rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) - určovat podle obrázků a návodných otázek etapy života člověka - podle obrázků porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti - seznámit se s významnými událostmi a pověstmi z regionu 	<p>Orientace v čase, hodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas na hodinách - roční období a měsíce ročních období - kalendář, orientace v kalendáři - členění roku na měsíce - časové jednotky (rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta) - časové rozlišení minulost x přítomnost x budoucnost - rozvržení denních činností - dětství, dospělost, stáří), znaky - významné časové události - narození, smrt <p>Naše země v dávných dobách</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsob života v pravěku - vypravování podle obrázků - rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - významné historické objekty v regionu a ČR - regionální pověsti - tradice a lidové svátky 	Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat roční období podle charakteristických znaků - podle obrázků poznat rozdíly mezi stromy a keři - podle obrázků rozlišovat stromy listnaté a jehličnaté - podle obrázků poznat nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - znát pravidla o ochraně přírody a životního prostředí 	<p>Příroda v ročních obdobích</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky ročních období - chování živočichů - péče o zvířata a ptáky - stromy a keře - ovoce a zelenina - sezónní práce na zahradě a na poli - les <p>Zvířata</p> <ul style="list-style-type: none"> - domácí - volně žijící - v ZOO <p>Ochrana životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody - škodlivé vlivy - třídění odpadů - zásady pobytu v přírodě - péče o životní prostředí 	Rozmanitost přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. stupeň – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat základní hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti - dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže - vědět, na koho se obrátit o pomoc - zvládnout ošetření drobného zranění - mít povědomí o zásadách zdravé životosprávy - poznat barvy na semaforu - orientovat se bezpečně při přechodu vozovky - reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygienické návyky, sebeobsluha - návštěva lékaře, zubaře - upozornění na bolest - chování v době nemoci - ošetření drobných poranění - oblečení podle ročního období <p>Životospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim - zdravá strava a pitný režim - jídelníček <p>Pravidla silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu - semafor, přechod pro chodce - chování při mimořádných událostech <p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním - zneužívání nebezpečných látek - prevence 	<p>Člověk a jeho zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova • Mediální výchova

7.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Do vzdělávací oblasti Člověk a společnost je zařazen po obsahové stránce předmět Vlastivěda. Cílem vyučovacího předmětu je teoreticky připravit žáky pro život v demokratické společnosti a seznámit je se základy a historií našeho národa. Předmět žákům zprostředkovává základní informace o právech a povinnostech občanů, o fungování státu a společnosti, napomáhá mezi žáky vytvářet dobré mezilidské vztahy a snažit se, aby se co nejvhodnějším způsobem bezproblémově zapojili do společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda zahrnuje tematické okruhy:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

7.5.1 Vyučovací předmět: Vlastivěda

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Vlastivěda je, aby žák po absolvování základů vzdělání měl možnost a schopnost:

- získat poznatky o minulosti a současnosti naší země
 - vědět o historických a kulturních památkách ve svém okolí
 - získat povědomí o základních a významných osobnostech našich dějin
 - zvládnout vyjádřit své myšlenky, potřeby a postoje
 - vyjadřovat úctu k vlastnímu národu
 - být tolerantní k jiným národům a etnikům
- osvojit si základní povinnosti a práva občanů

Vyučovací předmět Vlastivěda je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 10. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá převážně ve třídě, dle možností lze doplnit vycházkou, exkurzí, výletem či vhodnou besedou.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – napomáhá utvářet lidské hodnoty a dobré mezilidské vztahy, porozumět sobě i ostatním lidem.
- **Výchova demokratického občana** – buduje se úcta k naší zemi, respekt k národu a naším kulturním hodnotám.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – utváří povědomí o evropské kultuře, vede k toleranci k jiným národům a minoritním skupinám.
- **Multikulturní výchova** – seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich hodnotami a tradicemi, vede k jejich respektu.
- **Environmentální výchova** – vede žáky k odpovědnosti za ochranu přírody, učí je pečovat o životní prostředí pro budoucí generace.
- **Mediální výchova** – snaží se žáky naučit využívat média jako zdroj informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Vlastivěda je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Přispívá k rozvíjení osobnosti žáků, utváří jejich mravní stránku a pomáhá rozvíjet mezilidské vztahy. Napomáhá k získání poznatků o historických osobnostech a událostech. Výuka je realizována s respektem k individuálním schopnostem a možnostem žáků.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- využívá vhodné didaktické pomůcky, pracovní listy, učebnice
- snaží se získávat nové informace
- využívá možností navštívit výstavu, muzeum

Kompetence k řešení problému

žák

- ví, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémové situace
- vyhýbá se nevhodným kázeňským a výchovným situacím
- řeší problémové situace pomocí naučených stereotypů a postupů
- otevřeně se vyjadřuje k problému a společně s učitelem nalézají řešení

Kompetence komunikativní

žák

- uplatňuje komunikaci verbální i neverbální
- rozvíjí své komunikační schopnosti a dovednosti
- vyjadřuje své pocity, nálady a prožitky vhodným způsobem
- respektuje komunikační odlišnosti u druhých osob

Kompetence sociální a personální

žák

- navazuje a udržuje dobré vztahy s vrstevníky
- respektuje druhé osoby
- prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- podílí se a účastní na jednoduchých sociálních aktivitách
- rozpoznává nevhodné jednání a uvědomuje si jeho důsledky

Kompetence občanské

žák

- je ohleduplný k druhým lidem
- dodržuje základní pravidla soužití s druhými lidmi
- má povědomí o základních právech a povinnostech občanů

Kompetence pracovní

žák

- navazuje kladný vztah k zadané práci
- umí přijímat kladné a záporné hodnocení
- dodržuje bezpečnost při práci
- uvědomuje si možná rizika nerespektování pravidel při práci

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Vlastivěda 7. – 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí - mít základní poznatky z období počátku vzniku českého státu - seznámit se s historickými událostmi - naslouchat pověstem - seznámit se s významnými osobnostmi našich dějin - mít představu o významných historických událostech - znát rozdíl mezi válkou a mírem 	<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v pravěku - doba kamenná, bronzová, železná - způsob života pravěkých lidí - význam objevu ohně - doba lovců a sběračů - doba prvních zemědělců <p>Počátky středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - příchod Slovanů - Velkomoravská říše - příchod Cyrila a Metoděje - počátky našeho státu <p>Středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - středověk - Přemyslovci, kníže Václav - významní panovníci (Karel IV) - husitství, husitské války - významné osoby středověku – Jan Hus, Jan Žižka, Kryštof Kolumbus <p>Novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - přelom středověku a novověku - Habsburkové - hlavní osobnosti novověku, M. Terezie <p>Současné dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - konec monarchie a vznik republiky - T.G. Masaryk - 1. a 2. světová válka, jejich důsledky - revoluční rok 1989 - rozpad Československa, vznik ČR - vstup ČR do EU - současný život 	<p>Historie našeho národa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova • Mediální výchova

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Vlastivěda 7. – 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát členy své rodiny - znát vztahy a role rodinných příslušníků, pravidla soužití - respektovat pravidla společenského soužití - rozlišit projevy nepřiměřeného chování - uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích - znát hodnotu přátelství a vztahů mezi lidmi - být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým občanům - tolerovat názory a zájmy menšin - vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu - mít povědomí o základních povinnostech a právech dítěte 	<p>Obec, region, kraj, naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímavosti naší obce, regionu, kraje - přírodní kulturní památky - národní zvyky a obyčeje - regionální pověsti - významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast - státní svátky <p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a struktura rodiny (členové rodiny, rodiče, prarodiče, sourozenci) - vzájemné vztahy v rodině (babička, dědeček, teta, strýc, bratr, sestra) - režim dne (škola, práce, odpočinek, spánek, strava) - základní povinnosti a práva dítěte - odpovědnost rodičů za výchovu dětí - pravidla rodinného soužití <p>Mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi spolužáky a vrstevníky - základní pravidla chování ve škole - základní pravidla chování ve společnosti - hodnota přátelství - vztahy k postiženým spoluobčanům - odlišnosti mezi lidmi - rovnoprávnost mužů a žen - projevy nepřiměřeného jednání - úcta k člověku <p>Patologické jednání, rovnocennost mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - vandalismus, ničení majetku - národnostní menšiny - projevy rasismu, nesnášenlivost - rovnocennost mezi lidmi 	<p>Člověk ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Mediální výchova • Multikulturní výchova

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Vlastivěda 7. – 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele - být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů - být seznámen s projevy týrání, zneužívání, šikanou, diskriminací - uvědomovat si důsledky týrání, zneužívání, šikany - uvědomovat si rizika a důsledky trestné činnosti a protiprávního jednání - být seznámen s právy a povinnostmi občanů v ČR v rámci EU 	<p>Státní symboly</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní symboly - prezident republiky - státní orgány a instituce <p>Základní lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - práva dítěte - rodinné právo - týrání dítěte, zneužívání, šikana, diskriminace <p>Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti občana - protiprávní jednání, druhy a postihy - policie, soudy - trestná činnost (krádeže, podvody, násilí) - dokumenty občana (občanský průkaz, řidičský průkaz, cestovní pas) <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropská unie - postavení ČR v rámci EU - práva a povinnosti členů EU - společná měna států v EU 	<p>Poznatky o společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Mediální výchova

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Vlastivěda 7. – 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít povědomí, kde si vyřídí základní osobní doklady, v případě potřeby požádat o pomoc - rozeznat nebezpečí při ohrožení sociálně patologickými jevy - vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany - v případě potřeby využívat služeb pomáhajících organizací - mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<p>Osobní doklady občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřízení osobních dokladů - úřady, instituce <p>Vzdělávání, povolání, zaměstnání</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzdělávání v ČR, právo a význam vzdělávání - příprava na profesní uplatnění - kvalifikace, rekvalifikace - odměna za práci - nezaměstnanost - pracovní úřady - podpora v nezaměstnanosti <p>Peníze a jejich funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodaření s penězi <p>Sociální a zdravotní péče</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o potřebné občany, služby - systém zdravotní péče - zdravotní a sociální pojištění - sociální zabezpečení - orgány a instituce zdravotní a sociální péče - pomáhající organizace <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy mimořádných událostí - dovednosti potřebné k ochraně osob <p>Člověk a volný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura, sport, volnočasové aktivity - nevhodné využívání volného času - ohrožení sociálně patologickými jevy (krádeže, vandalství, šikana...) - nebezpečí drog 	<p>Péče o občana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Mediální výchova

7.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována ve všech ročnících druhého stupně. Žáci prohlubují své znalosti o přírodě a seznamují se s jejími zákonitostmi a vlivem přírody na člověka a opačně. Žáci využívají získaných znalostí k ochraně přírody, chápou vliv lidské činnosti na stav životního prostředí.

7.6.1 Vyučovací předmět: Přírodověda

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu je rozdělen na tematické celky fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.

- Přírodověda zahrnuje základní poznatky z fyziky, chemie, přírodopisu a zeměpisu
- Žáci se naučí získané poznatky o přírodě využívat v praxi
- Uvědomí si nutnost ochrany životního prostředí
- Získají základní informace o planetě Zemi a o sluneční soustavě
- Aktivně se seznámí s možností ochrany zdraví, majetku, životního prostředí vlastními silami na základě získaných vědomostí

Vyučovací předmět Přírodověda je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 10. ročník – 3 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – tvorba vlastního pohledu na svět; pochopení významu součinnosti každého jedince a společné hledání řešení v péči o přírodu a zdraví.
- **Výchova demokratického občana** – spolupráce ve skupinách při hledání řešení zadaného úkolu, přijetí názoru druhé osoby; dodržování nastavených pravidel.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí.
- **Multikulturní výchova** – rozvíjení smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci; ukázat způsob péče o životní prostředí v našem okolí všem, se kterými sdílíme společný prostor
- **Environmentální výchova** – pochopení základních přírodních zákonitostí a souvislostí, postavení člověka v přírodě; vytváření návyků pro ochranu životního prostředí ve svém okolí

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- Pozitivně motivuje žáka
- Volí srozumitelná, jednoduchá sdělení v přiměřeném množství
- Vhodnou formou vytváří zájem žáka o učivo
- Využívá vycházek do okolí školy, návštěv muzeí, botanické a zoologické zahrady k zpestření a obohacení výuky
- Dbá na bezpečnost při práci s chemickými látkami
- Učí žáky spolupráci v pracovní skupině
- Využívá mezipředmětových vztahů
- Oceňuje každé zapojení žáka do výuky

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- používá učební materiály a názorné pomůcky, využívá výukových programů na počítači a interaktivní tabuli
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- pracuje s konkrétními názornými pomůckami
- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti v praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů

žák

- učí se řešit problémy přiměřeně svým možnostem
- vnímá problémové situace a umí je vyřešit na základě opakování a získaných zkušeností
- dokáže požádat o pomoc a radu při řešení problémů

Kompetence komunikativní

žák

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým možnostem
- učí se pracovat ve skupině, vyjadřuje své názory a postoje a přijímá názory druhých
- chápe jednoduché texty a názorné a obrazové materiály
- využívá informace ze sdělovacích prostředků

Kompetence sociální a personální

žák

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- uplatňuje základní návyky bezpečného chování v přírodě
- rozpozná nevhodné a rizikové chování
- vnímá autoritu a respektuje druhé

Kompetence občanské

žák

- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- chrání své zdraví, dodržuje zdravý životní styl a chrání životní prostředí
- učí se chovat v krizových situacích a situacích ohrožujících život, dbá pokynů autorit

Kompetence pracovní

žák

- osvojí si hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností
- dodržuje zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví a životního prostředí při pracovních činnostech
- zvládá základní pracovní dovednosti při jednoduchých praktických činnostech
- dodržuje pracovní postup, plní úkoly dle instrukcí
- respektuje pravidla týmové práce

B. Obsah vyučovacího předmětu

Člověk a příroda				
Přírodověda 7. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - charakterizovat roční období 	<p>Přírodní zákonitosti</p> <p>Sluneční soustava – základní pojmy Zákonitosti přírody, střídání dne a noci Znaky přírody v jednotlivých ročních obdobích</p>	Přírodopis		
<ul style="list-style-type: none"> - znát vybrané zástupce rostlin - poznat části rostlin - seznámit se s péčí o pokojové rostliny - znát význam pěstování hospodářských rostlin 	<p>Rostliny</p> <p>Rostliny – stavba a funkce rostlin Části rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod Životní podmínky rostlin Rostliny pokojové a péče o ně Hospodářské rostliny – význam pěstování a využití Obiloviny, brambory, ovoce a zelenina</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<ul style="list-style-type: none"> - být seznámen se správným a bezpečným chováním v přírodě 	<p>Poznávání přírody</p> <p>Příroda – chování v přírodě, ochrana přírody Praktické poznávání přírody – vycházky do parků Návštěva botanické zahrady</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none"> - znát vybrané zástupce živočichů - umět pečovat o domácí mazlíčky 	<p>Zvířata</p> <p>Zvířata – základní pojmy Zástupci zvířat podle životního prostředí (voda, vzduch, země) Domácí mazlíčci a péče o ně</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturní výchova
<ul style="list-style-type: none"> - znát jednotlivé části lidského těla - umět pojmenovat části těla - znát zásady osobní hygieny 	<p>Člověk</p> <p>Lidské tělo, části těla Péče o tělo, zásady osobní hygieny Preventivní lékařská péče</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat pokyny při cestování a návštěvách ve vybraných objektech 	<p>Exkurze</p> <p>Dle aktuálních možností školy (např. Toulcův dvůr, Národní a Zemědělské muzeum, Lesy HLMP apod.)</p>			

Člověk a příroda			
Přírodověda 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se podle barev - rozlišit horstvo, vodstvo, nížiny - najít na mapě ČR a její hranice - najít města ČR 	<p>Práce s mapou</p> <p>Mapa, orientace na mapě, atlas a glóbus Barvy na mapě Pohoří a nížiny Vodstvo Česká republika, státní hranice Sousední státy Města ČR Hlavní město Praha Přírodní zajímavosti regionu</p> <p>Exkurze a výlety</p> <p>Pražské pamětihodnosti a významné stavby Okolí Prahy</p>	Zeměpis	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Multikulturní výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> -orientovat se v čase -poznat celé hodiny 	<p>Čas</p> <p>Určování času (celé hodiny) Kolik je hodin? Pojmy dnes, zítra, včera Den, týden, měsíc, rok</p> <p>Fyzikální veličiny</p> <p>Fyzikální veličiny Čas, měření času</p>	Fyzika	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Environmentální výchova

Člověk a příroda			
Přírodověda 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - být seznámen s názvy planet - pochopit význam Slunce a Měsíce - znát změny přírody při střídání ročních období - orientovat se v čase 	<p>Přírodní zákonitosti</p> <p>Základní pojmy o vesmíru – planety, Slunce Změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, pozorování počasí Orientace v čase, určování času</p>	Přírodopis	
<ul style="list-style-type: none"> - znát význam rostlin - poznat jednotlivé rostliny - umět pečovat o rostliny 	<p>Rostliny</p> <p>Rostliny – význam a pěstování rostlin Práce na zahradě a na poli v různých ročních obdobích Chráněné rostliny Léčivé rostliny – význam a jejich využití Ovoce a zelenina, ovocné stromy a keře</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznat základní jedlé a jedovaté houby - znát zásady bezpečnosti při sběru hub 	<p>Houby</p> <p>Houby – stavba těla Jedlé a jedovaté houby – názvy hub Zásady sběru hub, jejich konzumace a l. pomoc při otravě</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - být seznámen se správným a bezpečným chováním v přírodě a s ochranou přírody – i při exkurzích - poznat lesní zvířata a rostliny 	<p>Příroda, les</p> <p>Příroda, bezpečnost v přírodě Praktické poznávání přírody Les a jeho význam Lesní zvířata, rostliny Exkurze Dle aktuálních možností školy (např. Zoologická zahrada, Zemědělské muzeum, Lesy HLMP apod.)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznat zástupce domácích zvířat - znát význam hospodářských zvířat - seznámit se s ohroženými a vzácnými zvířaty 	<p>Zvířata</p> <p>Zvířata – poznávání vybraných zástupců zvířat Domácí zvířata, význam jejich chovu Volně žijící zvířata Hospodářská zvířata a jejich využití Význam ZOO, kriticky ohrožené druhy zvířat,</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s funkcí a soustavami lidského těla - umět pečovat o zuby, nehty, vlasy a svůj zevnějšek - poznat rozdíl mezi přátelstvím a láskou 	<p>Člověk</p> <p>Lidské tělo, funkce těla a soustavy Péče o zuby, nehty, vlasy, úprava zevnějšku Ochrana před nemocemi Vztahy mezi lidmi Přátelství, láska Kamarádství a partnerství</p>		

Člověk a příroda			
Přírodověda 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s pohořími, nížinami a řekami ČR - najít města ČR na mapě - seznámit se s památkami hlavního města - umět vyjmenovat typy MHD - znát pravidla cestování 	<p>Města ČR Česká republika – povrch, vodstvo Kraje, města Významná města ČR Praha a její památky Doprava, druhy dopravy Pražská MHD</p> <p>Výlety Turistické značení Pohyb v terénu podle turistických značek a mapy Praha a okolí Využití MHD při výletech po Praze a okolí</p>	Zeměpis	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Multikulturní výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v čase - určit hodiny - znát datum svého narození - seznámit se s jednotkami délky - rozpoznat jednotlivá skupenství 	<p>Čas Určování času (čtvrt, půl, tři čtvrtě) Kolik je hodin? Názvy dnů a měsíců Datum narození</p> <p>Fyzikální veličiny Fyzikální veličiny Čas, měření času Délka, měření délky</p> <p>Vlastnosti látek Fyzikální vlastnosti látek Skupenství pevné, kapalné, plynné</p>	Fyzika	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického člověka • Environmentální výchova

Člověk a příroda			
Přírodověda 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát jednotlivé části lidského těla - pojmenovat některé orgány - umět vyjmenovat základní smysly - vědět, jak pečovat o tělo a své zdraví 	<p>Člověk</p> <p>Lidské tělo, stavba těla Soustavy lidského těla, názvy a funkce některých orgánů Naše smysly a jejich ochrana Péče o tělo, osobní a intimní hygiena Životospráva Význam spánku a odpočinku Zdravá výživa</p>	Přírodopis	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s povrchem a vodstvem Evropy - najít na mapě Evropy ČR - seznámit se se státy Evropy a státy EU - seznámit se s hlavními městy evropských států 	<p>Evropa</p> <p>Evropa – povrch, vodstvo Státy Evropy ČR v srdci Evropy Státy Evropské unie Významná města Evropy a jejich pamětihodnosti Cestopisné dokumenty Fotografie z rodinných dovolených</p>	Zeměpis	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Multikulturní výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních fyzikálních vlastnostech a skupenstvích - seznámit se s jednotkami hmotnosti a objemu - sledovat a rozeznat těleso v klidu a v pohybu - seznámit se s jednoduchými stroji a jejich použitím - být informován o zdrojích elektrického proudu - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji 	<p>Vlastnosti látek</p> <p>Fyzikální vlastnosti látek Skupenství pevné, kapalné, plynné Změny skupenství – tání, tuhnutí, bod varu Fyzikální veličiny Fyzikální veličiny Hmotnost, měření hmotnosti Vážení na různých typech vah Objem, měření objemu</p> <p>Tělesa</p> <p>Pohyby těles Klid a pohyb těles</p> <p>Jednoduché stroje</p> <p>Jednoduché stroje – názvy Využití jednoduchých strojů v praxi</p> <p>Elektrická energie</p> <p>Druhy energie Energická energie Elektrické spotřebiče Bezpečnost při práci s elektrickými přístroji</p>	Fyzika	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Environmentální výchova

Člověk a příroda				
Přírodověda 9. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní vlastnosti látek - seznámit se s chemickými přípravky - znát zásady bezpečnosti při práci s chemikáliemi a pravidla 1. pomoci 	<p>Vlastnosti látek</p> <p>Vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné Hustota látek Nebezpečné látky Označení a symboly nebezpečných látek Užívání chemikálií Zásady bezpečné práce s chemikáliemi První pomoc při popálení a poleptání Chemické přípravky v běžném životě</p>	Chemie		
<ul style="list-style-type: none"> - znát význam a důležitost vody 	<p>Voda</p> <p>Voda v přírodě Voda pitná, užitková, odpadní, destilovaná, minerální Voda jako složka potravy Pitný režim Koloběh vody v přírodě Voda jako součást stavebních pojiv – sádra, vápno, cement Bezpečnost při práci s pojivy</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<ul style="list-style-type: none"> - znát význam vzduchu pro život 	<p>Vzduch</p> <p>Vzduch Kyslík jako složka vzduchu Čistota ovzduší a smog</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se složkami potravy a jejich vlivem na zdraví člověka 	<p>Potrava a její složky</p> <p>Význam potravy Bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny Zdroje složek výživy Vliv na zdraví člověka</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturní výchova
<ul style="list-style-type: none"> - poznat plasty jako druh obalu 	<p>Plasty</p> <p>Plasty Plastové obaly v domácnosti Likvidace plastů Třídění odpadu</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách 	<p>Léčiva a návykové látky</p> <p>Léčiva, druhy léčiv Význam léků v životě Zneužívání léků Doplňky stravy Nebezpečí zneužívání návykových látek</p>			
	<p>Exkurze</p> <p>Dle aktuálních možností školy (např. návštěva vodárny, třídící linky odpadu, lékárny apod.)</p>			

Člověk a příroda			
Přírodověda 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát jednotlivé části lidského těla - seznámit se se soustavami a některými orgány - vědět, jak pečovat o tělo a své zdraví - chápat význam zdravého životního stylu 	<p>Člověk</p> <p>Lidské tělo, funkce a stavba těla Změny těla v období dospívání Soustavy kosterní a pohybová Soustava oběhová Soustava dýchací Soustava trávicí Soustava vylučovací Soustava rozmnožovací Ochrana zdraví, prevence, otužování Zdravý životní styl</p>	Přírodopis	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Multikulturní výchova • Environmentální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se na mapě - najít Prahu na mapě - popsat svou cestu do školy - najít na mapě oceány, moře a světadíly 	<p>Práce s mapou</p> <p>Orientace na mapě, práce s mapou Světové strany</p> <p>Praha</p> <p>Praha a její části Významná místa pražských čtvrtí Moje bydliště Cesta do školy</p> <p>Svět</p> <p>Světadíly Moře a oceány</p>	Zeměpis	

Člověk a příroda			
Přírodověda 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
Žák by měl - seznámit se s jednotkami délky, hmotnosti, objemu a času	Fyzikální veličiny Fyzikální veličiny Délka, hmotnost, objem, čas Měření veličin	Fyzika	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Multikulturní výchova • Environmentální výchova
- vyjmenovat jednoduché stroje - znát jejich použití v praxi	Jednoduché stroje Jednoduché stroje – názvy Využití jednoduchých strojů v praxi		
- seznámit se zdroji energie - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	Elektrická a jaderná energie Druhy energie Energická energie Elektrické spotřebiče Bezpečnost při práci s elektrickými přístroji Jaderná energie Ochrana lidí před radioaktivním zářením		
- rozeznat zdroje zvuku	Zvuk Zdroje zvuku, ozvěna Hudební nástroje Škodlivost nadměrného hluku		
- rozeznat zdroje světla	Světlo Světlo, zdroje světla		
- rozeznat zdroje tepla	Teplo Teplo, zdroje tepla Teplota – teploměry, měření teploty		
- být seznámen s pohyby planety Země	Země Země jako součást sluneční soustavy Pohyby Země		
	Exkurze Dle aktuálních možností školy (např. planetárium, elektrárny atd.)		

Člověk a příroda			
Přírodověda 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit základní vlastnosti látek - seznámit se s chemickými přípravky - znát zásady bezpečnosti při práci s chemikáliemi a pravidla 1. pomoci 	<p>Vlastnosti látek Vlastnosti látek Užívání chemikálií Zásady bezpečné práce s chemikáliemi Chemické přípravky v běžném životě Hořlaviny, manipulace s hořlavinami První pomoc při popálení a poleptání</p>	Chemie	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Multikulturní výchova • Environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - znát význam a důležitost vody - chápat nebezpečí znečištění vody a vodních toků 	<p>Voda Voda v přírodě Druhy vody Čistota vody Znečišťování vody a vodních toků</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - znát význam vzduchu pro život - vědět o formách znečišťování vzduchu 	<p>Vzduch Vzduch Kyslík a ostatní složky vzduchu Čistota ovzduší a smog Znečišťování vzduchu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s druhy chemických surovin 	<p>Chemické suroviny Chemické suroviny – uhlí, ropa, zemní plyn Získání a těžba surovin Příklady využití</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - seznámit se se složkami potravy a jejich vlivem na zdraví člověka 	<p>Potrava a její složky Složky potravy Zdroje složek výživy Zdravá výživa</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - poznat plasty jako druh obalu 	<p>Plasty Plasty Třídění odpadu v domácnosti Znečišťování životního prostředí odpadem</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách 	<p>Léčiva a návykové látky Léčiva a druhy léčiv Léky na předpis Volně prodejné léky Bylinky a doplňky stravy Nebezpečí zneužívání léků a návykových látek</p>		
	<p>Exkurze Dle aktuálních možností školy (např. návštěva vodárny, třídící linky odpadu, lékárny atd.)</p>		

7.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Rozvíjí osobnost žáků, dává možnosti pro uplatnění tvořivých schopností, prostřednictvím prezentace vlastní tvorby zprostředkovává zážitky. Ve výuce přibližujeme žákům výtvarné umění, hudební umění, rozvíjíme jejich estetické vnímání. Vzdělávací oblast má i rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá žákům se odreagovat, lépe se soustředit a překonat únavu. Na žáky kladně působí prostředí, ve kterém se snižují jejich handicap, psychické problémy, někdy i nesoustředěnost, projevy agresivního chování. Žáci s mentálním postižením jsou schopni si osvojit hudební a výtvarné dovednosti, mohou někdy v této oblasti dosahovat kvalitních výsledků. Vzdělávací obsah této oblasti vede k rozvoji smyslového vnímání, tvořivé představivosti, vnímavosti k okolnímu světu i k sobě samému. Je zde zázemí pro spolupráci, toleranci, utváření hodnotových postojů. Estetickou kultivací osobnosti i rozvojem vlastní tvorby se posiluje emoční stránka osobnosti, schopnost empatie a ohleduplnosti k okolí i rozvoj osobního vkusu.

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

7.7.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 6. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Cílem předmětu Hudební výchova je vytváření kladného vztahu k hudbě u žáků, rozvíjení jejich hudebnosti, podpora schopnosti hudbu emocionálně prožít. Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu a motoriky žáků, zároveň se podporuje i rozvoj řečových dovedností. Hudební činnosti pomáhají žákům k odreagování napětí, k překonávání únavy, zlepšování nálady a podílejí se na koncentraci pozornosti.

Cílové zaměření předmětu

- Rozvíjení smyslového vnímání prostřednictvím hudby
- Rozvíjení pozitivního vztahu k hudbě
- Získávání a rozvíjení dovedností
- Rozvíjení estetického citění
- Podpora kultivovaného vystupování a získávání sebedůvěry
- Podpora hudebního vzdělávání
- Seznámení s národní kulturou i s kulturou jiných národů
- Naslouchání hudbě a relaxování jejím prostřednictvím
- Práce s dechem

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova**
 - rozvoj smyslového vnímání a řeči
 - získávání dovedností
 - navození klidu a relaxace
 - usnadňuje navazování vztahů

- **Multikulturní výchova**
 - seznámení s kulturami jiných národů
 - seznámení se s různými hudebními žánry
 - naslouchání hudebním dílům světových autorů
- **Mediální výchova**
 - napomáhá získávat informace, tříbit hudební vkus, vyplňuje volný čas
 - podporuje komunikační dovednost ve škole i v běžném životě
 - posiluje sebevědomí při individuální i v týmové práci
 - vytváření si vlastního názoru a vkusu na hudební produkci
 - uplatnění nových digitálních technologií v hudebních činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Hudební výchova je podstatné a žádoucí utváření a směřování všech probíhajících činností a hudebních aktivit k vytváření zdravého a bezpečného prostředí, k vytvoření přátelských vztahů a atmosféry se spolužáky i s pedagogem. Jako celek rozvíjí pohyb, rytmus, melodickou linku, seznamuje žáky s velkou škálou hudebních nástrojů a s jejich zvukovou malbou. Učí je vnímat hudbu jako estetickou disciplínu, vytváří pozitivní vztah k Hudební výchově, což se projeví na oblíbenosti předmětu, ale i jako vyplnění volného času a součást jejich životů.

Omezené možnosti žáků se mohou právě v těchto aktivitách kompenzovat a vytvářet předpoklady pro emocionální prožívání, naslouchání, relaxaci a hledání cesty k sobě sama i k druhým lidem. Nedílnou součástí těchto činností je také svobodné a upřímné vyjádření pocitů žáků. Předmět napomáhá k rozvoji smyslového vnímání, verbální i neverbální komunikace.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- Učí se pamatovat zvuky hudebních nástrojů a jednoduché texty písní
- Učí se dodržovat rytmus
- Učí se soustředit na vykonávanou činnost

Kompetence k řešení problémů

žák

- Získává sebevědomí
- Zbavuje se studu při vystoupeních i jednáních v soukromém životě

Kompetence komunikativní

žák

- Používá svůj hlas, vhodné hudební nástroje i pohybové dovednosti k hudebnímu projevu
- Používá hudební projev pro vyjádření svých emocí

Kompetence sociální a personální

žák

- Zapojuje se do týmové hudební činnosti a her
- Zdokonaluje se ve svém projevu

Kompetence občanské

žák

- Vytváří si životní priority
- Uvědomuje si sám sebe jako sebevědomou a samostatnou osobnost

Kompetence pracovní

žák

- Zdolává a překonává překážky, bariéry
- Přichází s novým řešením, navrhuje jiné postupy
- Vyjadřuje se svobodně při hudebním projevu

B. Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem - užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem 	<p>Pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové</p> <p>Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu</p> <p>Rytmus a pohyb, hra na tělo</p> <p>Hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře</p>	Vokální a instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky - soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby 	<p>Výška, síla, délka tónu</p> <p>Rozpoznávání tempa a rytmu</p> <p>Zpěvní hlasy</p> <p>Zvuk hudebních nástrojů</p> <p>Melodie a skladby určené dětem</p>	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat - reagovat pohybem na hudbu 	<p>Pochod podle hudebního doprovodu</p> <p>Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami</p> <p>Pohybový projev podle hudby – improvizace</p> <p>Hudebně relaxační techniky</p>	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem - rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, - rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší - správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel 	<p>Pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové</p> <p>Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu</p> <p>Rytmus a pohyb, hra na tělo</p> <p>Hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře</p>	Vokální a instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředit se na poslech jednoduchých skladeb - poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách 	<p>Výška, síla, délka tónu</p> <p>Rozpoznávání tempa a rytmu</p> <p>Zpěvní hlasy</p> <p>Zvuk hudebních nástrojů</p> <p>Melodie a skladby určené dětem</p>	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry 	<p>Pochod podle hudebního doprovodu</p> <p>Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami</p> <p>Pohybový projev podle hudby, improvizace</p> <p>Hudebně relaxační techniky</p>	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. – 10. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Předmět vytváří a prohlubuje kladný vztah k hudbě, rozvíjí pohyb a řeč a podporuje schopnost hudbu emocionálně prožívat. Výuka probíhá převážně v hudebně a je doplněna o návštěvy koncertů, divadel a jiných kulturních akcí.

Cílové zaměření:

- podněcovat a obohacovat žáky citovým prožitkem hudby
- probudit a rozvíjet zájem žáků o hru na jednoduché hudební nástroje
- zbavit žáky strachu z vokálního, instrumentálního a pohybového projevu
- ukázat žákům hudbu jako přirozenou součást umění
- využívat hudbu k relaxačním účelům

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova**
 - rozvoj tvořivosti a dovednosti
 - rozvoj estetického cítění
 - rozvoj pozitivního vztahu k hudbě
- **Multikulturní výchova**
 - seznámení s kulturami jiných národů
 - porozumění hudebním dílům světových autorů
- **Mediální výchova**
 - využívání médií k vyhledávání informací s hudební tematikou
 - rozlišování vkusného a kýčovitého projevu v hudbě, klipu, reklamě

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hudební výchova rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu, zprostředkovává poznávání a chápání hudebního bohatství národů. Vytváří kladný vztah k hudbě a rozvíjí potřebu hudby jako nedílnou součást života. Rozvíjí estetické vnímání a prožívání emocí jednotlivců. Učí naslouchat a porozumět sobě i druhým.

Při výuce využíváme přirozené potřeby dětí se hudebně i pohybem projevit a rozvíjíme tuto potřebu při veškerých činnostech pěveckých, intonačních, rytmických, pohybových a poslechových.

Klíčové kompetence

kompetence k učení

žák

- dokáže dodržet postup při osvojování nových vědomostí (text písně) a dovedností (hra na doprovodný nástroj)

kompetence k řešení problémů

žák

- prokazuje tvořivý přístup ke světu

kompetence komunikativní

žák

- vhodným způsobem používá hudební projev ke sdělení svých prožitků
- vyjadřuje svůj dojem z poslechu hudby
- chápe jednoduché texty

kompetence sociální a personální

žák

- přiměřeně se zapojuje do skupinových hudebních a pohybových aktivit
- respektuje hudební vkus druhých osob

kompetence občanské

žák

- zajímá se o události z hudebního světa

kompetence pracovní

žák

- používá svůj hlas a své tělo k hudebnímu projevu
- dodržuje hlasovou hygienu
- podílí se na veřejných hudebních vystoupeních pořádaných školou

B. Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat správné pěvecké návyky - zvládat správné dýchání při zpěvu - zpívat jednoduché lidové i umělé písně - zvládnout jednoduchý hudební doprovod na rytmické nástroje 	<p>Upevňování správných pěveckých návyků (výslovnost, frázování, dýchání)</p> <p>Rytmická cvičení a rytmizace říkadel</p> <p>Lidová a umělá píseň</p> <p>Hudební doprovody (hra na tělo, hra na Orffovy a rytmické nástroje)</p> <p>Seznámení se základními hudebními pojmy (nota, notová osnova, hudební klíč)</p>	Vokální a instrumentální činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit sluchem hudební nástroje, které zná ze školní praxe nebo z filmových ukázek - orientovat se v základních hudebních pojmech a žánrech 	<p>Rozpoznávání zvuků základních hudebních nástrojů</p> <p>Poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů</p> <p>Ukázky našich i zahraničních interpretů</p> <p>Seznámení s významnými osobnostmi populární hudby</p> <p>Seznámení s významnými hudebními skladateli</p>	Poslechové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovat pohybem na rytmus a tempo - zvládnout základní kroky jednoduchého tance - využívat hudbu jako prostředek pro relaxaci 	<p>Improvizovaný pohyb podle hudby</p> <p>Hudebně – pohybové hry</p> <p>Základní taneční kroky</p> <p>Relaxační techniky</p> <p>Muzikoterapie</p>	Hudebně pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova

7.7.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarných činností, k všestrannému rozvoji osobnosti žáků, jejich představivosti, citění, rozvoji fantazie, celkové kultivaci osobnosti žáka. Tvůrčími činnostmi zaměřenými na vnímání, tvorbu a interpretaci rozvíjíme estetické citění, tvořivost, smyslové vnímání, emoční citění, představivost a fantazii. Výtvarná výchova je zároveň prostředkem k neverbální komunikaci, rozvíjí jemnou motoriku, podporuje rozvoj mluveného projevu a celkového sebepojetí a seberealizace nejen formou výtvarného díla.

Výtvarná výchova je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku. Při všech pracovních činnostech jsou žáci soustavně vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá ve třídě, ve výtvarných dílnách, na výstavách.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

- Práce s papírem
- Kresba
- Malba
- Modelování

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. období - 1. – 3. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně
- 2. období - 4. – 6. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – pochopení a porozumění výtvarnému umění především na úrovni citového porozumění, sebepoznání
- **Multikulturní výchova** – kulturní odlišnosti – tolerance, soužití a solidarita s lidmi rozdílných kultur a náboženství, úcta k vytvořeným hodnotám jinými kulturami a samotnými autory
- **Environmentální výchova** – vztahy člověka a prostředí, estetika prostředí, péče o prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodě
- **Mediální výchova** – využívání médií a vyhledávání informací, použití vyhledaných informací a práce s nimi

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- vede žáky k dokončení práce
- postupuje od jednoduchého ke složitějšímu
- u žáků rozvíjí spolupráci – vedeme žáky k práci ve dvojici i skupinách
- motivuje žáky k práci pochvalou
- vyhodnocuje pracovní výsledky, oceňujeme úsilí žáka i při nezdaru
- vhodnou formou seznamuje žáky s výtvarným materiálem
- názorně ukazuje výtvarné pomůcky i techniky
- klade důraz při výtvarné tvořivosti na to, co žáka zajímá
- vede žáky k pečlivosti a aktivitě ve výtvarné výchově
- podporuje rozvoj fantazie a samostatný výtvarný projev
- využívá dostupné materiály, PC, videoukázky, názorné předměty, knihy, časopisy apod.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

žák

- využívá tiskovin, obrazových materiálů, informační a komunikační technologie,
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků,
- si osvojí poznání základních barev, linií a tvarů
- pracuje s výtvarnými technikami dle návodu učitele, připravuje a uklízí výtvarné pomůcky,
- zvládne na základě vedení učitele samostatnou práci, ke které používá samostatně výtvarné pomůcky
- dokončí práci a dle svých možností vyhodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence k řešení problémů

žák

- posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- nenechá se odradit neúspěchem

Kompetence komunikativní

žák

- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- pojmenuje výsledky vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá je
- vyjadřuje se prostřednictvím výtvarné tvorby
- užívá nabízené informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

žák

- rozlišuje překážky a překonává je
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje je
- v rámci svých možností vytrvá u práce až ke konečnému výsledku, je schopen spolupráce, požádá o pomoc, radu

Kompetence občanské

žák

- chápe význam zdravého životního prostředí
- chápe nebezpečí xenofobie a rasismu
- respektuje národní tradice, chápat jejich význam

Kompetence pracovní

žák

- je schopen pracovní výdrže, koncentrace, dokončení výkonu dle svých možností
- zvládá základní pracovní dovednosti a postupy dle pokynů učitele
- umí uplatňovat linie, tvary, barvy a objekty v ploše i v prostoru podle možností
- má pozitivní vztah k manuálním činnostem
- pracovní činností ovlivňuje kvalitu společné práce, osvojí si pravidla práce v týmu
- pracuje podle naučeného postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- dodržuje bezpečnost, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při všech činnostech podle pokynů učitele i naučených stereotypů

B. Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačkat a trhat papír - vnímat tvorbu ostatních. 	<p>Kombinace různých výtvarných technik z přírodnin</p> <p>Papírová, látková koláž, využití novin, časopisů</p> <p>Trhání papíru na různé velikosti, skládání papíru</p> <p>Vnímání a analyzování tvarů, prostoru a jeho uspořádání, grafomotorická cvičení</p>	Práce s papírem	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět realizovat svůj tvůrčí záměr, nakreslit jednoduché tvary - osvojit si práci s rozmanitým kresebným materiálem 	<p>Volné výtvarné zobrazení</p> <p>Spontánní kresba</p> <p>Tematická kresba</p> <p>Kresba tužkou, uhlem, křídami, pastelkami, suchým pastelem, barvou</p>	Kresba	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičit si správný úchop výtvarných pomůcek při malbě - seznámit se se základními barvami a jejich vlastnostmi při používání různých povrchů jako podkladu pro malbu (např. malba do mokrého) - vnímat barvy 	<p>Barevné čáranice, motorická cvičení, jednoduché tvary. Natírání plochy, zapouštění barev, využití šablon. Malování na velkou plochu</p> <p>Krajina</p> <p>Dekorace</p> <p>Balící papír</p> <p>Tvary dle šablon</p> <p>Pocity při hudbě</p>	Malba	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvářet základy pro spolupráci a vzájemnou pomoc 	<p>Seznámení s hlinou, modelínou, moduritem. Hnětení, vtlačování, tvarování do kuliček, válečků.</p> <p>Korálky</p> <p>Hlemýždi</p> <p>Nádoby</p>	Modelování	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámit se s pojmy 	<p>Ukázky návodů, postupů práce</p> <p>Příprava a úklid pomůcek</p> <p>Pozorování tvořivé práce učitele</p>	Návody a postupy práce	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět pracovat s nůžkami, stříhat dle linií a tvarů, vytrhávat dle linie - - pracovat s přírodninami, různým materiálem, rozlišovat je dle druhu, poznávat jeho vlastnosti při práci 	<p>Kombinace různých výtvarných technik</p> <p>Libovolné vytrhávání, stříhání papíru, lepení, vystřížení dle linie, lepení</p> <p>Kombinace výtvarných technik – noviny, časopisy, barevný papír a přírodniny</p> <p>Tematické práce</p> <p>Vystřihování různých tvarů</p> <p>Prostorový objekt</p>	<p>Práce s papírem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní kresebné dovednosti, linie, tvary, objekty, geometrické tvary - rozlišovat vlastnosti kresby - zvládnout kresbu postavy, modelaci prostorového objektu, fantazijní kresbu - umět obkreslit obr. dle linie 	<p>Schematická kresba</p> <p>Kresba na téma ročních období</p> <p>Kresba linií, čar – pocity</p> <p>Kresba lidské postavy</p> <p>Kresba jednotlivých částí těla – obličej</p> <p>Kresba dle fantazie na různá témata – pohádka</p> <p>Abstrakce</p>	<p>Kresba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládnout malbu různými výtvarnými technikami (tempera, akvarel) - poznávat vlastnosti barev 	<p>Zapouštění barev, stříkání, lití, rozfoukávání</p> <p>Dekorace – fantazijní motiv</p> <p>Příroda</p> <p>Krajina</p> <p>Zátiší</p> <p>Portrét</p> <p>Postava – pohádkové téma</p>	<p>Malba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelovat základní tvary – válec, koule - vtlačovat a ubírat hmotu, rýt do ní, pozorovat její vlastnosti - umět slepovat tvary, zvládat techniku hnětení i válení 	<p>Modelování jednoduchých tvarů</p> <p>koule – sněhulák</p> <p>Válečkové techniky – hadi</p> <p>Tvary – vtlačování do formiček</p> <p>Modelování předmětů (ovoce, zelenina, jednoduchá zvířata, misky</p> <p>Tvarování pomocí dřívka, špachtle</p>	<p>Modelování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát výtvarné pojmy - Soustředit se na svoji práci i práci ostatních 	<p>Ukázka jednotlivých návodů a postupů</p> <p>Pozorování učitele při tvorbě</p> <p>příprava a úklid pracovního místa</p>	<p>Návody a postupy práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
	<p>Různé výtvarné techniky</p> <p>Práce s tiskátky, otisky drobných předmětů, kombinované techniky</p> <p>Využití grafického editoru k malování na PC</p>	<p>Netradiční výtvarné techniky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarných činností, k všestrannému rozvoji osobnosti žáků, jejich představivosti, citění, rozvoji fantazie, celkové kultivaci osobnosti žáka. Tvůrčími činnostmi zaměřenými na vnímání, tvorbu a interpretaci rozvíjíme estetické citění, tvořivost, smyslové vnímání, emoční citění, představivost a fantazii. Výtvarná výchova je zároveň prostředkem k neverbální komunikaci, rozvíjí jemnou motoriku, podporuje rozvoj mluveného projevu a celkového sebepojetí a seberealizace nejen formou výtvarného díla.

Výtvarná výchova je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku. Při všech pracovních činnostech jsou žáci soustavně vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá ve třídě, ve výtvarných dílnách, na výstavách.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

- Práce s papírem
- Kresba
- Malba
- Modelování

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. - 10. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – pochopení a porozumění výtvarnému umění především na úrovni citového porozumění, sebepoznání
- **Multikulturní výchova** – kulturní odlišnosti – tolerance, soužití a solidarita s lidmi rozdílných kultur a náboženství, úcta k vytvořeným hodnotám jinými kulturami a samotnými autory
- **Environmentální výchova** – vztahy člověka a prostředí, estetika prostředí, péče o prostředí, vnímavý a citlivý přístup k přírodě
- **Mediální výchova** – využívání médií a vyhledávání informací, použití vyhledaných informací a práce s nimi

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- vede žáky k dokončení práce
- postupuje od jednoduchého ke složitějšímu
- u žáků rozvíjí spolupráci – vedeme žáky k práci ve dvojici i skupinách
- motivuje žáky k práci pochvalou
- vyhodnocuje pracovní výsledky, oceňujeme úsilí žáka i při nezdaru
- vhodnou formou seznamuje žáky s výtvarným materiálem
- názorně ukazuje výtvarné pomůcky i techniky
- klade důraz při výtvarné tvořivosti na to, co žáka zajímá
- vede žáky k pečlivosti a aktivitě ve výtvarné výchově
- podporuje rozvoj fantazie a samostatný výtvarný projev
- využívá dostupné materiály, PC, videoukázky, názorné předměty, knihy, časopisy apod.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- využívá tiskovin, obrazových materiálů, informační a komunikační technologie,
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků,
- si osvojí poznání základních barev, linií a tvarů
- pracuje s výtvarnými technikami dle návodu učitele, připravuje a uklízí výtvarné pomůcky,
- zvládne na základě vedení učitele samostatnou práci, ke které používá samostatně výtvarné pomůcky
- dokončí práci a dle svých možností vyhodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence k řešení problému

žák

- posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- nenechá se odradit neúspěchem

Kompetence komunikativní

žák

- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- pojmenuje výsledky vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá je
- vyjadřuje se prostřednictvím výtvarné tvorby
- užívá nabízené informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

žák

- rozlišuje překážky a překonává je
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje je
- v rámci svých možností vytrvá u práce až ke konečnému výsledku, je schopen spolupráce, požádá o pomoc, radu

Kompetence občanské

žák

-

Kompetence pracovní

žák

- je schopen pracovní výdrže, koncentrace, dokončení výkonu dle svých možností
- zvládá základní pracovní dovednosti a postupy dle pokynů učitele
- umí uplatňovat linie, tvary, barvy a objekty v ploše i v prostoru podle možností
- má pozitivní vztah k manuálním činnostem
- pracovní činností ovlivňuje kvalitu společné práce, osvojí si pravidla práce v týmu
- pracuje podle naučeného postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- dodržuje bezpečnost, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při všech činnostech podle pokynů učitele i naučených stereotypů

B. Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - lepit papír na různé předměty, dřívka – skládat, překládat a lepit papír - stříhat složitější tvary - vystřihávat různé tvary - rozlišovat různé druhy papíru, vyrobit koláž z netradičního materiálu 	<p>Vytrhávání papíru Skládání papíru Lepení papíru Vystřihávání – různé motivy Vytrhávání a nalepování tvarů – koláž Kapesník Zvířecí hlava – kočka, pes Lepení – koláž Slepování tvarů – řetěz Vystřihování tvarů, obrázků</p>	Práce s papírem	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat tvary, linie a objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě - nakreslit lidskou postavu, kreslit předměty vycházející z jednoduchých tvarů - kreslit na téma ročních období - kreslit dle své fantazie 	<p>Figura – základní proporce Portrét Zátiší – květy Krajina – roční doby Fantazie – pohádka Roční doby</p>	Kresba	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - malovat na téma ročních období, vlastních vjemů, pocitů a nálad, prožitků 	<p>Malba pocitů, nálad Malba vlastních prožitků – spontánní malba Malba – vyjádření nálad při poslechu hudby Portrét spolužáka Figura z oblíbené pohádky Zátiší s květinami Krajina k ročním dobám Živly – slunce, voda, vzduch oheň Radost, smutek – barevné vyjádření Den, noc – barevná kompozice</p>	Malba	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymodelovat válec, kouli, hada - modelovat z hlíny a modelíny jednoduchá zvířata - modelovat dle pocitů z hudby, se zavázanýma očima - modelovat tvary – tvořit netradičními výtvarnými technikami - při modelování využívat různé keramické techniky - používat různé nástroje – formičky, nože... 	<p>Kulaté tvary – korálky válečky, vtlačování zvířata Ukázka jednotlivých návodů a postupů Příprava pracovního místa, úklid pomůcek</p> <p>Techniky a materiály: válení, mačkání, řezání, plátování; modurit, modelovací keramická hlína Práce s netradičním materiálem (textil, vlna, přírodniny...) Práce s keramickou modelovací hlínou Modelování užitečných předmětů Glazura Vypalování Pozorování učitele při tvorbě (ukázka jednotlivých návodů a postupů) Příprava a úklid pracovního místa</p>	<p>Modelování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - malovat základní tvary a objekty na PC 	<p>Využití PC grafického editoru Prostorový objekt – Vánoce – řetěz, Velikonoce</p>	<p>Práce s PC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu - pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních 	<p>Kombinování různých výtvarných technik ubrousková technika Využití grafického editoru k malování na PC Návštěvy výstav výtvarného umění pozorování učitele při tvorbě (ukázka jednotlivých návodů a postupů) Příprava a úklid pracovního místa Techniky a materiály: grafický tisk, koláže, aplikace, lepení, vázání; papír, karton, textilie, kůže, přírodniny</p>	<p>Netradiční výtvarné techniky</p> <p>Galerie a výstavy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova

7.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě. Rozvíjí a upevňuje vědomosti a dovednosti směřující ke zdravému způsobu života a ochraně zdraví a rozšiřuje pohybové schopnosti a motorické dovednosti.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

7.8.1 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. – 10. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Předmět poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou zdraví. Vede žáky ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si vytvářejí a upevňují hygienické, stravovací a zdravotně preventivní návyky, učí se předcházet úrazům a čelit ohrožení vlastní osoby v různých situacích. Jsou seznámeni s důležitostmi zdravého životního stylu a aktivního pohybu. Důležitou součástí učiva je poznávání a pochopení tělesných změn v období dospívání v souvislosti s projevy sexuality.

Cílové zaměření:

- Získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupné uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- Poznávání a chápání změn spojených s dospíváním
- Dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- Rozpoznávání základních situací ohrožujících zdraví a osvojování poznatků, jak těmto situacím předcházet
- Odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – komunikace, sebepoznání a sebepojetí, hodnoty a postoje, praktická etika
- **Multikulturní výchova** – mezilidské vztahy, respektování etnických a sociokulturních odlišností, vzájemná tolerance, komunikace
- **Environmentální výchova** – lidské aktivity, ekologické chování, problémy životního prostředí
- **Mediální výchova** – manipulativní a klamavá reklama, nebezpečný internet

Výchovné a vzdělávací strategie

- výklad s použitím interaktivní techniky
- praktické činnosti a techniky s důrazem na názornost
- vytváření a řešení modelových situací
- dramatizace, hry
- skupinová práce
- využití aktuálních přirozených situací

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- používá správné termíny a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

žák

- vnímá problémové situace a v rámci svých možností se snaží jim předcházet
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastní zkušenosti
- formou modelových situací se učí překonávat problémy a hledá v rámci svých možností jejich řešení
- ví, na koho se v případě řešení problému může obrátit o pomoc
- fixuje si správné jednání v případě ohrožení vlastní osoby

Kompetence komunikativní

žák

- získává komunikační dovednosti nutné pro integraci v rámci skupiny i společnosti
- pomocí pravidel se učí aplikovat získané komunikační dovednosti ve třídě, mezi vrstevníky i ve světě dospělých

Kompetence sociální a personální

žák

- má základní představu o vztazích mezi lidmi
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- navazuje a udržuje vztahy se svými vrstevníky, uplatňuje základní návyky společenského chování
- rozpozná nevhodné a rizikové chování a je seznámen s jeho důsledky
- uvědomuje si nebezpečí možného zneužití vlastní osoby

Kompetence občanské

žák

- v situacích ohrožujících zdraví a život se dokáže řídit pokyny kompetentních osob
- chrání své zdraví a praktikuje zdravý životní styl

Kompetence pracovní

žák

- má osvojené hygienické návyky a dle svých možností zvládá sebeobsluhu
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dle naučených stereotypů

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápat důležitost dobrých vztahů - respektovat ostatní lidi - znát základní pravidla chování a řídit se jimi - rozeznat možné psychické i fyzické zneužívání vlastní osoby - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<p>Přátelství, láska, Vztahy v rodině</p> <p>Vztahy ve školním a pracovním prostředí</p> <p>Věkové skupiny</p>	Vztahy mezi lidmi	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznat a pochopit fyziologické změny během dospívání - znát základní pojmy z oblasti sexuality - chápat možnost otěhotnění a znát základní metody antikoncepce - znát projevy sexuálního zneužívání - vyhýbat se rizikovému sexuálnímu chování - chápat proces stárnutí a respektovat starší lidi 	<p>Rozdíly mezi chlapci a děvčaty</p> <p>Sexuální dospívání</p> <p>Metody antikoncepce</p> <p>Těhotenství</p> <p>Stárnutí</p>	Vývoj člověka v průběhu života, tělesné a duševní změny	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Multikulturní výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišit zdravé a nezdravé potraviny - uvědomovat si dopad nezdravého způsobu života na vlastní zdraví - uplatňovat v co nejvyšší míře zásady správné výživy - uvědomovat si vliv životního prostředí na zdraví a v rámci svých možností přispívat k dobrému životnímu prostředí 	<p>Pojem zdraví</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Zásady zdravé výživy</p> <p>Životní prostředí</p>	Výživa a zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát zásady pravidelné hygieny a aplikovat je v běžném životě - uvědomovat si prospěšnost zdravého pohybu, osvojit si pravidelný pohyb jako samozřejmou součást života 	<p>Hygiena – péče o pleť, vlasy, nehty, zuby, hygiena odívání</p> <p>Intimní hygiena</p> <p>Význam pohybu</p>	<p>Tělesná hygiena</p> <p>Pohyb</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát zásady prevence úrazů, používat ochranné pomůcky při sportu - znát důležitá telefonní čísla - dokázat se chovat v situacích ohrožujících život a zdraví podle pokynů 	<p>Drobné úrazy a jejich ošetření</p> <p>Základy první pomoci</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	Ohrožení zdraví a života	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - umět si smysluplně rozvrhnout den - uvědomovat si důležitost a prospěšnost práce - pracovat co nejlépe dle svých možností - dodržovat zásady a dobu zdravého spánku - střídat aktivní a pasivní odpočinek a chápat rozdíl - umět odhadnout své možnosti při aktivních činnostech, zejména při sportu 	<p>Rozdělení dne, střídání činností</p> <p>Práce a odpočinek</p> <p>Aktivní a pasivní odpočinek</p> <p>Trávení volného času</p>	Režim dne relaxační techniky	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát projevy a příznaky běžných nemocí - umět přiměřeně schopnostem popsat svůj zdravotní problém - znát základní léky proti běžným nemocem a zásady jejich užívání - dodržovat hygienická pravidla jako součást prevence onemocnění - uvědomovat si důležitost preventivních prohlídek u lékaře, zejména v souvislosti s civilizačními chorobami - chápat význam otužování 	<p>Pojem nemoc, ochrana před chorobami</p> <p>Vybavení lékárníčky</p> <p>Běžné nemoci a jejich léčení</p> <p>Infekční choroby – prevence</p> <p>Civilizační choroby</p> <p>Otužování</p>	Zdraví a nemoc	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znat zdravotní i sociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - umět odmítnout nabízenou látku 	<p>Kouření</p> <p>Alkohol</p> <p>Drogy</p> <p>Závislost na IT technice, gamblerství</p>	Návykové látky Patologická závislost	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznat nevhodné chování vůči vlastní osobě - osvojit si zásady bezpečné komunikace s cizími lidmi - odmítat veškeré projevy násilí a šikany vůči vlastní osobě i ostatním - vědět, kam se obrátit v případě potřeby pro pomoc 	<p>Formy individuálního násilí, týrání</p> <p>Sexuální zneužívání</p> <p>Formy šikany</p> <p>Komunikace s neznámými lidmi</p>	Násilí a zneužívání Šikana Bezpečné chování	<ul style="list-style-type: none"> • Multikulturní výchova

7.8.2 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 6. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – učit žáky disciplíně při pohybových aktivitách, spolupráci při soutěžích a kolektivních hrách, dodržování osobní hygieny, péče o svoje tělo a zdraví.
- **Výchova demokratického občana** – dodržování pravidel při sportu v duchu fair-play, uznat kvality svého soupeře a přijímat pozitivní vzory.
- **Environmentální výchova** – aktivním zapojením do činností podporujících zdraví a propagací zdravotně prospěšných činností v rámci školy či obce se rozvíjí nejen povědomí o vlastním zdraví, ale i odpovědnost za sebe a okolí.

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Tělesná výchova umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové schopnosti a možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Výuka probíhá v tělocvičně, posilovně, na venkovním hřišti na vnitrobloku, na atletickém stadionu.

Učitel dále využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- Pozitivně motivuje žáka
- Prezentuje i dílčí úspěchy žáka
- Vytváří kladný vztah ke sportu
- Dbá na bezpečnost při sportovních aktivitách
- Učí žáky spolupráci při hrách a soutěžích
- Využívá mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence

kompetence k učení

žák

- se učí používat smluvené povely a signály
- osvojuje si základní tělocvičné názvosloví
- aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hrách a soutěžích

kompetence k řešení problémů

žák

- se seznamuje s pravidly her a soutěží
- učí se zvládat neúspěch a nezdar
- učí se férovému jednání při hře

kompetence komunikativní

žák

- reaguje na pokyny učitele
- se učí komunikaci se spolužáky
- učí se kolektivní spolupráci

kompetence sociální a personální

žák

- učí se respektu k ostatním a vzájemné spolupráci
- má ohled ke slabším a méně zdatným jedincům
- učí se dodržovat pravidla her a soutěží

kompetence občanské

žák

- učí se chápat význam sportu a zdravého životního stylu
- učí se dodržovat pravidla bezpečnosti a chránit zdraví své i ostatních
- učí se používat ochranné pomůcky při sportovních aktivitách
- dbá na ochranu životního prostředí při aktivitách v přírodě

kompetence pracovní

žák

- učí se dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách
- učí se bezpečnému zacházení s tělocvičným nářadím a náčiním
- učí se pozitivnímu postoji ke sportu, mít radost z pohybu
- učí se posilovat fyzickou kondici a vytrvalost

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat bezpečnost a hygienické návyky - využívat kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci 	<p>Hygiena při TV a osobní hygiena při sportu</p> <p>Bezpečnost při pohybových aktivitách</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti, držení těla, koordinační, relaxační a kompenzační cvičení</p>	Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít kladný postoj k pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - mít osvojené základní pohybové dovednosti - reagovat na základní pokyny a povely 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Pohybový režim</p> <p>Pohybové činnosti a hry</p>	Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít kladný postoj k pohybovým aktivitám - osvojit si pravidla jednoduchých her - sladit pohyb s hudbou 	<p>Pohybové hry</p> <p>Pohybové hry s využitím tradičního i netradičního náčiní</p> <p>Rytmická a kondiční cvičení, cvičení s hudbou</p>	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - reagovat na základní pokyny a povely - zvládat základní pravidla jednoduchých her - osvojit si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech 	<p>Základy sportovních her</p> <p>Základy gymnastiky, průpravná cvičení</p> <p>Základy atletiky – chůze, běh</p>	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> -uplatňovat bezpečnostní zásady při pohybových činnostech -uplatňovat hygienické zásady při provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti 	<p>Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p> <p>Hygiena při TV, osobní hygiena, vhodné oblečení a obuv</p>	Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla - podle pokynů uplatňovat korektivní cvičení vzhledem ke svému zdravotnímu oslabení - rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Pohybový režim, délka a intenzita pohybu</p> <p>Pohybové činnosti a hry</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, průpravná, koordinační, psychomotorická, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p>	Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní přípravu organismu před pohybovou činností a uklidnění organismu po ukončení činnosti - rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích 	<p>Pohybové hry</p> <p>Pohybové hry s různým zaměřením, s náčiním i bez náčiní</p> <p>Rytmická a kondiční cvičení</p>	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích - uplatňovat bezpečnostní zásady při hrách v přírodě 	<p>Základy sportovních her, průpravné hry</p> <p>Základy gymnastiky a atletiky</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě, hry v přírodě</p>	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Žáci jednotlivých tříd jsou děleni na skupiny dívek a chlapců.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. – 10. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – sebepoznání, seberealizace, týmová spolupráce, schopnost komunikace, vytváření pozitivních vztahů mezi lidmi, fair play ve sportu i v životě.
- **Výchova demokratického občana** – zodpovědnost za svou úlohu, význam a respektování pravidel, respektování odlišností mezi lidmi
- **Environmentální výchova** – vliv prostředí na naše zdraví, ochrana přírody, zdravý životní styl.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Tělesná výchova umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové schopnosti a možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Výuka probíhá v tělocvičně, posilovně, na venkovním hřišti na vnitrobloku, na atletickém stadionu.

Učitel dále využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- Dbá na bezpečnost při sportovních aktivitách
- Vytváří kladný vztah ke sportu
- Pozitivně motivuje žáka
- Prezentuje i dílčí úspěchy žáka
- Učí žáky spolupráci při hrách a soutěžích
- Využívá mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence

kompetence k učení

žák

- osvojuje si základní tělocvičné názvosloví
- aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hrách a soutěžích
- se učí používat smluvené povely a signály

kompetence k řešení problémů

žák

- se seznamuje s pravidly her a soutěží
- učí se férovému jednání při hře
- učí se zvládat neúspěch a nezdar

kompetence komunikativní

žák

- reaguje na pokyny učitele
- se učí komunikaci se spolužáky
- učí se kolektivní spolupráci

kompetence sociální a personální

žák

- učí se respektu k ostatním a vzájemné spolupráci
- má ohled ke slabším a méně zdatným jedincům
- učí se dodržovat pravidla her a soutěží

kompetence občanské

žák

- učí se chápat význam sportu a zdravého životního stylu
- učí se dodržovat pravidla bezpečnosti a chránit zdraví své i ostatních
- učí se používat ochranné pomůcky při sportovních aktivitách
- dbá na ochranu životního prostředí při aktivitách v přírodě

kompetence pracovní

žák

- učí se dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách
- učí se bezpečnému zacházení s tělocvičným náradím a náčiním
- učí se pozitivnímu postoji ke sportu, mít radost z pohybu
- učí se posilovat fyzickou kondici a vytrvalost

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc - usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv</p> <p>Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity</p>	Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení - usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a zdokonalování základních pohybových dovedností - využívat základní kompenzační a relaxační techniky 	<p>Kondiční, koordinační, koncentrační, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, cvičení ke správnému držení těla</p> <p>Rozvoj rychlostních, vytrvalostních a koordinačních schopností</p>	Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat osvojené pohybové dovednosti a využívat je ve hře - snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti - uplatňovat bezpečnostní zásady při hrách v přírodě - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích - znát základní zásady ochrany přírody 	<p>Pohybové hry s různým zaměřením</p> <p>Rytmická a kondiční cvičení s hudbou</p> <p>Gymnastika, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí</p> <p>Atletika, starty, běhy na dráze, atletické disciplíny dle možností</p> <p>Sportovní hry s upravenými pravidly</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě, chůze a orientace v terénu</p> <p>Základní turistické dovednosti</p> <p>Ochrana přírody</p>	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat dohodnutá pravidla a spolupráci v družstvu při kolektivních hrách - účastnit se soutěží dle možností jedince 	<p>Komunikace v TV, smluvené signály, povely, základy odborné terminologie</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her</p> <p>Významné sportovní soutěže</p>	Činnosti podporující pohybové učení	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

7.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Žáci získají pracovní dovednosti a návyky ze širokého souboru pracovních činností, se kterými se setkávají v každodenním životě a do kterých by v rámci svých možností mohli být zapojováni.

Cílem je naučit se pracovat ve skupině i samostatně, zvládnout péči o vlastní osobu, pomoci s běžnými každodenními činnostmi v domácnosti, používat pro jednotlivé činnosti vhodné pomůcky a náradí, být aktivní součástí společnosti.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály (pouze na II. stupni)

Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učivo vzdělávací oblasti je určeno chlapcům i dívkám.

7.9.1 Vyučovací předmět: Pracovní vyučování

I. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Pracovní vyučování patří ke stěžejním předmětům, je vyučován ve všech ročnících I. stupně s touto časovou dotací:

- 1. - 3. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 4. - 6 ročník – 4 vyučovací hodina týdně

Předmět pomáhá nejenom k rozvoji jemné a hrubé motoriky, ale má velký vliv i na psychický vývoj žáků. Pracovní vyučování vede žáka k:

- rozvoji motoriky, vytváření základní škály pracovních schopností a dovedností
- samostatnosti při práci i spolupráci ve skupině
- seznámení se s předměty denní potřeby, s jednoduchými pracovními pomůckami a nástroji
- zapamatování si jednoduchých pracovních postupů
- aktivně trávenému volnému času
- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- využití získaných pracovních dovedností a návyků dle požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen

Žáci uplatňují získané dovednosti mimo jiné při seberealizaci, při aktivním vyplnění svého volného času nebo při výběru následného vzdělávání, popřípadě hledání zaměstnání.

Výuka předmětu zajistí pochopení pracovní aktivity jako součásti každodenního života člověka ve společnosti, ve školní skupině, v rodině, v péči o sebe sama. Dále naučí žáky disciplíně a přijmutí zodpovědnosti za vykonanou práci.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - tvoří osobnost žáka, jeho individuální potřeby a jejich realizaci v každodenním životě, napomáhá zvládnutí vlastního chování, utváří praktické životní dovednosti a dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních skupinách
 - **Výchova demokratického občana** – učí sebedůvěře, toleranci a odpovědnosti za svá rozhodnutí
 - **Environmentální výchova** – realizuje konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí, poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní správné soužití člověka s prostředím
 - **Mediální výchova** – možnost získání informací a návodů při konkrétních pracovních činnostech
- Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- K prezentaci učiva používá srozumitelnou formu, sdělení jsou jednoduchá
- Kladně motivuje k práci
- Vede žáky k sebeuvědomění, reálnému pohledu na svoje možnosti
- Vytváří hygienické, společenské i pracovní stereotypy
- Učí žáky spolupráci v pracovní skupině
- Podporuje a oceňuje jakékoliv úsilí žáka

Klíčové kompetence

kompetence k učení

žák

- seznámí se a chápe použití pracovních pomůcek a nástrojů
- dodržuje pracovní stereotypy a celé pracovní postupy
- uplatňuje získané dovednosti v praktických situacích

kompetence k řešení problémů

žák

- řeší známé a opakující se pracovní činnosti na základě nápodoby
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem

kompetence komunikativní

žák

- vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou prosazuje svůj názor
- využívá získané komunikační dovednosti k žádosti o pomoc, radu

kompetence sociální a personální

žák

- rozpoznává nevhodné a rizikové chování
- respektuje druhé, tzn. spolužáky, spolupracovníky, ale zejména nadřízené osoby
- umí použít získanou sebedůvěru v naučených pracovních dovednostech

kompetence občanské

žák

- chrání své zdraví i životní prostředí
- dodržuje pravidla na pracovišti a v dílnách

kompetence pracovní

žák

- zvládá základní pracovní dovednosti, návody a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
- naučí se dílčí pracovní úkon nebo celý pracovní postup
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- respektuje týmovou práci
- snese kritické zhodnocení vlastní činnosti
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout základní hygienické návyky. - Zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání. - Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí. 	<p>Základní hygienické návyky.</p> <p>Užití ručníku, mýdla a toaletního papíru, kapesníku, ubrousku.</p> <p>Svlékání a oblékání oděvu.</p> <p>Skládání a ukládání oděvu na určené místo.</p> <p>Pojmenovávat části oděvů.</p> <p>Procvičovat pravolevou orientaci.</p> <p>Přiřazovat páry – boty, ponožky, rukavice...</p>	Sebeobsluha	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev. - Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami. - Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. - Pracovat podle slovního návodu. 	<p>Nacvičit funkční úchop náčiní.</p> <p>Jednotné označení pomůcek.</p> <p>Seznámení se základním dělením materiálu (dřevo, kov, papír, modelína, sklo, textil...).</p> <p>Třídění drobného materiálu (korálky, knoflíky apod.) a přírodnin dle tvaru, barev atd.</p> <p>Lámání špejlí (sestavování jednoduchých tvarů na předkreslený vzor).</p> <p>Trhání, mačkání papíru (papírové koláže...).</p> <p>Práce s textilem.</p> <p>Navlékání korálek, přírodnin (předávání si předmětů z ruky do ruky).</p> <p>Jednoduchý výrobek podle slovního návodu a praktických ukázek postupu při výrobě.</p>	Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládat jednoduchou hru se stavebnicemi. 	<p>Práce se stavebnicemi – plošnými a prostorovými.</p> <p>Stavění z kostek dle vzoru.</p> <p>Sestavování jednoduchých modelů.</p>	Práce montážní a demontážní	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích. - Pečovat o nenáročnou rostlinu v bytě i na zahradě. - Používat lehké zahradní náčiní. 	<p>Pozorovat přírodu a změny v jednotlivých ročních obdobích.</p> <p>Péče o pokojové rostliny (míra závlivky, pravidelnost).</p> <p>Otírání listů, kypření půdy.</p> <p>Sázení semínek do půdy, pozorování růstu rostlin.</p> <p>Poznat a pojmenovat jednoduché zahradní náčiní a činnosti, ke kterým je určeno.</p> <p>Nácvik jednoduché manipulace s náradím.</p>	Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upravit stůl pro jednoduché stolování. - Připravit jednoduchý pokrm. - Chovat se vhodně při stolování. - Orientovat se v základním vybavení kuchyně. - Zvládat drobné úklidové práce. 	<p>Stolování, úprava a prostření stolu.</p> <p>Nácvik správného a vhodného zacházení s příborem, používání ubrousku.</p> <p>Poznávání a rozlišování základního kuchyňského nádobí.</p> <p>Rozlišování a poznávání spotřebičů a pracovních částí kuchyně (mycí – dřez, zpracování potravin – kuchyňská deska, vaření – sporák, uskladňování potravin – lednice).</p> <p>Nácvik strouhání, míchání, přesýpání, nalévání.</p> <p>Příprava jednoduchého pokrmu nebo nápoje podle názorných ukázek jednotlivých kroků pracovního postupu (příprava studeného nápoje, ovocného nebo zeleninového salátu).</p> <p>Utírání stolu, nádobí.</p> <p>Uklízení nádobí na určené místo.</p>	<p>Práce v domácnosti</p>	<p>• Osobnostní a sociální výchova</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pečovat o své tělo, svůj zevnějšek, o své osobní věci. - Zvládat běžnou údržbu oděvu a obuvi. - Dodržovat zásady účelného oblékání. 	<p>Zdokonalování dovedností: mytí, utírání, čištění zubů, česání, používání deodorantů.</p> <p>Vhodnost oblékání v různých situacích (divadlo, sport, výtvarné a pracovní činnosti), kdy se převlékat a jak.</p> <p>Běžná údržba, ukládání a čištění oděvů a bot.</p> <p>Péče o osobní věci a jejich ukládání na určené místo.</p>	Sebeobsluha	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovat podle předlohy, přiměřenými pracovními postupy vytvářet výrobky z drobných materiálů. - Využívat při tvoření vlastní fantazii i prvky lidových tradic. - Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. - Udržovat pořádek na pracovišti, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci. 	<p>Rozlišení různých druhů drobného materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.).</p> <p>Rozpoznávání pracovních nástrojů a pomůcek (na obrázcích, ve skutečnosti) a správná manipulace s nimi.</p> <p>Jednoduché výrobky podle pracovního postupu, organizace práce.</p> <p>Zlepšování koordinace při práci oběma rukama a prostorové orientace na výrobku.</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla – užití některých jednoduchých technik při zpracování vybraných materiálů.</p> <p>Úklid pracovního místa.</p>	Práce s drobným materiálem	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. - Pracovat podle slovního návodu, předlohy. - Spojovat a rozpojovat různé předměty. - Udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce. 	<p>Sestavování jednoduchých modelů z plošných a prostorových stavebnic.</p> <p>Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy.</p> <p>Montáž a demontáž jednoduchých předmětů.</p> <p>Úklid pracoviště.</p>	Práce montážní a demontážní	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 4. - 6. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znat základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin. - Ošetřovat a pěstovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostliny. - Volit správné pomůcky, nářadí a náčiní. - Vědět o léčivých i jedovatých rostlinách. - Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci s rostlinami. 	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin, vhodná půda, výživa rostlin.</p> <p>Pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování. Přesazování a množení rostlin. Hnojení rostlin.</p> <p>Rozlišení rostlin (okrasné, léčivé, koření, zelenina aj.).</p> <p>Význam těchto rostlin a plodů rostlin ve výživě člověka.</p> <p>Údržba zahrady (hrabání listí). Práce s vhodným nářadím.</p> <p>Dodržování hygieny a zásad bezpečnosti při používání pracovních nástrojů a hnojiv na květiny.</p>	<p>Pěstitelské práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znat základní vybavení kuchyně. - Připravit jednoduché pohoštění. - Uplatňovat zásady správné výživy. - Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování. - Zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji. - Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, bytu, třídy. - Dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti. 	<p>Rozeznat a pojmenovat základní vybavení kuchyně.</p> <p>Sestavení jednoduchého menu pro přípravu pohoštění. Vytvoření seznamu pro nákup potřebných potravin.</p> <p>Nákup a skladování potravin, sledování trvanlivosti potravin.</p> <p>Rozvíjení již naučených dovedností (krájení, škrábání, loupání, mazání, válení, vykrajování).</p> <p>Práce s kuchyňskými nástroji (struhadlo, kráječ na vajíčka, odměrka, ...).</p> <p>Příprava jednoduchého pohoštění s důrazem na správnou výživu.</p> <p>Stolování, jednoduchá úprava stolu pro různé příležitosti. Pravidla stolování.</p> <p>Používání příboru, důraz na správný úchop.</p> <p>Úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu.</p> <p>Zásady bezpečnosti při zacházení s kuchyňskými nástroji a vysavačem.</p>	<p>Práce v domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana

II. stupeň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Na druhém stupni jsou nadále rozvíjeny a prohlubovány všechny naučené pracovní dovednosti, dodržování pravidel bezpečnosti práce, hygienických pravidel a pracovního řádu v dílnách a na jiných pracovištích, kde výuka Pracovního vyučování probíhá. Žáci uplatňují získané dovednosti mimo jiné při seberealizaci, při aktivním vyplnění svého volného času nebo při výběru následného vzdělávání, popřípadě hledání zaměstnání.

Velkým přínosem předmětu je naučení se pracovat ve skupině, přizpůsobit se názorům jiných, dodržovat pracovní tempo dle vlastních možností a nést zodpovědnost za společně vykonanou práci, snést kritiku a hledat jiná, účinnější a efektivnější řešení vedoucí ke splnění a dokončení úkolu.

Předmět Pracovní vyučování patří ke stěžejním předmětům, který pomáhá nejenom rozvoji jemné a hrubé motoriky, ale má velký vliv i na psychický vývoj žáků.

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 7. – 8. ročník - 5 vyučovacích hodin týdně
- 9. – 10. ročník – 6 vyučovacích hodin týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – dále rozvíjí schopnost využít získané praktické dovednosti ke zkvalitnění vlastního života žáka (sebeobsluha, pokrytí individuálních potřeb), ale i v interakci s nejbližším okolím (rodina, školní a pracovní kolektiv)
- **Výchova demokratického občana** – získání větší míry sebedůvěry a z toho plynoucí odpovědnosti za svá rozhodnutí
- **Environmentální výchova** – žák využívá získané vědomosti k naplnění vztahu člověk a příroda, svou činností prospívá ke zkvalitnění životního prostředí
- **Mediální výchova** – naučí se získávat informace o pracovních postupech např. z internetu, využívá těchto informací i v osobním životě

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel využívá k naplňování jednotlivých klíčových kompetencí následující výchovné a vzdělávací strategie:

- Využívá stejných strategií, jako na I. stupni, dále je rozvíjí
- Vede žáky k co nejvyšší míře sebeuvědomění
- Při spolupráci v pracovní skupině učí žáka nebát se přijít s jakýmkoliv řešením
- Spolupracuje s okruhem lidí kolem žáka (učitelé, rodiče, asistenti) za účelem získání co největší míry samostatnosti a nezávislosti žáka na ostatních osobách

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- umí samostatně použít jednoduché pracovní pomůcky
- chápe jednoduché pojmy a znaky a umí je používat v praxi

Kompetence k řešení problémů

žák

- chápe a plní jednoduché i složitější příkazy
- dobře se orientuje v prostorách školy
- řeší jednoduché situace na základě nápodoby a opakování
- nenechá se odradit neúspěchem

Kompetence komunikativní

žák

- rozlišuje známé a neznámé osoby, vhodně odpoví na pozdrav
- plní pokyny vyučujícího a spolupracuje s ním
- umí požádat o pomoc či radu

Kompetence sociální a personální

žák

- umí komunikovat s okolím
- spolupracuje v kolektivu a pomáhá spolužákům
- respektuje ostatní, zejména nadřízené osoby

Kompetence občanské

žák

- chrání své zdraví a životní prostředí
- dodržuje pravidla na pracovišti
- umí přivolat pomoc

Kompetence pracovní

žák

- dále rozvíjí získané pracovní dovednosti
- umí postupovat podle naučených pracovních návodů s podporou vyučujícího
- zvýší se podíl samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- umí pracovat v týmu
- zvládne kritické hodnocení své činnosti, poučí se z něj
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí

B. Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozlišovat různé druhy materiálů. - Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech. - Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu. - Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech. - Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky. - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci a zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím. 	<p>Prohloubení znalostí o jednotlivých materiálech (dřevo, kov, plast, kůže) a jejich zpracování.</p> <p>Procvičování znalosti názvů nástrojů pro ruční opracování při práci s nimi.</p> <p>Výběr správných pomůcek a nástrojů při práci s určitým materiálem.</p> <p>Upevňování pracovních dovedností při výrobě výrobků.</p> <p>Rozvíjení dovedností při práci s nástroji na opracování dřeva (řezání, broušení, pilování, vrtání), práce s dlátem, kladivem, pilou, vrtačkou, kleštěmi, šroubovákem.</p> <p>Práce podle pracovního návodu (obrazového) samostatná i skupinová.</p> <p>Rozvíjení samostatnosti při práci na výrobcích ze dřeva.</p> <p>Povrchová úprava výrobků – natírání.</p> <p>Alespoň částečné využití měřidel.</p> <p>Lidové zvyky, tradice, řemesla – užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů.</p> <p>Úklid pracovního místa a dodržování pravidel hygieny.</p> <p>Poučení a dodržování pravidel bezpečnosti při práci.</p>	<p>Práce s technickými materiály</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sestavit jednoduchý model dle vzoru. - Zvládat jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi. - Provádět údržbu jednoduchých předmětů. 	<p>Sestavování a rozebírání hraček.</p> <p>Práce s konstrukčními stavebnicemi např. LEGO, MERKUR, CHEVA, sestavování jednoduchých modelů dle vzoru, montáž a demontáž.</p> <p>Práce s návodem a předlohou.</p> <p>Jednoduchá údržba jízdního kola.</p>	<p>Práce montážní a demontážní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 7. - 10. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Téma	Průřezová témata
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volit vhodné pracovní postupy pro pěstování vybraných rostlin. - Pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě. - Znat základní zásady pěstování zeleniny. - Používat vhodné pracovní pomůcky. - Znat běžné druhy ovoce. - Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin. - Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. 	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin. Základní zpracování půdy. Výživa rostlin. Péče o interiérové rostliny. Okrasná funkce rostlin, zdobení rostlinami např. sváteční stůl (Vánoce, Velikonoce). Zelenina – sadba, rozsazování a sázení jednotlivých rostlin do záhonu nebo truhlíku. Podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny. Ovoce – jeho druhy, seznámení se způsobem pěstování drobného ovoce. Léčivé rostliny a jejich účinky na zdraví člověka. Jedovaté rostliny a houby, druhy a nebezpečí při požití. Chov drobných zvířat, podmínky chovu, bezpečný kontakt se zvířaty. Dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při práci s jedovatými bylinami a houbami. Pravidla hygieny při kontaktu se zvířaty.</p>	Pěstitelské práce	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Environmentální výchova
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládat základní pracovní postupy činností v domácnosti. - Umět zacházet s čisticími prostředky. - Obsluhovat běžné domácí spotřebiče a používat základní kuchyňský inventář. - Připravovat jednoduché pokrmy podle daných postupů. - Ovládat pravidla stolování. - Zvládat základy ručních prací. - Dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky. 	<p>Údržba a úklid domácnosti (utírání prachu, zametání, vysávání, vytírání podlahy), Použití úklidových prostředků, dávkování, dodržování pracovního postupu. Elektrické spotřebiče (pračka, vysavač, žehlička, fén, holicí strojek), funkce a užití, ovládání a údržba. Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty. Používání ledničky, elektrického a plynového sporáku, mikrovlnné trouby, varné konvice, mixeru. Nákup a uskladnění základních surovin na vaření: mouka, cukr, sůl, tuky, koření. Vážení na kuchyňských váhách. Základní způsoby tepelné úpravy potravin: vaření, pečení, smažení a jejich praktický nácvik. Praktická příprava jednoduchých studených i teplých jídel podle pracovního postupu. Zásady zdravé výživy. Dodržování zásad stolování, společenské chování u stolu. Seznámit se se základy ručních prací potřebných při péči o oděv, obuv a jednoduché činnosti v domácnosti (praktický nácvik přišívání knoflíků, žehlení rovných dílů oděvů, vyčištění bot, věšení a skládání prádla, výměna žárovky, utažení šroubku u kliky, ...) Dodržování hygieny při kontaktu s potravinami a čisticími prostředky. Dodržování bezpečnosti při zacházení s čisticími prostředky, bezpečné uskladnění čisticích prostředků. Bezpečnost při práci s elektrospotřebičem, nebezpečí úrazu elektrickým proudem.</p>	Práce v domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova • Mediální výchova

DÍL II. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

3 Charakteristika ŠVP

ŠVP je uskutečňován s pomocí podpůrných opatření, jimiž jsou: využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, nižší počet žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

3.1 Zaměření školy

Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením je charakteristické individualizované vyučování. Vnitřní členění tříd nevychází z věkových charakteristik žáků, ale z úrovně jejich individuálních schopností a potřeb, které jsou určující pro obsah vzdělávání. Režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry, které odpovídá možnostem zatížení žáků. Pro každého žáka je vypracován individuální vzdělávací plán. Všechna podpůrná opatření směřují k rozvíjení celé osobnosti.

K organizačnímu zabezpečení patří i vhodné prostorové a materiální vybavení – třída a místnost pro relaxaci a individuální práci se žákem, vhodný nábytek, kompenzační pomůcky potřebné pro rozvíjení hybností žáků.

Vzdělávací program pro žáky s těžkými formami mentálního postižení je plně prostupný se vzdělávacím programem pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a v případě akcelerace vývoje rozumových schopností žáka je nejen možné, ale i vhodné jeho převedení do jiného vzdělávacího programu.

Žáci s hlubokým mentálním postižením, kterým bylo stanoveno plnění školní docházky jiným způsobem, jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu sestaveného v souladu s tímto ŠVP.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

V souladu s cíli RVP ZŠS vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a umožní jim efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích. Maximálním rozvojem individuálních schopností každého žáka vytvořit základ pro celoživotní učení.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků je kladen důraz především na klíčové kompetence pracovní, sociální a personální a komunikativní. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Školní aktivity a činnosti jsou zaměřeny především na rozvíjení přátelské atmosféry a takového pracovního klimatu, aby žáci školu rádi navštěvovali, na pomoc při vhodné orientaci ve volnočasových aktivitách žáků, na zvyšování kvality osobního života a na předprofesní orientaci.

3.3 Vzdělávání žáků s vícečetným postižením

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, žáků s více vadami a žáků s autismem probíhá v rámci školy formou skupinové integrace, v případech hodných zvláštního zřetele formou individuální integrace. V případě potřeby je stanoven individuální vzdělávací plán především pro individuálně integrovaného žáka.

4 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami jsou souborem elementárních kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a která jim umožní najít vhodnou formu komunikace a soužití s jejich okolím. Rozvoj a utváření klíčových kompetencí tvoří základ dalšího rozvoje žáků a jejich co nejlepší integrace do společnosti. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí přispívá a směřuje veškerý vzdělávací obsah, metody a formy práce, dále veškeré aktivity učitelů, žáků i ostatních pracovníků ve vyučovacím procesu. Elementárních klíčových kompetencí mohou žáci dosahovat pouze za pomoci a přispění druhých osob. Vzhledem k postižení kognitivních funkcí u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz zejména na klíčové kompetence komunikativní, sociální, personální a pracovní.

Výstupní osobnostní kompetence žáka ZŠS – profil absolventa

Kompetence k učení	Používá jednoduché pojmy, znaky, symboly, rozumí jim Reaguje na jednoduché pokyny	Rozlišuje a pozná základní piktogramy Poznává tiskací písmena	Napodobuje jednoduché pohyby a činnosti Napodobuje známé situace Upevňuje stereotypní postupy a činnosti	Používá učební materiály a pomůcky Seznamuje se a zdokonaluje při elementární práci s PC
Kompetence k řešení problémů	Chápe a plní jednoduché příkazy Umí požádat o pomoc	Orientuje se ve známém okolním prostředí Překonává pocity strachu	Znamé situace řeší na základě nápodoby a opakování, formou návyku a stereotypu	Orientuje se v časovém režimu dne Rozpoznává časové rozložení denních aktivit (např. hodina, přestávka, svačina...)
Kompetence komunikační	Poznává osoby ve svém nejbližším okolí Se známými osobami se dorozumívá prostřednictvím verbální i neverbální komunikace	Reaguje na své jméno Reaguje na jednoduché pokyny Umí vyjádřit souhlas a nesouhlas	Umí pozdravit, reaguje na pozdrav vhodným způsobem Procvičuje komunikaci verbálním i neverbálním způsobem	Svoje potřeby, pocity a nálady vyjadřuje různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky Upevňuje schopnost dorozumět se v běžných situacích
Kompetence sociální a personální	Poznává osoby nejbližšího okolí a členy své rodiny Vytváří si pozitivní citový vztah ke svému nejbližšímu okolí	Uvědomuje si svoji osobu Rozpoznává osoby různého pohlaví (chlapec x dívka, muž x žena)	Navazuje vztahy a adekvátně se dorozumívá s okolím K neznámým osobám se chová zdrženlivě	Spolupracuje s učiteli, spolužáky, kamarády Chová se s respektem k druhým lidem Upevňuje pravidla slušného chování
Kompetence pracovní	Má osvojeny nejjednodušší úkony sebeobsluhy, zvládá základy osobní hygieny	Rozlišuje a používá předměty denní potřeby Rozlišuje předměty různé velikosti, tvarů, zvládá úchop a manipulaci s jednoduchými předměty	Zvládá jednoduché pracovní postupy podle naučeného stereotypu Upevňuje naučené dovednosti, znalosti, postupy	Využívá naučené dovednosti a techniky při práci s různým materiálem Dbá na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí

5 Učební plán ZŠS

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ – Díl II												
VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	PŘEDMĚTY	I. období			II. období			II. stupeň				ČASOVÁ DOTACE
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10+10
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
	Zdravotní tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	4	4	5	5	20+10
<i>Hodinová dotace</i>		<i>20</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>23</i>	<i>23</i>	<i>210</i>
<i>Disponibilní časová dotace</i>		<i>20</i>										

6 Učební osnovy

6.1 Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a komunikace je klíčová pro výchovně vzdělávací proces žáků s nejtěžšími formami mentálního postižení. Jeho cílem je pomoci žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím, která jim přinese pocit jistoty a bezpečí. Zaměřuje se na mluvenou řeč, ale také využívá různé formy augmentativní a alternativní komunikace, které jsou přizpůsobeny individuálním potřebám žáků.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace se vzájemně prolíná a realizuje ve vzdělávacích předmětech:

- Rozumová výchova
- Řečová výchova

6.1.1 Vyučovací předmět: Rozumová výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Rozumová výchova se soustřeďuje na rozvoj několika vzájemně neoddělitelných složek. V tomto předmětu rozvíjíme poznávací schopnosti a komunikační dovednosti, logické myšlení, pozornost a paměť, vytváříme početní představy a rozvíjíme grafické schopnosti.

Cílem daného předmětu je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň, již by tito žáci nemohli dosáhnout, kdyby jim nebyla poskytnuta odborná speciálně pedagogická péče.

Vyučovací předmět Rozumová výchova dovede žáky k takové úrovni sociálních, komunikačních a dalších dovedností, které jim umožní určitou míru orientace v okolním prostředí a komunikace s ostatními lidmi. Žáci podle svých schopností získají určitou míru nezávislosti na péči druhých osob, která je ovšem limitována změnami v oblasti pohybu, vnímání a komunikace žáka.

Obsah předmětu je rozdělen na tři tematické okruhy – v rámci uvedených okruhů se realizují cíle předmětu:

- Rozvíjení poznávacích schopností.
- Rozvíjení logického myšlení a paměti.
- Rozvíjení grafických schopností.

Jednotlivé oblasti se ve výuce vzájemně doplňují a prolínají v závislosti na individuálních schopnostech a potřebách žáka.

Vyučovací předmět Rozumová výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací hodina rozumové výchovy probíhá převážně v kmenových učebnách. Hodiny jsou členěny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Během vyučování je využíváno široké spektrum kompenzačních a didaktických pomůcek, používáme názorné a obsahově přiměřené učební materiály, pracujeme s konkrétními předměty, přecházíme k fotografiím, obrázkům a piktogramům, činnosti doplňujeme slovním doprovodem. Využíváme nápodobu k nacvičení řešení praktických elementárních situací. Důsledností a stálým opakováním upevňujeme schopnosti sebeobsluhy a zvyšujeme samostatnost.

Pro žáky, kteří nemohou nebo jen omezeně mohou komunikovat verbálně a běžné metody vzdělávání pro ně nejsou vhodné, jsou určeny systémy augmentativní a alternativní komunikace. Tyto systémy jim pomáhají překonat komunikační překážky, dorozumět se a komunikovat s okolím,

projevovat své emoce, touhy a reagovat na stimuly. Využitím netradičních speciálních metod a technik mají žáci možnost dostat se ke vzdělání a zvládnout ho podle svých individuálních možností.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- porozumí jednoduché slovní instrukci. Vyhledat určitý předmět pomocí znaku, symbolu.
- podle instrukcí napodobuje jednoduché činnosti, učí se soustředit na prováděnou činnost.
- porozumí jednoduchému slovnímu pokynu, vyhledá určitý předmět, užívá znaky, popř. symboly.

Kompetence k řešení problémů

žák

- se slovním doprovodem řeší známé situace
- opakující se situace řeší naučeným způsobem, v neznámé situaci napodobuje řešení
- orientuje se v okolním prostředí a v režimu dne. Poznává změny ve svém okolí a vhodně na ně reaguje

Kompetence komunikativní

žák

- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo alternativními způsoby komunikace
- reaguje na své jméno a na jednoduché pokyny
- vyjadřuje souhlas či nesouhlas podle svých schopností, vyjadřuje své potřeby

Kompetence sociální a personální

žák

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla. Vnímá své tělo, orientuje se na vlastním těle, na modelu, na obrázku
- reaguje na osoby ve svém okolí, navazuje kontakt s osobami ve svém okolí. Vnímá a poznává členy rodiny, spolužáky, pedagogy a blízké osoby

Kompetence pracovní

žák

- s pomocí jiné osoby zvládá jednodušší sebeobslužné a hygienické úkony a poznává předměty denní potřeby
- rozeznává a manipuluje se známými předměty, podle svých schopností je správně používá

B. Obsah vyučovacího předmětu

ROZUMOVÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat - reagovat na oslovení jménem, znát své jméno - znát členy své rodiny - poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem - vnímat různé podněty a reagovat na ně - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor - poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní - řadit obrázky podle zadaných kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní osoba; znát a používat vlastní jméno, oslovení; části těla a jejich pojmenovávání • sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky; péče o zdraví • rodina, členové rodiny, jména členů rodiny • škola, třída, seznámení s budovou, orientace ve třídě, v budově, školní pomůcky, vztahy ve škole, spolužáci (rozlišení chlapec – dívka), učitelé • prostorová orientace; časová orientace (roční období, části dne) • poznávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích, modelech, ve skutečnosti • třídění a řazení předmětů podle různých kritérií • sociální čtení – poznávání běžně používaných symbolů; sociální počty – poznávání peněz, porovnávání peněžních částek, čtení cen výrobků • psychomotorické hry 	<ul style="list-style-type: none"> • znát a používat vlastní jméno a naučit se pojmenovávat podrobněji části těla • základní dovednosti jako je oblékání, mytí rukou a péče o zuby, rozvíjení povědomí o zdravém stravování a péči o tělo • znalost členů rodiny, znalost jejich jmen • rozvíjení schopnosti orientace v budově školy a ve třídě, poznávání školních pomůcek a vztahů ve škole – spolužáci, učitelé • rozpoznávání ročních období a částí dne • na obrázcích, modelech a ve skutečnosti rozpoznávání různých činností, předmětů a zvířat • učení třídít a řadit předměty podle různých specifik • rozpoznávání běžných symbolů, rozvoj schopnosti porovnávat peněžní částky a čist ceny zboží • hry zaměřené na rozvoj motorických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní osobu dokázat představit s uvedením adresy a svého věku • mít dovednost sebeobsluhy při jídle, osvojené hygienické návyky v péči o své tělo, povědomí o zdravé stravě a životním stylu • znalost rodinných vazeb, členů i širší rodiny • dobrá orientace v budově školy, začlenění své třídy v návaznosti na další prostory; znalost školních předmětů a školních pomůcek • orientace v základní sociální hierarchii své školy • schopnost roztřídit a zařadit různé běžné předměty, činnosti nebo zvířata podle jejich specifikace • rok, měsíc, týden, den, část dne • jednoduchá manipulace s maketami bankovek a mincí, porovnávání jejich hodnot a návaznost na ceny různých výrobků • hry založené na těsném spojení pohybu, prožitku a percepce 	<p>Rozvíjení poznávacích schopností</p>

ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncentrovat se na určitou činnost - rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků - zvládnout složení dějových obrázků - orientovat se na stránce, na řádku - číst vybraná písmena a krátká slova - opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázku - přiřazovat číslice počtu prvků 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulační činnosti • základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra • orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu, roční období • vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost), zobecňování (jablka, hrušky = ovoce), konkretizace (ovoce = jablko, hruška), abstrakce – barva, počet, negace, příčinné souvislosti • nácvik čtení – globální metoda, sociální čtení, piktogramy, říkanky, básničky, krátké texty • porovnávání a rozlišování běžných předmětů podle různých znaků • vytváření představ o číslech; posloupnost čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • manipulace s různými předměty • porozumění pojmům – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra • rozlišování a specifikace různých denních dob, ročních období • spojovat slova s osobami, věcmi a činnostmi, rozlišovat obecné pojmy od konkrétních příkladů, porozumět abstraktním pojmům • prohlubování nácviku čtení globální metodou, rozlišování běžných piktogramů, interpretace říkanky, básničky, krátkého textu • učení se porovnávání a rozlišování jevů a věcí podle různých znaků • představy počtu, vytváření představ; posloupnost čísel, porovnávání a přiřazování číslic 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti zaměřené na používání různých předmětů v běžných situacích • základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra • poznat a vyjádřit rozdílné denní doby i roční období a dokázat jmenovat odpovídající činnosti s nimi spojené • navazování vztahů mezi slovy, porozumění rozdílu mezi běžnými konkrétními a abstraktními pojmy, vazby mezi slovy nadřazenými a podřazenými • osvojení si čtení globální metodou, práce s piktogramy, nácvik recitace krátké říkanky a básničky z paměti, reprodukce krátkého textu • rozlišení předmětů porovnáním jejich různých znaků • určování počtu, orientace v číselné posloupnosti; porovnávání hodnot a přiřazování číslic 	<p>Rozvíjení logického myšlení a paměti</p>

ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchopit a podržet podaný předmět - uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar - poznat grafickou podobu písmen - napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic - poznat základní geometrické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení hrubé i jemné motoriky, cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů • uvolňovací cvičení ruky, prstů, manipulační činnosti s předměty • oblouky – horní, dolní; svislé a šikmé čáry oběma směry; vlnovky, smyčky • písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen; první písmeno jména, ukázaného předmětu • hůlkové písmo – nácvik vybraných písmen • seznámení s psaním číslic 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj motorických dovedností hrubé i jemné motoriky • uvolňovací cvičení ruky, prstů, manipulační činnosti s předměty • spojování oblouků, navazování šikmých a svislých čar a oblouků do jednoduchých písmen • písmena – psaní tiskacích písmen; znalost písmen vlastního jména, psaní počátečního písmene obrázku • rozšiřování znalosti hůlkové ho písma • procvičování tvarů číslic 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování hrubé i jemné motoriky, učení se koordinace a síle; cvičení rukou, dlaní, prstů, manipulace s předměty • oblouky – horní, dolní; svislé a šikmé čáry oběma směry; vlnovky, smyčky • přesnější grafická podoba písmen • psaní hůlkových písmen • psaní číslic 	<p>Rozvíjení grafických schopností</p>

6.1.2 Vyučovací předmět: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Řečová výchova zahrnuje tematický okruh „Rozvíjení komunikačních dovedností“, který je prostředkem k rozvoji dorozumívání a komunikace s okolním světem. Prostřednictvím Řečové výchovy si žák rozvíjí a upevňuje slovní zásobu, řečové schopnosti, komunikační dovednosti, vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Dětem s těžce narušenou komunikační schopností, kteří nejsou schopni se funkčně domluvit mluvenou řečí, se otvírá možnost domluvit se se svým okolím používáním symbolů, piktogramů, znaků apod.

Vyučovací předmět Řečová výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň. Vzhledem k individuálním potřebám žáků s narušenou komunikační schopností těžšího stupně, případně žáků nemluvicích, jsou využívány metody alternativního a augmentativního komunikačního systému (AAK). Ve výuce jsou využívány netradiční metody komunikace, sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody, které pomáhají překonávat komunikační překážky, umožňují projevit své emoce, touhy a reagovat na stimuly. Významnou součástí jsou také prostředky ICT. Výuka je doplňována návštěvami divadelních a jiných kulturních akcí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům, má osvojené základní pojmy a elementární dovednosti a využívá je ke svému vzdělání
- pozná a rozlišuje základní piktogramy, je schopen je užívat
- používá učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

žák

- řeší známe situace na základě nápovědy či opakování
- chápe a plní jednoduché příkazy
- orientuje se v časovém režimu dne

Kompetence komunikativní

žák

- pozná známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo neverbálními formami
- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- zvládá základní formy společenského styku, dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

Kompetence sociální a personální

žák

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec-dívka, muž-žena)
- dokáže navazovat kontakt, udržovat přátelské vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a adekvátně se dorozumívá se svým okolím

Kompetence pracovní

žák

- má osvojené nejjednodušší úkony sebeobsluhy, základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- podílí se na plnění instrukcí jednoduchých úkolech a praktických činnostech

B. Obsah vyučovacího předmětu

ŘEČOVÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťování úrovně řečových schopností - oromotorika, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; dechová a fonační cvičení - nácvik správného dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování slyšeného - napodobování - rozvoj pasivní slovní zásoby - tempo, intonace, přízvuk 	<ul style="list-style-type: none"> - vnímání slovního projevu jiných osob (sluchová a intonační cvičení, akustická diference, napodobování hlasů, zvuků) - zrakové a sluchové reakce na vlastní jméno, jména blízkých osob a spolužáků 	<p>Dechová, hlasová a artikulační cvičení</p>
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - usilovat o správné dýchání - umět vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchová a intonační cvičení, akustická diference, napodobování hlasů a zvuků - fonetická cvičení, nácvik hlásek a slov - seznámení s formy společenského styku (ano, ne, nechci, děkuju...) 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik správného dýchání - nácvik přerušovaného dýchání - vylaskávání 1–3 slabičných slov - gymnastika mluvidel - dechová cvičení (foukání do peříčka, zaokrouhlování rtů) - vyjadřovací cvičení - upevňování forem společenského styku 	<ul style="list-style-type: none"> - oromotorika, dechová a fonační cvičení, nácvik správného dýchání, logopedická a artikulační cvičení - modelové situace pro vyjadřování přání a potřeb, souhlasu, nesouhlasu, - jednoduché jazykové projevy a tematické rozhovory 	<p>Verbální, neverbální komunikace</p>
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování svého jména - tvorba a rozvíjení slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií - správná výslovnost u reprodukce jmen 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v základních příbuzenských vztazích - moje rodina, já a moji rodiče, sourozenci - jak se jmenuješ? - znát vlastní jméno - rytmizace vlastního jména - orientace – můj spolužák – znát jméno – rytmizace - můj učitel – znát jméno – rytmizace 	<ul style="list-style-type: none"> - hry na rozlišení výrazu obličeje a gest (vyjadřování pocitů, chápání neverbální komunikace), vnímání a rozlišování emocí, - správné pojmenování osob a dějů - pojmenování členů rodiny - rozlišení pojmů starší – mladší 	<p>Diferenční cvičení a zrakové vnímání</p>

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní formy společenského styku – pozdravit, poděkovat, vyjádřit souhlas a nesouhlas - sdělit svá přání a potřeby (verbálně nebo gesty) 	<ul style="list-style-type: none"> - systémy augmentativní a alternativní komunikace - kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku - tvorba jednoduchých jazykových projevů - rozvíjení fonemického sluchu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla společenského chování – pozdrav, prosba, poděkování - práva a povinnosti žáků ve třídě – zjednodušení školní řád - mezilidské vztahy ve škole - povolené a nepovolené chování - vyjadřovací cvičení souhlasu, nesouhlasu - orientace v pojmech: moje přání; moje potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> - základní formy společenského styku - modelové situace pro vyjadřování přání a potřeb, souhlasu, nesouhlasu - vyjadřovací cvičení (pojmenuj co si přeješ, potřebuješ) - osobní bezpečí - chování v krizových situacích 	Sociálně komunikační dovednosti
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat komunikační počítačové hry 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování práce s PC - seznámení s počítačovými programy na rozvoj komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s IC technologiemi - práce s výukovými programy - průběžně využívání ICT 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s komunikátory, dotykovými tablety a PC programy (počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace) 	Sociálně komunikační dovednosti a ICT dovednosti

6.2 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je realizován v předmětu Smyslová výchova. Pomáhá žákům poznávat své nejbližší okolí a získávat si k němu citový vztah. Žáci se učí vhodnému chování a jednání, rozdílu mezi jednotlivci, tolerovat se vzájemně, pomáhat a spolupracovat. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zasahuje do všech ostatních vyučujících předmětů po celou dobu školní docházky. Umožňuje žákům poznávat a vnímat své nejbližší okolí a utvářet si k němu vztah. Rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání a správnou stimulací vytváří vztahy i s dalšími psychickými funkcemi, jako je myšlení, vnímání, komunikace.

6.2.1 Vyučovací předmět: Smyslová výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Smyslová výchova je zaměřen na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání – zrakového, sluchového, hmatového, čichového a chuťového vnímání, prostorovou orientaci a vizuální motoriku, má vliv i na rozvoj řeči a myšlení.

Prolíná se se všemi obory a napomáhá žákům zvládat vzdělávací obsah. Při vyučování jsou respektovány individuální potřeby žáků s možností relaxace a je využíváno celé řady názorných didaktických pomůcek, včetně interaktivní tabule.

Vzdělávací předmět Smyslová výchova je členěn do tematických okruhů:

- Rozvíjení zrakového vnímání
- Rozvíjení sluchového vnímání
- Rozvíjení hmatového vnímání
- Prostorová a směrová orientace
- Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Vyučovací předmět Smyslová výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v předmětu Smyslová výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a vede žáky k:

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientaci v nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenování základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru a barev
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- rozumí jednoduchým pokynům
- vyhledá konkrétní předměty podle tvaru, symbolu
- dokáže rozpoznat odlišné předměty

Kompetence k řešení problémů

žák

- pomocí smyslového vnímání poznává okolní prostředí
- vhodným způsobem reaguje na změny
- chápe a plní jednoduché příkazy

Kompetence komunikativní

žák

- pozná osoby z nejbližšího okolí
- rozlišuje osoby podle hlasu
- vyjadřuje své pocity, nálady, potřeby naučeným způsobem

Kompetence sociální a personální

žák

- navazuje kontakty s osobami ve svém okolí
- adekvátně se dorozumívá s osobami ve svém okolí
- spolupracuje s učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní

žák

- poznává a používá předměty denní potřeby
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály

B. Obsah vyučovacího předmětu

SMYSLOVÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - uchopit a manipulovat s předměty - rozlišovat barvy - rozlišovat tvary předmětů - třídit obrázky - třídit předměty podle zřetelných znaků - rozeznávat reálné a vyobrazené předměty - poznat osoby ve svém okolí 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik třídění kostek podle barev - nácvik třídění hraček do krabice podle druhu a zřetelně odlišných znaků (rozdělit např. kostky, míčky, autíčka, panenky...) - nácvik třídění předmětů z různých materiálů (např. tvrdá kostka x textilní hračka) - poznávání známých osob na fotkách 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění předmětů podle obsahu - třídění obrázků podle obsahu - nácvik skládání obrázku ze dvou částí - rozpoznávání denních časových úseků podle obrázku (např. ráno, vstávání, snídaně, hygiena, oblékání...) - rozlišování tvarů - rozlišování pojmů malý x velký - poznávání známých osob na fotkách a obrázcích - nácvik pojmenování činnosti na obrázku 	<p>Rozvíjení zrakového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání a pojmenování předmětů na obrázku - třídění obrázků podle obsahu - nácvik skládání obrázku z více částí - rozlišování pojmů malý x velký - rozlišování pojmů krátký x dlouhý - řazení předmětů podle velikostí, délky (např. nejmenší, největší...) - rozlišování plošných tvarů podle obrázku (kruh, čtverec, obdélník) - poznávání změn a rozdílů na obrázcích a předmětech 	Zrakové vnímání

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovat na svoje jméno, oslovení - reagovat na zavolání - poznat osoby ze svého okolí podle hlasu - rozlišit hluk x ticho - rozlišit lidský hlas od zvířecích zvuků - rozlišit zvuky spojené s denním životem 	<p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat hluk x ticho - lidský hlas – poznávání známých osob - zvuky spojené s denním životem (domácí spotřebiče, dopravní prostředky, zvuky v domácnosti apod.) napodobování jednoduchých zvuků 	<p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druh zvuku – poznávání známého zvuku (např. tekoucí voda, bouchnutí dveřmi...) - rozlišovat hlasitý x tichý - lidský hlas – rozlišování osob ve svém okolí podle hlasu - rozlišovat křik x řeč - rozlišování hluk x ticho - rozlišování zvuku podle libosti – příjemný x nepříjemný - napodobování zvuků podle hlasitosti - zvuky spojené s denním životem (domácí spotřebiče, dopravní prostředky, zvuky v domácnosti apod.) procvičování sluchové paměti – opakování jednoduchých slov 	<p>Rozvíjení sluchového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druh zvuku – poznávání zvuků z běžného života - intenzita zvuku – hlasitý, tichý, výrazný, šepot... - lidský hlas, zabarvení - poznávání hlasu známých osob - vzdálenost zdroje zvuku – blízko x daleko - rozlišování hluk x ticho - rozlišování zvuků v přírodě (hlas zvířat, zvuk ptáků, šumění lesa apod.) - poslech zvuků zvířat a přiřazování obrázků - zvuky spojené s denním životem (domácí spotřebiče, dopravní prostředky, zvuky v domácnosti apod.) procvičování sluchové paměti – opakování jednoduché věty 	Sluchové vnímání

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat sebeobsluhu - poznat hmatem tvar, velikost a povrch předmětu - třídít předměty podle velikosti a tvaru hmatovým vnímáním - poznat předměty denní potřeby podle hmatu - poznávat předměty podle teploty 	<p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebeobslužné dovednosti - třídění předmětů podle velikosti – malé x velké - třídění předmětů podle tvaru – kulaté x hranaté - hra s kostkami – stavění a bourání - práce s modelovací nebo keramickou hmotou – mačkání, hlazení, válání 	<p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění předmětů pohmatem podle tvaru, velikosti - třídění předmětů podle tvrdosti – měkké x tvrdé - poznávání teploty – studené x teplé - práce s modelovací nebo keramickou hmotou – tvarování kuličky, válečku, jednoduchých tvarů 	<p>Rozvíjení hmatového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s předměty různých velikostí a tvarů - poznávání předmětů pohmatem - třídění předmětů podle tvaru, velikosti a povrchu - poznávání teploty - rozlišování hmotnosti předmětů – těžký x lehký - poznávání dalších fyzikálních vlastností předmětů - práce s modelovací nebo keramickou hmotou – tvarování, vtlačování do formy 	Hmatové vnímání
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovat pravá x levá - orientovat se ve vnitřním prostředí školy - orientovat se v nejbližším okolí - trénovat orientaci směrů - řadit předměty podle různých kritérií - skládat předměty podle pokynů 	<p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá orientace ve třídě – okno, dveře, umyvadlo, pracovní místo - orientace ve škole – třída, WC, jídelna, šatna - práce podle jednoduchých pokynů, např. polož nahoru, dolů, na stůl, na zem... - prostorová orientace – dopředu x dozadu - hudebně pohybové hry, spojení pohybu a slova 	<p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace ve škole – třídy, WC, šatna, jídelna, východ... - řazení předmětů na určené místo podle pokynů - skládání předmětů podle pokynů - orientace v nejbližším okolí školy - práce s obrázkem na ploše – vyhledávání, ukazování - orientace na vlastním těle – ukaž nohu, ruku, hlavu... - práce se stavebnicí podle pokynů 	<p>Prostorová a směrová orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace pravá x levá - orientace ve škole, ve třídě, ve vnitřním prostředí - orientace v nejbližším venkovním okolí - orientace směru (nahoru, dolů, dopředu, dozadu, před, za, vedle) - řazení předmětů na určené místo podle pokynů - skládání předmětů podle pokynů - orientace v tělesném schématu (ukaž hlavu, ruku, nohu...) na obrázku nebo jiné osobě - hra s pohyblivými hračkami 	Prostorová a směrová orientace

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat potraviny a nápoje podle čichu - poznávání známých předmětů podle čichu, např. voňavka, pasta, mýdlo - rozlišovat základní chutě - rozlišovat vůně x zápach - rozlišovat chutě základních potravin, nápojů 	<p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování nádech, výdech, foukání, sání brčkem - poznávání předmětů podle čichu – ovoce, nápoje - rozlišování chutí ovoce, zelenina, pečivo... - rozlišování teploty potravin – teplé x horké - určování sladký, kyselý 	<p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání předmětů podle čichu (vůně x zápach, libá x nelibá vůně) - specifické pachy potravin a předmětů denní potřeby (např. zubní pasta, voňavka, mýdlo, parfém...) - rozlišování chutný x nechutný - rozlišování chutí – ovoce, základní potraviny, nápoje 	<p>Rozvíjení čichového a chuťového vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování základních chutí (sladký, slaný, kyselý, hořký) - poznávání různých chutí – ovoce, základní potraviny, nápoje - rozlišování podle čichu – potravina, rostliny, drogistický výrobek - seznámení se zkaženými potravinami – vzhled, vůně - seznámení se nebezpečnými látkami, např. čisticí prostředky, nebezpečí užívání - seznámení s léky – pravidla užívání 	<p>Chuťové a čichové vnímání</p>

6.3 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu školní docházky od 1. až do 10. ročníku. Rozvíjí estetické cítění a přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, zvyšuje jejich sebevědomí, působí na jejich chování. Dává prostor pro uplatnění tvořivých schopností a dovedností žáků, zprostředkovává žákům estetické zážitky a obohacuje jejich život. Vzdělávací oblast má i relaxační a rehabilitační význam.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizován v předmětech:

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

6.3.1 Vyučovací předmět: Hudební výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova přispívá u žáků ke kladnému vztahu k hudbě, podporuje jejich schopnost hudbu vnímat a prožívat. Rozvíjí u žáků individuální hudební schopnosti a dovednosti – rytmické, dechové, řečové, intonační hudebně pohybové a tvořivé, seznamuje žáky se základními hudebními styly. Hudební aktivity přispívají u žáků k odstranění napětí, zlepšování nálady, k překonání únavy a podílejí se na koncentraci pozornosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této oblasti směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí a vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k hudbě
- správnému dýchání
- soustředění se na poslech hudebních skladeb
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- zpěvu jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje i bez
- správné intonaci
- rozlišování základních hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládnutí jednoduchých rytmických cvičení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- učí se správným hudebním návykům
- orientuje se v pomůckách při hudební výchově
- správným nácvikem zdokonaluje koncentraci a pozornost

Kompetence k řešení problémů

žák

- spoluvytváří ve třídě příjemnou atmosféru
- nenechá se odradit případnými neúspěchy při hudebních aktivitách

Kompetence komunikativní

žák

- učí se chápat a plnit jednoduché pokyny na základě stereotypu
- sděluje své pocity, nálady zážitky neverbální formou pomocí hudby, reaguje na ni

Kompetence sociální a personální

žák

- podílí se na hudebních aktivitách
- učí se přiměřeným způsobem vyjádřit vnímání hudby

Kompetence pracovní

žák

- respektuje pravidla práce v kolektivu
- učí se manipulovat s rytmickými předměty při hudebních aktivitách

B. Obsah vyučovacího předmětu

HUDEBNÍ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímat rytmus - vytleskávat, vyťukávat a vydupávat rytmus podle nápodoby - zpívat jednoduché melodie či písně (lidové i umělé) přiměřeně individuálním schopnostem - procvičovat nové písně a popěvky podle sluchového vnímání - seznámit se s nástroji Orffova instrumentáře - podle svých možností a dovedností doprovázen písně na jednoduché nástroje Orffova instrumentáře 	<p>Rytmus a tempo</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech rytmu - poslech tempa hudby, rozlišování rychlé x pomalé - vytleskávání - dupání do rytmu <p>Zpěv písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech jednoduchých lidových popěvků - napodobování popěvků - zpěv jednoduchých lidových písní <p>Hra na Orffovy nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s nástroji Orffova instrumentáře - úchop předmětů - poslech zvuků nástrojů Orffova instrumentáře - asistovaná hra na jednoduché nástroj 	<p>Rytmus a tempo</p> <ul style="list-style-type: none"> - tleskání a dupání do rytmu - pochod do rytmu - zpěv a tleskání do rytmu za poslechu hudby <p>Zpěv písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace jednoduchých dětských říkadel - melodizace písní podle hudební předlohy - zpěv jednoduchých písní <p>Hra na Orffovy nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché nástroje při hudebním doprovodu - improvizace na nástroje podle hudebního doprovodu - hra na hudební nástroje v kolektivu, se zpěvem 	<p>Rytmus a tempo</p> <ul style="list-style-type: none"> - tleskání do rytmu podle hudby - hra na dřevěné paličky podle hudby - improvizace tleskání, klapání, ťukání do rytmu <p>Zpěv písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s dětskými říkadly a popěvky - popěvky s hudebním doprovodem - zpěv jednoduchých lidových i umělých písní - melodizace písní podle hudební předlohy - sborový zpěv se spolužáky <p>Hra na Orffovy nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na nástroje při hudebním doprovodu - hra na nástroje při zpěvu - improvizace hry při poslechu nebo zpěvu - hra v kolektivu, „orchestr nástrojů“ 	<p>Vokální a instrumentální činnosti</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičovat správné dýchání - vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební i nehudební zvuky - rozlišovat mluvený a zpívaný hlas - rozeznávat druhy tónů (krátké x dlouhé, vysoké x nízké) - hospodařit s dechem - srozumitelně vyslovovat - soustředit se na poslech jednoduchých skladeb - soustředit se na poslech zvuků hudebních nástrojů - poznávat hudební nástroje 	<p>Intonace, melodická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik správného dýchání - správné držení těla při dýchání - nácvik výslovnosti - napodobování hudebních i nehudebních zvuků - intonační cvičení <p>Hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s hudebními nástroji - poslech zvuku hudebních nástrojů - reakce na zvuky hudebních nástrojů <p>Poslech písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech jednoduchých skladeb - soustředění se na hudbu - poslech lidových písní - poslech skladeb určených dětem - hudební koncert, besídka 	<p>Intonace, melodická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik správné výslovnosti - hospodaření s dechem - rozlišování mluveného hlasu a zpěvu - napodobování hlasu a zpěvu - rytmizace říkadel - intonační a melodická cvičení <p>Hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech zvuku hudebních nástrojů - určování hudebních nástrojů podle zrakového vnímání - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku - poslech hudby s různými hudebními nástroji <p>Poslech písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředění se na hudbu - poslech různých druhů skladeb - poslech lidových i umělých písní - hudební koncert, besídka 	<p>Intonace, melodická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodaření s dechem - rozeznávání a napodobování tónů (krátký x dlouhý) - rytmizace říkadel - intonační a melodická cvičení - artikulační cvičení - poslech hudebních hlasů <p>Hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech zvuků hudebních nástrojů - poznávání hudebních nástrojů podle zvuků bez zrakové podpory - poslech hudby s různými hudebními nástroji - napodobování hry na hudební nástroj <p>Poslech písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech skladeb různých žánrů - poslech skladeb našich i zahraničních interpretů - hudební koncert, besídka 	Poslechové činnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně reagovat na hudbu - pohybovat se při hudbě podle rytmického doprovodu - reagovat na hudbu pohybem - propojit vlastní pohyb s hudbou - dle možností zvládnout jednoduché taneční hry - relaxovat při hudbě - procvičovat uvolnění a správné dýchání při relaxaci 	<p>Rytmická a pohybová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na hudbu - hra na tělo – dupání, tleskání - pohyb podle rytmu hudby <p>Relaxační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředění se na relaxační hudbu - poslech relaxační hudby - uvolnění těla na podložce - správné dýchání vleže, vsedě - relaxační techniky 	<p>Rytmická a pohybová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - improvizovaný pohyb podle hudby - hudebně pohybové hry - jednoduché říkanky s rytmickým cvičením - hudebně pohybové hry <p>Relaxační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředění se na relaxační hudbu - poslech hudby - relaxační techniky na podložce - správné dýchání při relaxaci 	<p>Rytmická a pohybová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik jednoduchých tanečních kroků - improvizace pohybu podle hudby - hudebně pohybové hry <p>Relaxační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředění se na relaxační hudbu - muzikoterapie - relaxace na podložce - správné dýchání - prvky jógových cvičení, uvolnění 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p>

6.3.2 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova (VV) vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, poskytuje prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Její rehabilitační a relaxační charakter žákům pomáhá ke koncentraci pozornosti, k odreagování napětí překonávat únavu, zlepšovat jemnou i hrubou motoriku. Rozvíjí pozitivní vztah k tvořivosti i k umění, zároveň rozvíjí neverbální komunikaci. Úkolem výtvarné výchovy je rozvíjet u žáků tvořivé schopnosti a dovednosti, smyslové vnímání, estetické cítění a sebevyjádření. Vzdělávací obsah předmětu vede k rozvíjení tvořivosti, vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Dává příležitost ke vzájemné spolupráci, toleranci, vytváření postojů.

Ve vzdělávacím předmětu Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarných činností, k všestrannému rozvoji osobnosti žáků, jejich představivosti, cítění, rozvoji fantazie, celkové kultivaci osobnosti žáka. Tvůrčími činnostmi zaměřenými na vnímání, tvorbu a interpretaci rozvíjíme estetické cítění, tvořivost, smyslové vnímání, emoční cítění, představivost a fantazii. Výtvarná výchova je zároveň prostředkem k neverbální komunikaci, rozvíjí jemnou motoriku, podporuje rozvoj mluveného projevu a celkového sebepojetí a seberealizace nejen formou výtvarného díla.

Výtvarná výchova je realizována v průběhu celého základního vzdělávání. Při všech pracovních činnostech jsou žáci soustavně vedeni k dodržování bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá ve třídě nebo ve výtvarných dílnách.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

- Výtvarná výchova umožňuje poznání barev a tvarů, prožitky z okolního prostředí, estetické vnímání krásna.
- Žáci rozvíjí svůj výtvarný projev kresbou, malbou, kombinovanými technikami, tvorbou prostorových objektů, modelováním i prací s vhodnými materiály.
- Estetické vnímání vede k pozitivnímu rozvoji lidské osobnosti, zejména po stránce citových prožitků.
- Rámcový obsah předmětu výtvarná výchova je volně koncipován tak, aby umožnil přirozený a nenásilný rozvoj osobnosti v oblasti výtvarné kultury i výtvarných činností. Učitel pracuje s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem žáků a jejich potřebám.
- Jednotlivé tematické celky jsou volně přístupné a přispívají k celkové kultivaci osobnosti žáka.
- Výtvarná výchova vede k odstraňování nejistot vzhledem k specifickým zvláštnostem jednotlivých žáků. Umění je povznášející a obohacuje život člověka, může působit jako terapeutický prostředek k potlačení různých negativních projevů či pocitů u žáků.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- rozvíjí tvořivost, seberealizaci
- používá výtvarné pomůcky
- využívá přiměřené způsoby k dosažení cíle
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- seznamuje se se základními způsoby práce s počítačem
- uplatňuje získané zkušenosti ve výtvarné výchově v praktických situacích vyučovacího procesu
- chápe motivaci a pochvalu jako povzbuzení k další činnosti a k učení

Kompetence k řešení problémů

žák

- učí se řešit problémy a přiměřeně svým možnostem je překonává
- známé a opakující se situace řeší na základě vlastních zkušeností i nápodoby
- učí se nenechat se odradit nezdarem při řešení problému
- seznamuje se s lidmi (učitel, asistentka), na které se mohou spolehlivě obrátit při řešení problémů

Kompetence komunikativní

žák

- učí se komunikovat s učiteli, asistentkou a spolužáky přiměřeně svým možnostem i schopnostem
- snaží se vyjádřit své prožitky, nálady, pocity prostřednictvím vlastní tvorby
- snaží se o pochopení jednoduchých textů, obrazových materiálů i jiných sdělení
- snaží se o sebevyjádření i obhájení svých názorů a postojů vhodnou formou
- využívá běžné informační a komunikační prostředky ke komunikaci se spolužáky, učitelem
- je veden k postupnému využívání komunikačních dovedností k vytváření mezilidských vztahů ve společnosti

Kompetence sociální a personální

žák

- je veden k získání základních představ o mezilidských vztazích
- učí se orientovat se v prostředí, ve kterém žije, podílí se na sociálních aktivitách dle svých možností
- je veden k navazování vztahů s vrstevníky, k respektování druhých lidí, k uplatňování základních návyků společenského chování, jednání
- učí se rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, seznamuje se s jeho možnými důsledky, je veden vhodnou formou k rozlišování nebezpečných situací psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- rozvíjí sebedůvěru při jednání a pohybu v neznámém prostředí

Kompetence pracovní

žák

- je veden k osvojování hygienických návyků, sebeobsluhy podle svých možností
- seznamuje se se základními pracovními dovednostmi, operacemi a postupy při přiměřených pracovních činnostech
- učí se pracovat podle jednoduchého návodu, názorné ukázky, plnit zadané jednoduché úkoly dle jednotlivých jednoduchých na sebe navazujících kroků
- učí se soustředit a vytrvat při zadané práci,
- je veden k práci v týmu a k pozitivním pocitům při společné práci, vážit si společných výsledků práce
- učí se přijímat posoudit výsledky své práce i ostatních
- prezentuje výsledky výtvarné tvořivosti – výstavy ve škole i ve veřejném prostoru
- dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce, ochrany zdraví, ochrany životního prostředí při pracovních činnostech

B. Obsah vyučovacího předmětu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout základní dovednosti pro vlastní tvorbu, správný úchop kreslicích nástrojů, pomůcek. - Zvládnout základy kresby, linie, tvary, křivky, vykreslovat dle předlohy, kombinovat tvary. - Pojmenovat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty z okolního prostředí, uplatňovat své zkušenosti, fantazii, pocity při kresbě sebevyjádření. 	<p>Rozvoj grafomotoriky, hrubé a jemné motoriky.</p> <p>Využití voskových pastelů, kříd, prstových barev, přírodního materiálu (zeleniny).</p> <p>Čáranice – náměty ze života.</p> <p>Tvary, vlnovky, čáry, křivky dle předkreslené linie, pak samostatně.</p> <p>Obkreslování linií a tvarů dle šablon.</p> <p>Vykreslování – omalovánky.</p> <p>Kresby prstovými barvami. Otisky prstů, ruky.</p>	<p>Rozvoj grafomotoriky, hrubé a jemné motoriky.</p> <p>Využití voskových pastelů, kříd, prstových barev, přírodního materiálu.</p> <p>Rozvíjet cit pro rytmus, přiřazování, opakování prvků.</p> <p>Čáranice – náměty ze života.</p> <p>Tvary, vlnovky, čáry, křivky dle předkreslené linie, pak samostatně.</p> <p>Obkreslování linií a tvarů dle šablon.</p> <p>Vykreslování – omalovánky.</p> <p>Kresba prstovými barvami – počasí.</p> <p>Frotáž – struktury předmětů, přírodniny.</p> <p>Tematická a volná kresba (pohádka, příběh)</p>	<p>Rozvíjet cit pro rytmus, přiřazování, opakování prvků.</p> <p>Čáranice – náměty ze života.</p> <p>Tvary, vlnovky, čáry, křivky dle předkreslené linie, pak samostatně.</p> <p>Obkreslování linií a tvarů dle šablon.</p> <p>Vykreslování – omalovánky.</p> <p>Kresba prstovými barvami – počasí.</p> <p>Frotáž – struktury předmětů, přírodniny.</p> <p>Tematická a volná kresba (pohádka, příběh)</p> <p>Návrhy na látku, balicí papír.</p> <p>Pocity.</p> <p>Přírodní živly.</p>	Kresba
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák by měl uplatňovat své zkušenosti, fantazii, pocity, sebevyjádření při malbě. Zvládnout základy malby různým materiálem, poznat její vlastnosti, využívat základní barvy, jejich odstíny i širší barevné spektrum. - Pracovat spontánně, nebát se experimentovat při hře s barvami. 	<p>Rozvoj hrubé a jemné motoriky, úchop štětce a pracovních nástrojů při malbě, příprava pomůcek</p> <p>Malba vodovými barvami – zapouštění. Otisky štětce, tupování.</p> <p>Malba temperami – linie a tvary.</p> <p>Malba prstovými barvami – krajina.</p>	<p>Správný úchop štětce a pracovních nástrojů při malbě, příprava pomůcek</p> <p>Malba vodovými barvami – zapouštění. Otisky štětce, tupování.</p> <p>Malba temperami – návrh na látku.</p> <p>Malba prstovými barvami – pocity při hudbě, živly.</p> <p>Rozfoukávání barevných skvrn.</p> <p>Stříkání a rozpíjení barev – abstrakty.</p>	<p>Správný úchop štětce a pracovních nástrojů při malbě, příprava pomůcek</p> <p>Malba vodovými barvami – zapouštění. Otisky štětce, tupování.</p> <p>Malba temperami – návrh na látku.</p> <p>Malba prstovými barvami – pocity při hudbě, živly.</p> <p>Rozfoukávání barevných skvrn.</p> <p>Stříkání a rozpíjení barev – abstrakty.</p> <p>Lití barev – voda.</p> <p>Tisk z výšky – papírová koláž.</p> <p>Tisk z hloubky – rytí do pěnové podložky.</p>	Malba

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytrhávat různé velikosti papíru, lepit, spojovat papír, skládat, osvojit si základní práci s nůžkami a s pracovním materiálem, poznat jeho vlastnosti. Využití různých druhů papíru. 	<p>Muchláže – koule různých velikostí (sněhulák).</p> <p>Vytrhávání papíru a lepení do tvarů – list, květ.</p> <p>Vytrhávání papíru a lepení na tisk – strom, větev.</p> <p>Rolování papíru – dalekohled.</p> <p>Skládání papíru – kapesník.</p>	<p>Muchláže – koule různých velikostí (plody na větvích)</p> <p>Vytrhávání papíru a lepení do tvarů – sněhulák, strom)</p> <p>Vytrhávání papíru a lepení na tisk – zvíře, krajina.</p> <p>Rolování papíru – žížaly.</p> <p>Skládání papíru – harmonika.</p>	<p>Muchláže – obrázky z novin a z časopisů, následné lepení.</p> <p>Vytrhávání papíru a lepení do tvarů – večerníček, slunko</p> <p>Vytrhávání papíru a lepení na tisk kresby – kašpárek, postava</p> <p>Rolování papíru – žížaly.</p> <p>Skládání papíru – harmonika.</p> <p>Koláž z papírů.</p>	Práce s papírem
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvládnout základní práci s modelovací hmotou a základní dovednosti – zpracování, tvarování do objektů. Poznat vlastnosti modelovací hmoty. 	<p>Modelování z hlíny, moduritu, pozorování vlastností modelovací hmoty.</p> <p>Tvorba kuliček, válečků – korále, had.</p> <p>Vtlačování kulatých tvarů do misky.</p> <p>Vtlačování otisků předmětů do hlíny – knoflík, tiskátka.</p>	<p>Modelování z hlíny, moduritu, pozorování vlastností modelovací hmoty, tvarování, hnětení, vykrajování, úklid pracovního místa.</p> <p>Tvorba kuliček, válečků – miska, brouk.</p> <p>Vtlačování kulatých tvarů do forem – srdce.</p> <p>Vykrajování tvarů – ryby, vánoční tvary.</p> <p>Vtlačování otisků předmětů do hlíny – krajka, knoflík, tiskátka.</p>	<p>Modelování z hlíny, moduritu, pozorování vlastností modelovací hmoty tvarování, hnětení, vykrajování, úklid pracovního místa.</p> <p>Tvorba kuliček, válečků – nádoba, zvíře (kočka)</p> <p>Vtlačování kulatých tvarů do forem – srdce.</p> <p>Vykrajování tvarů – velikonoční tvary, vánoční tvary.</p> <p>- Rytí do hlíny – ozdoba.</p>	Modelování

6.4 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je zaměřen na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury. Pohybová činnost tvoří základ správného rozvoje psychických procesů. Činnosti mohou probíhat skupinově i individuálně, realizují se v závislosti na druhu náročnosti činnosti v kratším či delším časovém bloku. Obsah oblasti Člověk a zdraví se prolíná do dalších vzdělávacích oblastí, které jej rozšiřují a vhodně využívají.

Obsah vzdělávací oblasti je realizován ve vyučovacích předmětech:

- Pohybová výchova
- Zdravotní tělesná výchova

6.4.1 Vyučovací předmět: Pohybová výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Pohybová výchova rozvíjí činnosti, které se podílejí na prevenci ochrany zdraví. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, odstranění napětí, zlepšování nálady, odstranění napětí a podílí se na koncentraci pozornosti. K osvojení pohybových dovedností a návyků je vhodné používat motivaci a zařazovat činnosti, které posilují zájem žáků. U žáků jsou respektovány jejich individuální možnosti, poskytována potřebná míra pomoci a tím zajišťována jejich bezpečnost.

Vyučovací předmět Pohybová výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání směřuje k rozvíjení a utváření klíčových kompetencí a vede žáka k:

- dodržování zdravého způsobu života
- péči o své zdraví, prevenci svého zdraví
- dodržování pravidel hygieny při pohybových aktivitách
- pozitivnímu vnímání pohybových aktivit
- uvědomování si vlastních fyzických možností
- fyzickému i psychickému uvolnění

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- dodržuje postupy od jednoduchého ke složitějšímu
- procvičuje stereotypy při používání jednoduchých pojmů, znaků, symbolů
- zapojuje při pohybových činnostech podle svých možností všechny smysly

Kompetence k řešení problémů

žák

- učí se rozumět jednoduchým pokynům
- učí se vhodně používat učební pomůcky
- reaguje adekvátně na učitelovy požadavky

Kompetence komunikativní

žák

- rozvíjí a upevňuje návyky a dovednosti spojené s pohybem
- podle pokynů reaguje na pokyny k dané činnosti
- různými způsoby komunikace vyjadřuje své potřeby pocity

Kompetence sociální a personální

žák

- učí se pracovat ve skupině
- učí se vzájemně si pomáhat s ostatními spolužáky

Kompetence pracovní

žák

- nacvičuje základní postupy, dovednosti a návyky sebeobsluhy
- přijímá potřebnou míru pomoci při praktických činnostech
- dodržuje bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách

B. Obsah vyučovacího předmětu

POHYBOVÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - napodobit jednoduché pohyby - manipulovat s jednoduchými předměty - pohybovat se v rytmu hudby (dle zdravotního stavu) 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik přípravy na pohybovou činnost (převlékání) - napodobení jednoduchých pohybů (tleskání, mávání) - úchop a manipulace s předměty - napodobení různých činností - správné držení těla - nácvik komunikace na smluvené povely a signály - koordinace pohybů - chůze, běh, lezení, plazení se po zemi - pohyb na žíněnce 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik přípravy na pohybovou činnost (převlékání) - napodobení jednoduchých pokynů (tleskání, mávání) - zahřátí organismu, protahovací cvičení - nácvik komunikace na smluvené povely a signály - chůze určitým směrem - běh na krátké vzdálenosti - střídání běh a chůze - pohybové hry na žíněnce - zdravotní a protahovací cvičení - základy sportovních her 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik orientace v prostoru při hře - pomalá a rychlá chůze, chůze po schodech - chůze, běh, lezení, plazení se - skoky na místě a přes čáru - běh - pohybové hry na žíněnce a na nářadí - zdravotní a protahovací cvičení - cvičení zaměřená na procvičování rovnováhy - jednoduché sportovní hry 	Pohybové hry a cvičení

POHYBOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet koordinaci pohybu - reagovat na pokyny při manipulaci s jednoduchým náčiním - házet s míčem, kutálet 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik přípravy na pohybovou činnost (převlékání) - napodobení jednoduchých pohybů (tleskání, mávání) - úchop a manipulace s předměty - napodobení různých činností - správné držení těla - nácvik komunikace na smluvené povely a signály - koordinace pohybů - chůze, běh, lezení, plazení se po zemi - pohyb na žíněnce 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik přípravy na pohybovou činnost (převlékání) - napodobení jednoduchých pokynů (tleskání, mávání) - zahřátí organismu, protahovací cvičení - nácvik komunikace na smluvené povely a signály - chůze určitým směrem - běh na krátké vzdálenosti - střídání běh a chůze - pohybové hry na žíněnce - zdravotní a protahovací cvičení - základy sportovních her 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik orientace v prostoru při hře - pomalá a rychlá chůze, chůze po schodech - chůze, běh, lezení, plazení se - skoky na místě a přes čáru - běh - pohybové hry na žíněnce a na náradí - zdravotní a protahovací cvičení - cvičení zaměřená na procvičování rovnováhy - jednoduché sportovní hry 	Pohybové hry a cvičení
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet koordinaci pohybu - reagovat na pokyny při manipulaci s jednoduchým náčiním - házet s míčem, kutálet 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem, jednoduché pohyby - kutálení, házení, chytání míče - kutálení míče na určité místo - házení míče do výšky - kutálení míče na kuželky 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem, jednoduché pohyby - kutálení míče na určité místo - házení míče do koše - kutálení míče na kuželky - skákání přes švihadlo - cvičení s míčem na žíněnce 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulace s dalším náčiním (kruhová obruč, stuha, polohovací polštáře, kuželky, švihadlo aj.) - jednoduché hry s náčiním - házení s míčem o zeď, chytání - skákání přes švihadlo - hry se švihadlem - lezení na žebřiny 	Manipulace s míčem a drobným náčiním
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagovat na pokyny při cvičení - pohybovat se při hudbě do rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> - uvolňovací, posilovací, relaxační a rovnovážná cvičení - rytmická cvičení podle možnosti a zdravotního stavu žáků - rytmický pohyb při hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmická cvičení na zahřátí organismu - nácvik a porozumění pokynům k pohybu - pohybové hry v rytmu hudby - pochod při hudbě - vyjadřování rytmu pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmická cvičení na zahřátí organismu - rytmická a kondiční cvičení - vyjadřování rytmu pohybem - spojení pohybu s hudbou - rytmická cvičení při hudbě - rytmizovaná chůze 	Rytmická cvičení

POHYBOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvolnit se, relaxovat - procvičovat správné dýchání - dle pokynů se protahovat na žíněnce - relaxovat při hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik pokynů při relaxaci - relaxační cvičení na podložce a na žíněnce - nácvik správného dýchání - cvičení na protahování páteře - uvolňovací cvičení - relaxace při hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - relaxační cvičení na podložce - procvičování správného dýchání - cvičení na protahování páteře a končetin - jógová cvičení - uvolňovací cvičení - relaxace při hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> - jógová cvičení - uvolňovací cvičení - protahovací cvičení - relaxace při hudbě - dechová cvičení - relaxace při hudbě 	Relaxační cvičení
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjet prostorovou orientaci při pohybové činnosti - reagovat na pokyny při procházkách po okolí, výletu, pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v nejbližším okolí - procházky po okolí - bezpečný pohyb v okolí vozovky - turistický výlet - pohyb a pobyt v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v nejbližším okolí - procházky po okolí - jednoduché hry a cvičení na procvičení prostorové orientace - turistický výlet - pohyb a pobyt v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché hry a cvičení na procvičení prostorové orientace - bezpečný pohyb v okolí vozovky - turistický výlet - pohyb a pobyt v přírodě 	Turistika a pobyt v přírodě

6.4.2 Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci jsou dle svých možností vedeni k pochopení hodnoty zdraví, smyslu rehabilitace a zdravotní prevence. Výuka probíhá v tělocvičnách, ve vnitrobloku, na bazénu a dle možností žáků v blízkosti školy. Účast žáka na výuce v bazénu je podmíněna výbornými hygienickými návyky a takovou mobilitou žáka, která umožní bezproblémový přesun mezi školou a bazénem. U žáků se sníženou schopností spontánního pohybu lze zařadit prvky rehabilitační zdravotní tělesné výchovy.

Zdravotní tělesná výchova:

- Respektuje zdravotní možnosti žáka
- Rozvíjí fyzické i psychické schopnosti
- Vede k uvědomění si vlastních omezení
- Posiluje pohybové i sociální dovednosti

Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova je na I. i II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 10. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně

Cílové zaměření předmětu:

- Vnímání prožitků z pohybové činnosti
- Posilování koncentrace pozornosti, trénink schopnosti psychického i fyzického uvolnění
- Maximální rozvoj pohybových dovedností a hybnosti
- Částečná redukce zdravotního oslabení

Výchovné a vzdělávací strategie

- Pozitivně motivujeme ke cvičení
- Nové cviky přidáváme postupně
- Rozvíjíme pojmy a slovní zásobu v oblasti cvičení
- Postupně ubíráme korekci a slovní pokyny
- Podporujeme aktivitu
- Snažíme se o pozitivní společné prožitky v rámci pohybových aktivit
- Vedeme žáky k maximální možné samostatnosti

Klíčové kompetence

Elementárních klíčových kompetencí mohou žáci s těžkým postižením dosahovat pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.

Kompetence k učení

žák

- rozumí jednoduchým pokynům
- napodobuje předvedené pohyby a činnosti
- používá cvičební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

žák

- chápe a plní jednoduché příkazy
- orientuje se v prostředí tělocvičny a ostatním prostoru využívaném k pohybovým aktivitám
- překonává pocitu strachu

Kompetence komunikativní

žák

- snaží se vyjadřovat své pocity a potřeby při pohybu a hře
- reaguje na své jméno a jednoduché pokyny

Kompetence sociální a personální

žák

- uvědomuje si své schopnosti a možnosti
- v rámci možností navazuje kontakt a dorozumívá se s okolím

Kompetence pracovní

žák

- zvládá se převléknout do cvičebního úboru
- podílí se na jednoduché přípravě a úklidu cvičebních pomůcek
- dokáže dodržet pravidla hygieny při pohybových činnostech

B. Obsah vyučovacího předmětu

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách - rozlišit aktivitu a relaxaci 	<p>Základní cviky na podporu správného držení těla s dopomocí pedagoga</p> <p>Nácvik správného dýchání</p> <p>Cvičení ve stoje, v leže, v sedě s využitím kompenzačních pomůcek</p>	<p>Rozšíření množství cviků na podporu správného držení těla</p> <p>Snaha o samostatnost a přesnost při provádění jednotlivých cviků</p> <p>Cvičení v různých polohách s využitím kompenzačních pomůcek</p> <p>Využití prvků jógy</p> <p>Relaxační a dechová cvičení</p>	<p>Upevnění dovedností při cvicích na podporu správného držení těla</p> <p>Samostatné provedení naučených cviků</p> <p>Cvičení v různých polohách s využitím kompenzačních pomůcek</p> <p>Využití prvků jógy</p> <p>Relaxační a dechová cvičení</p>	<p>Podpora správného držení těla</p>
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět speciální kompenzační cvičení dle svých možností 	<p>Seznámení s jednoduchými cviky na protažení těla a posílení oslabených svalů</p> <p>Cvičení pro zlepšení koordinace pohybu a pro rozvoj a zlepšení obratnosti</p> <p>Překážkové dráhy</p>	<p>Cviky pro rozvoj koordinace a obratnosti s využitím balančních ploch a pomůcek</p> <p>Postupné posilování oslabených svalů</p> <p>Postupné protahování zkrácených svalů a vazů</p>	<p>Posilování oslabených svalových skupin (hluboké svaly kolem páteře)</p> <p>Protahování zkrácených svalů</p> <p>Cvičení zlepšující kontrolu postavení hlavy, trupu a pánve s důrazem na správnost provedení a samostatnost při cvičení</p>	<p>Činnosti podporující korekci zdravotního oslabení</p>
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaujímat správné základní cvičební polohy dle pokynů 	<p>Seznámení s pokyny</p> <p>Seznámení se základními cvičebními polohami a jejich správné nastavení s dopomocí</p>	<p>Nácvik správných pozic v základních polohách dle pokynů pedagoga</p>	<p>Samostatné zaujímání požadovaných cvičebních poloh</p>	<p>Základní cvičební polohy</p>
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduchá speciální cvičení - rozvíjet a zdokonalovat své pohybové schopnosti) 	<p>Seznámení s pokyny a s pomůckami</p> <p>Cvičení s masážními míčky</p> <p>Základní relaxační poloha a správné dýchání</p>	<p>Jednoduché balanční cvičení</p> <p>Relaxační cvičení</p> <p>Dechová cvičení</p> <p>Nácvik uvolnění a základní uvolňovací cviky</p> <p>Základní plavecké prvky s pomocí plaveckých pomůcek</p>	<p>Jednoduché jógové pozice</p> <p>Balanční cvičení s pomůckami</p> <p>Relaxační cvičení</p> <p>Uvolňovací cvičení</p> <p>Plavecké prvky a cvičení ve vodě</p>	<p>Jednoduchá speciální cvičení</p>

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat základní techniku cvičení podle pokynů - uplatňovat nové pohybové stereotypy v běžných denních činnostech 	<p>Chůze po schodech Chůze v terénu Chůze po špičkách Cvičení s hudbou</p>	<p>Chůze po nakloněné rovině Cvičení ve vodě cvičení s hudbou – koordinace pohybu podle rytmu vytváření pohybových stereotypů</p>	<p>Zlepšování pohybové koordinace s podporou hudby Cviky a hry ve vodě Upevňování technik správného provedení cviků - Pohybové stereotypy jako součást běžného života</p>	<p>Pohybové techniky</p>

6.5 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho práce je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením. Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje na rozvíjení sebeobsluhy a systematicky ji ovlivňuje. Působí také na rozvoj komunikačních dovedností při verbalizaci prováděných činností.

6.5.1 Vyučovací předmět: Pracovní výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Pracovní vyučování patří ke stěžejním předmětům, je vyučován ve všech ročnících. Předmět pomáhá nejenom k rozvoji jemné a hrubé motoriky, ale má velký vliv i na psychický vývoj a podporuje sebeobslužné činnosti žáků.

Učivo předmětu je členěno do následujících tematických celků:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Vyučovací předmět Pohybová výchova je realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 6. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 7. – 8. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně
- 9. – 10. ročník - 5 vyučovacích hodin týdně

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Získání **získávání** základních hygienických a sebeobslužných návyků a **pohybové samostatnosti**
- Rozvoj **rozvíjení a koordinaci** motoriky, získání **získávání** základních **nejjednodušších** pracovních dovedností a návyků
- **Rozvíjení pozornosti, vnímavosti, poznání a paměti**
- Vnímání pozitivních pocitů při plnění úkolu
- Rozvoj **rozvíjení** schopnosti komunikace a spolupráce s blízkými osobami
- Realizace získaných dovedností v osobním životě
- Dodržování pravidel bezpečnosti při práci

Výchovné a vzdělávací strategie

- Pozitivní motivace při všech činnostech
- Podpora samostatnosti při práci
- Postupné navyšování úkolů
- Rozvoj slovní zásoby

Klíčové kompetence

Vzhledem k závažnosti postižení je kladen důraz zejména na kompetence komunikativní, sociální a personální a pracovní.

Elementárních klíčových kompetencí mohou žáci s těžkým postižením dosahovat pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.

Kompetence k učení

žák

- rozumí jednoduchým pokynům
- napodobuje předvedené pracovní činnosti
- opakuje názvy činností, předmětů

Kompetence k řešení problémů

žák

- chápe a plní jednoduché pokyny k práci
- orientuje se v pracovním prostředí
- umí se dotázat v případě nepochopení

Kompetence komunikativní

žák

- snaží se vyjadřovat své pocity
- reaguje na své jméno a jednoduché pokyny
- umí požádat o pomoc a radu

Kompetence sociální a personální

žák

- navazuje kontakt a dorozumívá se s nejbližšími osobami
- rozpozná nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

žák

- poznává a používá pracovní předměty a předměty denní potřeby
- zvládá přípravu a úklid pomůcek
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

B. Obsah vyučovacího předmětu

PRACOVNÍ VÝCHOVA				
Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučit se používat toaletu, umýt si ruce - získat základní hygienické návyky – péči o chrup, sprchování, péči o vlasy - rozlišovat části oblečení, sám se oblékat a svlékat - dosáhnout co nejvyšší možné nezávislosti na druhé osobě - umět se chovat vhodně při stolování - získat vhodné stravovací návyky - poznat vhodné a prospěšné potraviny a nápoje 	<p>Základy společenského chování – pozdrav, rozlišení vhodných a nevhodných projevů chování aj. Základní hygienické návyky. Užití toalety, mýdla aj. Ranní a večerní hygiena – používání mýdla, pasty na zuby, hřebenu</p> <p>Péče o oblečení – poznávat části oblečení, určit pořadí, ve kterém se oblékají, ukládání oblečení na určené místo</p> <p>Péče o prádlo – pravidelná výměna spodního prádla, obměna ostatního prádla podle znečištění</p> <p>Nácvik obouvání – rozlišení pravé a levé boty, nazouvání, nácvik zavazování nebo zapínání obuvi, ukládání obuvi na určené místo.</p> <p>Správné stravovací návyky – Dodržování hygieny</p> <p>Udržování stravovacího místa v čistotě</p> <p>Vhodné chování u stolu</p> <p>Zásady správné výživy – seznámení se zdravými potravinami a nápoji</p>	<p>Základy společenského chování – pozdrav, rozlišení vhodných a nevhodných projevů chování aj. Upevňování hygienických návyků</p> <p>Užití toalety, udržování toalety po použití v čistotě</p> <p>Samostatnost při péči o vlasy, chrup a ruce</p> <p>Rozlišování částí oblečení</p> <p>Určování pořadí, rozvoj samostatnosti při oblékání, zapínání, rozepínání</p> <p>Rozpoznání druhu oblečení podle počasí, ročního období</p> <p>Péče o oblečení – skládání a ukládání oděvu</p> <p>Pravidelná výměna spodního prádla a ostatních částí oděvu</p> <p>Obouvání, rozvazování a zavazování tkaniček, udržování obuvi v čistotě</p> <p>Upevňování stravovacích návyků a hygieny před a při stolování</p> <p>Nevhodné chování u stolu</p> <p>Nácvik jednoduchého prostírání stolu, používání příborů, ubrousků, úklid stolu po jídle</p> <p>Zásady správné výživy – vhodné a nevhodné potraviny</p> <p>Střídmost při stravování, dodržování pitného režimu</p>	<p>Základy společenského chování – pozdrav, vhodné a nevhodné chování, žádost o pomoc</p> <p>Upevňování hygienických návyků</p> <p>Hospodaření s vodou a energiemi</p> <p>Udržování pořádku v koupelně a na toaletě</p> <p>Stlání postele, výměna ložního prádla, úklidové práce</p> <p>Zdokonalování při oblékání a ukládání oděvů</p> <p>Třídění prádla, prací programy</p> <p>Věšení a skládání prádla</p> <p>Používání vhodné obuvi, nácvik levá, pravá</p> <p>Čištění a ukládání obuvi</p> <p>Zdravý životní styl</p> <p>Upevňování stravovacích návyků a hygieny před a při stolování</p> <p>Komunikace u stolu</p> <p>Nevhodné chování při stolování</p> <p>Pravidelnost, střídmost při stravování, dodržování pitného režimu</p>	Sebeobsluha

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev. - Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami. - Vytvářet jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů. - Pracovat podle slovního návodu. - Zvládnout jednoduché úklidové práce 	<p>Rozlišení základních druhů drobného materiálu, jeho pojmenování</p> <p>Seznámení se s pracovními pomůckami, osvojení si názvů pomůcek</p> <p>Použití správného typu pomůcek podle zpracovávaného materiálu</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti při manipulaci s pracovním nářadím</p> <p>Výroba jednoduchého výrobku z různého materiálu, práce s velkou podporou pedagoga</p> <p>Úklid svého pracovního místa, svých pomůcek a materiálů</p>	<p>Rozeznání drobného materiálu podle názvů, (druhy papíru, dřevo, kov, plast)</p> <p>Příprava vhodných pracovních pomůcek podle druhu zpracovávaného materiálu</p> <p>Získání pracovních dovedností při práci s nástroji a pomůckami</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti při manipulaci s pracovním nářadím</p> <p>Výroba jednoduchého výrobku z různého materiálu, ústní i praktická výpomoc pedagoga</p> <p>Práce ve skupině na společném výrobku</p> <p>Úklid svého pracovního místa, svých pomůcek a materiálů</p>	<p>Samostatná příprava materiálu a pracovních pomůcek podle pokynu učitele</p> <p>Používání pracovních pomůcek určeným způsobem s minimální pomocí učitele</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti při manipulaci s pracovním nářadím</p> <p>Výroba jednoduchého výrobku z různého materiálu s nepatrnou pomocí pedagoga</p> <p>Spolupráce při vytváření společného výrobku, výpomoc mezi spolužáky</p> <p>Úklid svých pomůcek a materiálů, celkový úklid učebny</p>	Práce s drobným materiálem
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat jednoduchou hru se stavebnicemi - umět použitou stavebnici rozložit a dát do původního stavu 	<p>Správné uchopení stavebních dílů kostek, skládaček, puzzle</p> <p>Pochopení systému hry a postupů potřebných ke spojování dílů stavebnice, skládačky</p>	<p>Stavba jednoduchých celků z dílů stavebnice a skládačky podporou pedagoga</p> <p>Demontáž sestavených dílů</p>	<p>Stavba a demontáž jednoduchých celků ze stavebních dílů</p> <p>Úklid demontovaných dílů stavebnice a skládačky na správné místo</p>	Práce montážní a demontážní

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naučit se pozorovat přírodu v jednotlivých ročních obdobích - Pečovat o nenáročnou rostlinu v bytě i na zahradě. - Umět rozpoznat a používat jednoduché zahradnické náčiní a pomůcky k péči o rostliny - Umět uklidit pomůcky a pracoviště po dokončení práce 	<p>Vycházky do přírody ve všech ročních obdobích</p> <p>Pozorování změn v přírodě během celého roku</p> <p>Seznámení se s příklady péče o rostliny</p> <p>Péče o školní rostliny s pomocí pedagoga</p> <p>Seznámení se s pomůckami používajícími se při péči o rostliny</p> <p>Rozpoznání pomůcek podle názvu</p> <p>Úklid pracoviště a pomůcek na určené místo</p>	<p>Vycházky do okolí školy, sledování vybraného stromu, keře</p> <p>Pozorování, popisování všech změn ve vývoji (stromu, keře) během všech ročních období</p> <p>Pravidelná péče o školní rostliny</p> <p>Přesazování květin</p> <p>Pěstování rostlin ze semene</p> <p>Aktivní používání pomůcek a náčiní k péči o rostliny s dopomocí pedagoga</p> <p>Úklid pracoviště a pomůcek na určené místo</p>	<p>Vycházky do parků a zahrad, seznámit se s různými druhy stromů, keřů a bylin</p> <p>Rozeznání významu ovocných stromů pro člověka</p> <p>Vyzdobení bytu, třídy vhodnými rostlinami, dekoracemi z rostlin</p> <p>Pravidelná péče o školní rostliny</p> <p>Přesazování rostlin</p> <p>Rozmnožování rostlin</p> <p>Rozpoznání vhodnosti potřebných pomůcek a náčiní pro péči o rostliny</p> <p>Samostatné používání těchto pomůcek</p> <p>Úklid pracoviště a pomůcek na určené místo</p>	<p>Pěstitelské práce</p>

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo			Téma
	1. - 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník	
<p>Žák by měl</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní vybavení kuchyně - dodržovat bezpečnost při práci - poznat základní druhy potravin - umět ukládat nakoupené potraviny - zvládnout jednoduché pomocné práce v kuchyni - pomáhat při prostírání stolu - pečovat o svoje oblečení a předměty denní potřeby - zvládat jednoduché úklidové práce v domácnosti 	<p>Práce v kuchyni</p> <p>Základní orientace v prostorách kuchyně</p> <p>Druhy kuchyňského nádobí a jeho použití</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti při manipulaci s kuchyňským vybavením</p> <p>Sestavování jednoduchého jídelníčku podle zásad zdravé výživy</p> <p>Nakupování a skladování potravin</p> <p>Jednoduchá manipulace s nádobím, jednoduché pomocné práce – podávání a třídění potravin a nádobí</p> <p>Příprava jednoduchých pokrmů zejména studené kuchyně – pomazánky, toasty</p> <p>Stolování, úprava stolu, pravidla stolování, vhodné zacházení s příborem, používání ubrousku.</p> <p>Udržování pořádku na stole</p> <p>Úklid po stolování</p> <p>Ukládání předmětů denní potřeby na správné místo</p> <p>Péče o oděv</p> <p>Úklidové práce, orientace v domácnosti – stlaní, zametání, úklid stolu, vynášení odpadu</p> <p>Stlaní postele</p>	<p>Práce v kuchyni</p> <p>Zlepšování orientace v prostorách kuchyně</p> <p>Druhy kuchyňských spotřebičů a jejich využití</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti při manipulaci s kuchyňským vybavením, přivolání pomoci</p> <p>Druhy a využití potravin</p> <p>Zásady správného a pravidelného stravování</p> <p>Dodržování pitného režimu</p> <p>Sestavení jednoduchého menu – polévka, pomazánka, salát, obložený chléb, toast</p> <p>Pomoc při nákupu – orientace v obchodě, výběr vhodných potravin</p> <p>Příprava surovin – škrábání, loupání, mytí, strouhání, míchání, mazání, zdobení</p> <p>Příprava stolu na svačinu</p> <p>Dodržování hygieny před jídlem</p> <p>Úklid po jídle – mytí a utírání nádobí, úklid nádobí z myčky na správné místo, čištění povrchů</p> <p>Udržování pořádku ve svých věcech</p> <p>Péče o čistotu ošacení</p> <p>Ostatní práce v domácnosti</p> <p>Úklidové práce – stlaní, úklid stolu, utírání prachu, zametání, luxování</p> <p>Třídění a vynášení odpadu</p>	<p>Práce v kuchyni</p> <p>Bezpečná orientace v prostorách kuchyně, předcházení úrazům</p> <p>Používání kuchyňských spotřebičů – mikrovlnná trouba, šlehač, rychlovarná konev /pouze pod dozorem/</p> <p>Dodržování pravidel bezpečnosti při manipulaci s kuchyňským vybavením</p> <p>Soupis potřebných surovin</p> <p>Nákup – rozlišování ovoce, zeleniny, mouky, cukru, masa, mléčných výrobků aj., umět najít potřebnou potravinu, napočítat kusy</p> <p>Skladování potravin, datum spotřeby</p> <p>Jednoduché práce při přípravě pokrmů – loupání, škrábání, strouhání, míchání</p> <p>Pomoc při přípravě snídaně, svačiny, studené večeře, občerstvení /příprava vhodných surovin, mazání, zdobení/</p> <p>Samostatnost při přípravě stolu</p> <p>Upevňování zásad správného stolování</p> <p>Posezení u jídla jako příjemné setkání s rodinou</p> <p>Kolektivní úklid stolu a kuchyně</p> <p>Udržování předmětů denní potřeby v pořádku, čistotě</p> <p>Ukládání používaných předmětů a částí oděvů na určené místo</p> <p>Ostatní práce v domácnosti</p> <p>Úklid v rámci sebeobsluhy</p> <p>Udržování čistoty v prostorách WC a koupelny</p> <p>Pomoc s úklidem ve společných prostorách domácnosti</p>	<p>Práce v domácnosti</p>

7 Vzdělávání žáků s kombinací postižení

Při vzdělávání žáků s kombinovaným postižením (mentálním postižením a dalším zdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým, těžkými vadami řeči a autismem) se snažíme uplatňovat speciálně pedagogické postupy a alternativní metody výuky dle individuálních potřeb každého žáka.

Pro úspěšné vzdělávání žáků s kombinací postižení se snažíme zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka
- umožňujeme při vzdělávání využívání všech podpůrných opatření
- uplatňujeme princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zabezpečujeme výuku ve všech předmětech včetně předmětů speciálně pedagogické péče pedagogickým pracovníkem s příslušnou kvalifikací
- zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení při hodnocení výsledků vzdělávání
- odstraňujeme architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případně úpravy školního prostředí
- spolupracujeme se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a s odborníky z jiných resortů při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- spolupracujeme s ostatními školami, které vzdělávají žáky se stejným druhem postižení
- upravujeme a formulujeme očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva
- uplatňujeme alternativní formy komunikace
- umožňujeme v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga a osobního asistenta ve třídě nebo studijní skupině
- vytváříme vhodné vzdělávací nabídky a tím podporujeme zájmy žáků

SPOLEČNÁ ČÁST

8 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

8.1 Hodnocení a klasifikace žáků

Hodnocení je jeden z klíčových momentů výchovně vzdělávacího procesu, nastolující nezbytnou zpětnou vazbu mezi pedagogem a žákem tak, aby prvek hodnocení plnil, především funkci motivační a povzbuzující. Významná je také informační funkce, zejména směrem k rodičům.

8.1.1 Kritéria hodnocení žáka

Hodnocení probíhá z velké části individuálně. Kritéria se odvíjejí od klíčových kompetencí, při zohlednění individuálních potřeb žáka, respektující jeho osobní maximum v dosažení klíčových kompetencí. Hodnotí se naplňování očekávaných výstupů jednotlivých předmětů, konkrétních vědomostí, dovedností a návyků, snaha a individuální pokrok, srovnávají se také aktuální výkony žáka s jeho předchozími výsledky. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je vždy jednoznačné, věcné a srozumitelné. Je správné z odborného hlediska, pedagogicky zdůvodnitelné a doložitelné.

Klasifikace předmětu neobsahuje hodnocení chování, kázeňské problémy se řeší odděleně.

8.1.2 Pravidla pro hodnocení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první poletí lze vydat výpis z vysvědčení.

8.1.2.1 Chování žáka

Ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

8.1.2.2 Klasifikace

Klasifikace je realizována prostřednictvím známek, v případě potřeby slovním hodnocením nebo kombinovaným.

Při klasifikaci používáme **5 klasifikačních stupňů**.

Stupeň 1 – výborný

žák

- dokáže osvojené vědomosti a dovednosti prezentovat správně a výstižně
- umí tyto poznatky aplikovat při řešení úkolů
- je schopen pracovat po zadání samostatně
- dokáže si sám vyhledávat dostupné informace při řešení problému a využívat je

Stupeň 2 – chvalitebný

žák

- při prezentaci osvojených vědomostí a dovedností má drobné nedostatky
- při aplikaci osvojeného vykazuje menší chyby
- k samostatné práci potřebuje žák podrobnější návod učitele, ale je schopen samostatné práce

Stupeň 3 – dobrý

žák

- prezentuje osvojené vědomosti a dovednosti s vážnějšími chybami v úplnosti a přesnosti
- k aplikaci při řešení úkolů potřebuje pomoc učitele
- je samostatné práce schopen pouze částečně, pod dohledem učitele

Stupeň 4 – dostatečný

žák

- má vážné mezery v požadovaných vědomostech a dovednostech
- své poznatky dokáže aplikovat velmi omezeně a jen se stálou pomocí učitele
- není schopen samostatné práce

Stupeň 5 – nedostatečný

žák

- má zcela nedostačující vědomosti a dovednosti, které nedokáže prezentovat žádným způsobem
- není schopen práce ani se stálou pomocí učitele

8.1.2.3 Slovní hodnocení

Slovní hodnocení se využívá v jednotlivých případech těžšího stupně postižení po dohodě s rodiči. Je vhodné tam, kde je využíván individuální vzdělávací plán a také tam, kde pětistupňová klasifikace není vhodná, nebo nevyjadřuje skutečný stav a faktory ovlivňující hodnocení žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu k práci. Obsahuje také doporučení dalšího postupu, jak předcházet neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení je postaveno na principu stručného, výstižného popisu zvládnutí očekávaných výstupů s důrazem na zohlednění postižení vzdělávaného a zejména vyjádření procesu pokroku a cesty jak dále. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Je to sdělení především pro rodiče, či zákonné zástupce žáka.

8.1.2.4 Kombinované hodnocení

Nabízí použití obou těchto hodnotících metod současně a je vhodné zvláště v případech nezvládnutí některých segmentů vzdělávacího procesu.

8.1.2.5 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném předmětu hodnocen/a stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů ze všech předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré
- **prospěl(a)**, není-li v žádném z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- **neprospěl(a)**, je-li v některém z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

8.1.2.6 Hodnocení v náhradním termínu

1. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.
3. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
4. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

8.1.3 Způsoby hodnocení

Způsob hodnocení musí vycházet vstříc individuálním potřebám žáka. Cílem je vyhodnocení vědomostí, dovedností, návyků, postupů, zpracování informací, úroveň komunikace, tvořivosti žáka s motivačním nábojem. Volí se ústní i písemné ověřování dosažené úrovně vědomostí, dovedností a návyků, možná je i pouze jedna z forem, nebo alternativní metoda.

Hodnocení dosažených výsledků žáků v procesu vzdělávání a osvojování je velmi důležité i z hlediska úrovně pedagogického působení a je jedním z prostředků k zabezpečení kvalitní výuky a výchovy.

8.2 Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

8.2.1 Oblasti autoevaluace

8.2.1.1 Oblast systémy

řídící systémy

- kvalitní plán rozvoje školy
- systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- motivační systém
- systém hodnocení pracovníků
- organizační struktura školy

pedagogické systémy

- soulad realizovaného ŠVP s RVP ZV
- zavádění nových metod práce
- efektivita výuky-individuální vzdělávací potřeby
- prevence sociálně patologických jevů
- program volnočasových aktivit
- integrace minorit

8.2.1.2 Oblast lidí

sbor

- odbornost a kvalifikovanost
- týmová práce
- úroveň spolupráce
- kultura školy
- stabilizace pracovníků

management

- odbornost a kvalifikovanost
- reakce na změny
- úroveň spolupráce
- získávání schopných a tvořivých lidí

8.2.1.3 Oblast finance

vybavení

- rekonstrukce a vybavení školy
- finanční zdroje-rozpočet
- finanční zdroje-mimorozpočtové / HČ, projekty /

odměňování

- finanční zdroje
- struktura mezd

8.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Koncept široké autonomie a zodpovědnosti škol vyžaduje posílení prvku strategického řízení školy a zavádění principů řízení kvality – vnitřní evaluace.

Součástí řízení školy je trvalé sledování kvalitativních aspektů, vycházejících z jasně deklarovaných cílů rozvoje školy a jejího poslání. Zásadním strategickým dokumentem školy je střednědobý a dlouhodobý plán rozvoje školy. Trvalá zpětná informační vazba, vytvářená systémem sběru a vyhodnocování informací musí nacházet svůj odraz ve strategickém i operativním řízení školy, v korekci cílů a vytváření podmínek pro jejich efektivní dosahování.

Hlavním cílem je dobře fungující škola, která plní optimálně svoji funkci ve všech oblastech.

Hlavní kritéria – spokojenost rodičů s prací školy

- uplatnění absolventů v dalším životě
- vztah žáků ke škole a vzdělávání

8.2.3 Nástroje autoevaluace

Rozhovory a diskuse – aspekty práce školy, které lze ohodnotit na základě prostého posouzení

Školní dokumentace – aspekty práce školy, které lze kvantifikovat

Žákovské práce – prezentace prací a činností žáků na školní a meziškolní úrovni

Dotazníky – aspekty výuky, aspekty práce školy

Vnitřní faktory práce školy

		silná stránka slabá			
		1	2	3	4
1	Kvalitní plán rozvoje školy				
2	Stanovení jasných a měřitelných cílů rozvoje školy				
3	Úroveň komunikace o procesech změn rozvoje škol				
4	Podmínky pro zvyšování odbornosti učitelů				
5	Průhledný a promyšlený motivační systém				
6	Systém hodnocení pracovníků				
7	Fungující organizační struktura školy				
8	Zavádění nových metod práce ve škole				
9	Úroveň výchovně vzdělávacího procesu				
10	Nabídka volitelných předmětů a kroužků				
11	Týmové zapojení do řešení problémů				
12	Úroveň spolupráce ve škole				
13	Kvalita vztahů mezi pracovníky				
14	Kultura školy				
15	Zvládnutí změn				
16	Hrdost zaměstnanců na školu				
17	Plán rozvoje pracovníků				
18	Podpora tvořivých lidí				
19	Pružná reakce managementu na změny				
20	Odbornost managementu školy				
21	Důvěra zaměstnanců ve vedení školy				
22	Dostatečné finanční zdroje				
23	Mzdy zaměstnanců-odměňování				
24	Dostupnost finančních zdrojů pro rozvoj školy				
25	Vnitřní vybavenost školy				

Dílčí jevy ve výuce

Dílčí jevy	Hodnocení			
	1	2	3	NE
Vhodnost a přiměřenost stanovených cílů				
Konkretizace cílů ve výuce				
Návaznost učiva na předcházející témata				
Uspořádání učebny vzhledem k činnostem				
Podnětnost učebny				
Účelnost využití pomůcek, didaktické techniky				
Vnitřní členění hodiny				
Plnění stanoveného cíle				
Účelnost výuky				
Organizace výuky, relaxace žáků				
Aktivita žáků				
Teoretická a praktická činnost žáků				
Motivace žáků				
Klima třídy				
Komunikace mezi učitelem a žáky				
Vyjadřování vlastního názoru žáků				
Výchova k toleranci				
Rozvoj komunikativních dovedností				
Metody hodnocení žáků /sebehodnocení/				
Respektování individuálních schopností žáků				
Využití klasifikace				

8.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

Období	Evaluační činnosti
srpen	vyhodnocení výsledků evaluace - tvorba plánu práce na školní rok - úvazky pedagogů - podklady na rozpočtové jednání
září	učební plány, individuální vzdělávací plány
říjen	posouzení práce školy vedením školy, hodnocení práce učitelů vedením školy
leden	vyhodnocení výsledků školy v ekonomické oblasti – podklady pro rozpočtové řízení
květen – červen	vyhodnocení úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na SŠ
červen	vyhodnocení výchovně vzdělávacích aktivit pedagogickými pracovníky a vedením školy
červenec	vyhodnocení školního roku a podklady pro Výroční zprávu o činnosti školy
průběžně	rozhovory a diskuse, školní dokumentace, žákovské práce, dotazníky